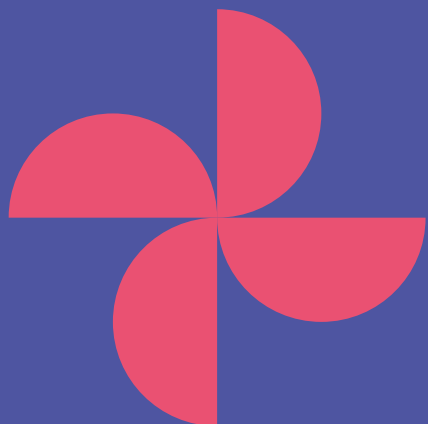

Aby nejlepší
škola byla ta,
která je nejbliž

Obsah

2	Aby do škol chodily děti rády
10	Aby nejlepší škola byla ta, která je nejbliž
14	Náš přístup k oblasti vzdělávání
20	Učitel naživo
32	Elixír do škol
44	H-mat
56	SKAV
64	Eduzměna
72	Podnikavost občanského sektoru
86	Ceny Floccus
90	Sdílíme vize České spořitelny a míříme k prosperitě
96	Co čeká Nadaci v roce 2019
100	Tým Nadace
108	Finanční zpráva za rok 2018

Rozhovor

Aby do škol chodily děti rády

Tereza učí češtinu na gymnáziu a Marek je její student. Posadili jsme je k jednomu stolu s předsedou správní rady Nadace České spořitelny Ondřejem Pohankou a jejím ředitelem Ondřejem Zapletalem, aby si mohli promluvit o českém školství. V upřímném a pozitivním „čtyřrozhovoru“ oba Ondřejové prozrazují, jakou cestou se vydala Nadace a co obsahuje přístup v řešení těch největších bolestí českého vzdělávacího systému.

Tereza: Zeptám se hned na úvod: jak může nadace jako ta vaše ovlivnit školní život Marka nebo můj jako učitelky?

Ondřej Zapletal: Jsme přesvědčení, že nejdůležitější na školství jsou učitelé. Od nich se odvíjí i to, jakých výsledků dosáhnou jejich žáci. Soustředíme se proto na to, aby čeští učitelé získávali větší podporu, aby už na vysoké škole získávali více praxe. Když člověk studuje medicínu, chodí přece do nemocnic, získává zkušenosti. V případě pedagogického vzdělání to bohužel vypadá jinak a důsledkem je, že pro absolventy často srážka s praxí znamená rozhodnutí školství opustit.

Chceme, aby nejbližší škola byla pro dítě ta nejlepší

Ondřej Pohanka: Marku, máš školu blízko?

Marek: Já docela jo, ale mám spolužáky, kteří dojíždějí. A třeba moje kamarádka bydlí v Táboře, kde mají jen čtyřletý gymnázium, takže ona musí trpět na základce.

Ondřej Pohanka: Jak vidíme v zahraničí, vlastně není ani potřeba, aby se vytvářela výběrová víceletá gymnázia, na která se stahují vybrané děti. Takže děti, které to třeba více baví nebo jim to zkrátka víc jde, se dokážou učit – pokud učitel tu hodinu vede dobře – s ostatními dětmi, co jim to třeba nejde zrovna dobře. Potom nemusí dojíždět, ale můžou chodit na školu, na kterou chodí od první třídy, až do devítky, a pořád se tam můžou učit smysluplně.

Ondřej Zapletal: Jde nám o to, aby škola, kterou má dítě nejbližší, byla zároveň tou nejlepší.

Marek: U nás jeden kluk chodil do malotřídky na vesnici, ale tam se toho tolik nenaučil, proto šel na gympl. Úroveň mimopražských základek asi není tak dobrá jako u pražských škol. Nebo si to aspoň myslím.

Ondřej Pohanka: Rozdíly v úrovni škol mezi regiony bohužel existují – třeba Karlovarský kraj, tam je méně dobrých škol než třeba v Praze. Přijde nám to jako nespravedlivé pro děti z Karlovarska a chceme pomoci tomu, aby se takové rozdíly smazávaly.

Tereza: Proč to tak je? Co způsobuje fakt, že v některých krajích není výuka na základních školách na takové úrovni, že lidé vyhledávají víceleté gymply?

Ondřej Zapletal: Část toho problému spočívá v kulturním přístupu. Naše školství má tendenci dávat dohromady

chytré děti s chytrými, slabší se slabšími, což zrovna moc nepřispívá k tomu, aby děti, které se narodí do složitějších podmínek a navíc třeba nemají to správné zázemí, aby měly šanci se z toho dostat – třeba díky lepšímu vzdělání. Místo aby školy u nás sociální rozdíly snižovaly, ještě je zvětšují.

Ondřej Pohanka: Je to dáno i regionální ekonomikou. Větší města mají často možnost zvednout učitelům platy, třeba i rodiče samotní mají možnost založit spolek, který se skládá na platy učitelů. To se v těch chudších regionech moc neděje a sama víte, jak vypadá učitelský plat a jak je těžké z něj uživit rodinu. Kdo nakonec zůstává ve školství? Jsou to často nadšené manželky, jejichž muži ekonomicky táhnou rodinu. A to je ten lepší případ. Učitelská profese nepřitahuje nejtalentovanější lidi, protože je platově podhodnocena, to je časovaná bomba českého školství. Co s tím? Kromě toho, že školství potřebuje napumpovat

spoustu peněz, my věříme, že musíme zvyšovat podporu pro učitele, aby se neustále zlepšovali v tom, co dělají...

Tereza: Dívala jsem se u vás na webu na Učitele naživo a fakt mě mrzí, že nemám čas se do toho programu zapojit. Jsem taky začínající učitelka, patnáct let jsem dělala něco jiného a teď třetím rokem učím češtinu a je to opravdu náročné – těch informací, co máte předat, jsou mraky a skloubit to s nějakou technikou, na to vás vysoká škola nepřipraví, není na to nastavena.

Ondřej Zapletal: Chceme, aby se to, co dělá Učitel naživo, promítlo do pedagogických pracovišť. Učitel naživo proto teď připravuje akreditaci ve spolupráci s pardubickou univerzitou. To je cílem – ne dělat izolovaný program, ale způsobit, aby pedagogické vzdělávání v Česku vypadalo jinak.

Ondřej Pohanka: Přesně tak. Myslíme si, že nejlepší způsob nejen pro přípravu budoucích učitelů, ale i pro další rozvoj stávajících učitelů, je, když mohou zkoušet různé přístupy přímo v učebně, kde mají partnera, mentora, a ten je vede, dává jim zpětnou vazbu. Mimochodem, Marku, co si myslíš, že dělá dobrého učitele? Kdo je tvůj oblíbený učitel?

Marek: Hm, tady paní profesorka by byla určitě ráda, kdybych řekl, že ona...

Tereza: Nemusíš samozřejmě jmenovat mě. Ta otázka se myslí spíš obecně.

Marek: Já nevím. Když učí něco, co děti zajímá? Že jim naslouchá? Ted' to asi řeknu blbě, ale podle mě by měl být moderní, už by to neměl být člověk, co učil ještě za totáče, ale měl by to být člověk, co začal učit maximálně před deseti lety, což mi ale připadne blbý, protože to bychom museli každých deset let obměňovat učitele, aby víc rozuměli dětem. A taky by to měl být člověk, který, když už něco učí, tak by to měl umět. Loni jsme psali test z občanské výchovy o české historii, já jsem tam něco napsal a bylo to dobře – ještě jsem si to zkontroloval na internetu, i když, jasně, ne všechno na internetu je pravda. No a učitelka mi nechtěla dát jedničku a prakticky jen kvůli tomu testu jsem dostal na vysvědčení dvojku.

Tereza: Měl by připustit, že se může mýlit... takže bys chtěl, aby učitel uměl ukázat, že je taky jen člověk a že dokáže o věcech diskutovat. To si myslím taky.

Ondřej Pohanka: Terezo, ted' bych se rád zeptal vás: co pro vás byl nejsilnější podnět, když jste začala učit?

Tereza: Pro mě to přišlo ze dne na den, byla jsem po mateřské, předtím jsem deset let pracovala jako letuška a věděla jsem, že k létání se asi nevrátím. Do toho mi zavolala máma, je taky učitelka: vyhořel nám latinář, potřebujeme záskok, zítra nastupuješ. Takže jsem byla vhozena do vody a rovnou mi dali starší děti. Co mne ale velmi brzy překvapilo, byl postoj některých dnešních rodičů. Podpora z jejich strany mnohdy chybí a bývá to i postavené zcela obráceně – že rodič je spolu s dítětem proti učiteli. Setkáváme se s tím, že rodiče své děti mnohdy

Nejen peníze, ale i prestiž a podpora učitelům

neznají a nepřemýšlejí o tom, jestli jejich dítě není třeba nespravedlivé. Bohužel se to děje velmi často (nebo spíš toho, co vás mrzí, si víc všímáte) a potom si říkáte, jestli vám to za tu energii stojí – spousta práce, kterou si nosíte domů, trpí tím rodina, peníze nanic a do toho tento přístup.

Marek: Dělá Nadace něco i pro prodavače v supermarketech? Těch je taky málo...

Ondřej Zapletal: (smích) Ne, jen jsme si říkali, že bychom něco reálně změnili, musíme své úsilí soustředit do konkrétní oblasti. A myslíme si, že pro budoucnost této země je nesmírně důležité, jak bude vypadat vzdělávací systém. A v tom jsou přece nejdůležitější učitelé.

Marek: Ted' to bude znít blbě, ale stát přece potřebuje i ty nevzdělané lidi, ty, kteří budou opravovat fasády a prodávat v supermarketech a tak...

Ondřej Zapletal: Ale my neusilujeme o to, aby byla republika plná vysokoškolských profesorů. Chceme, aby

škola přispěla k tomu, že člověk lépe porozumí sám sobě, získal sebevědomí, a aby přesto, že ho média nebo rodiče tlačí nějakým směrem, dokázal sám sobě říct, co je pro něj dobré. Ve výsledku nám jde o to, aby ze škol vycházeli lidé, co si dokážou najít místo ve světě a ve společnosti, co naplní svůj potenciál a dělají něco, v čem se cítí dobře. A aby prožili spokojený život, aby si stáli za tím, jaká rozhodnutí v životě udělali.

Ondřej Pohanka: Chápeme jako problém, že tu nepanuje společenská shoda na tom, co má vzdělávání dětem vlastně přinášet. V centru pozornosti má být přece dítě. Zatím se ale většinu času řeší dílčí otázky, jako vybavenost škol digitálními technologiemi, potřeby průmyslu a tak dále. Jako nadace chceme přispívat k tomu, aby se shoda na dítěti jako středobodu vzdělávacího systému prohlubovala.

Marek: Řekl bych, že na tom není Česko tak špatně. Viděl jsem v televizi reportáž z východního Slovenska, kde jsou teda ty školy asi ještě horší...

Ondřej Zapletal: Máš částečně pravdu. Máme průměrné školství a průměrné výsledky. Vlastně vzhledem k tomu, jak je naše školství podfinancované, jak nízké jsou platy učitelů, jak málo peněz v poměru k HDP do školství jde, jsme na tom ještě celkem dobře. Ve spoustě věcí jsme na tom ale hodně špatně a dále se zhoršujeme. Podobně jako na Slovensku, které zmiňuješ, naše školy nejsou moc schopny vyrovnávat rozdíly. Už jsme o tom mluvili – když

vyrůstáš v rodině, která má problémy, kde může být domácí násilí, nebo se tatínek odstěhuje a maminka horko těžko dává peníze dohromady, škola tě z téhle situace nevytáhne, spíš tě v ní usadí. My si myslíme, že škola má být prostředím, které pomáhá těm dětem, které to potřebují, posunout se dál, má vyrovnávat sociální rozdíly mezi dětmi.

Ondřej Pohanka: České školy fungují jako síto. Ty jsi z těch šťastnějších, protože tebe systém prošel do výběrové školy, ale spousta dětí zůstane v tom sítu nahoře. Ve škole mi nešla třeba chemie, ale celkově si hloupý nepřipadám. Kdyby mě ale někdo hodnotil jen podle chemie, asi by řekl, že jsem úplně marný. Představuju si lidi jako hvězdy a každá z nich vyzařuje paprsky jiným směrem – tvoje paprsky září směrem k dějepisu, moje třeba ke čtení, to mě bavilo. A tohle se musí ve škole najít u dětí, to se musí rozvinout, nejde přece říct: bereme jen ty, co umí matematiku, a ti ostatní jsou hloupí, ať jdou na učňák.

Tereza: Nedávno proběhla akce s názvem Vidíme to černě, zaregistrovali jste ji? Pročítala jsem si různé diskuse na sítích a spousta lidí tam psala, že učitelé vlastně mají příliš mnoho peněz a času. Náš společenský status je hodně nízký, což mě fakt znepokojuje.

Ondřej Zapletal: Máte pravdu v tom, že prestiž učitelské profese se pohybuje hodně nízkou – poprvé v historii nadpoloviční většina rodičů nechce, aby jejich děti studovaly pedagogiku. My bychom chtěli přispívat k tomu,

Středobodem vzdělávacího systému musí být dítě

České školství potřebuje změnu. Začínáme Eduzměnou

aby prestiž učitelského povolání rostla, aby učitel byl brán jako někdo, kdo je pro společnost zásadně důležitý.

Tereza: Zmínili jste spoustu problémů, s nimiž se vzdělávací systém potýká. Kromě podpory učitelů – co dalšího může Nadace dělat? Přeci jen nemůžete nahrazovat roli státu...

Ondřej Zapletal: To ani není naše ambice. Můžeme ale vyvíjet projekty, které ve výsledku může stát vzít za své a aplikovat je. Nedávno jsme s dalšími nadacemi založili Nadační fond Eduměna, abychom sami na sobě ukázali, jak je důležité spolupracovat. Když více organizací dá na jednu hromadu více peněz, výsledkem není jen větší suma, ale i větší vliv těch peněz, více hlav, které vymýšlejí, jak to má vypadat, a vyvracejí si omyly. Eduměna usiluje o to, aby se na vybraném území o velikosti dvaceti škol zlepšily výsledky dětí – ne známky, ale gramotnosti – čtenářské, matematické, přírodovědné. Vybereme jeden region, na ten se zaměříme, a uděláme všechno pro to, aby se to ne na jedné, ale na všech školách v dotyčném regionu zlepšilo. Takhle tam chceme působit pět let a potom vyhodnotit, co se povedlo a co ne. Pak tento model představíme a nabídneme veřejnému sektoru, třeba ministerstvu. Budeme financovat a realizovat proměnu na regionální úrovni a snažit se mimo jiné o to, aby tam děti chodily rády – v tom je Česko totiž taky šampion, že tady děti ve srovnání s jinými zeměmi hodně často nesnášejí školu...

Marek: To je nějaká anketa, že se lidi ptali žáků, jestli choděj rádi do školy?

Ondřej Zapletal: Ano, na to jsou průzkumy. V Česku 32 % dětí chodí do školy nerado.

Tereza: Jenom?

Marek: A kolik dětí chodí do školy rádo?

Ondřej Zapletal: Rozhodně méně než v okolních zemích. Případá mi jasné, že když děti chodí rády do školy, dokládá to přece fakt, že se tam učí způsobem, který je baví, že tam nejsou šikanováni, že prostředí té školy je zkrátka zdravé, že zažívají úspěch, že se rozvíjejí. To považujeme za nejdůležitější.

Ondřej Pohanka: Tím nejvyšším cílem Nadace je, aby se všechny děti na všech českých školách učily rády, naplno a s radostí. Možná to vypadá jako idealistický cíl, ale věříme, že idealismus představuje nezbytnou podmínku pro všechny ambiciózní cíle.

Tereza Samková

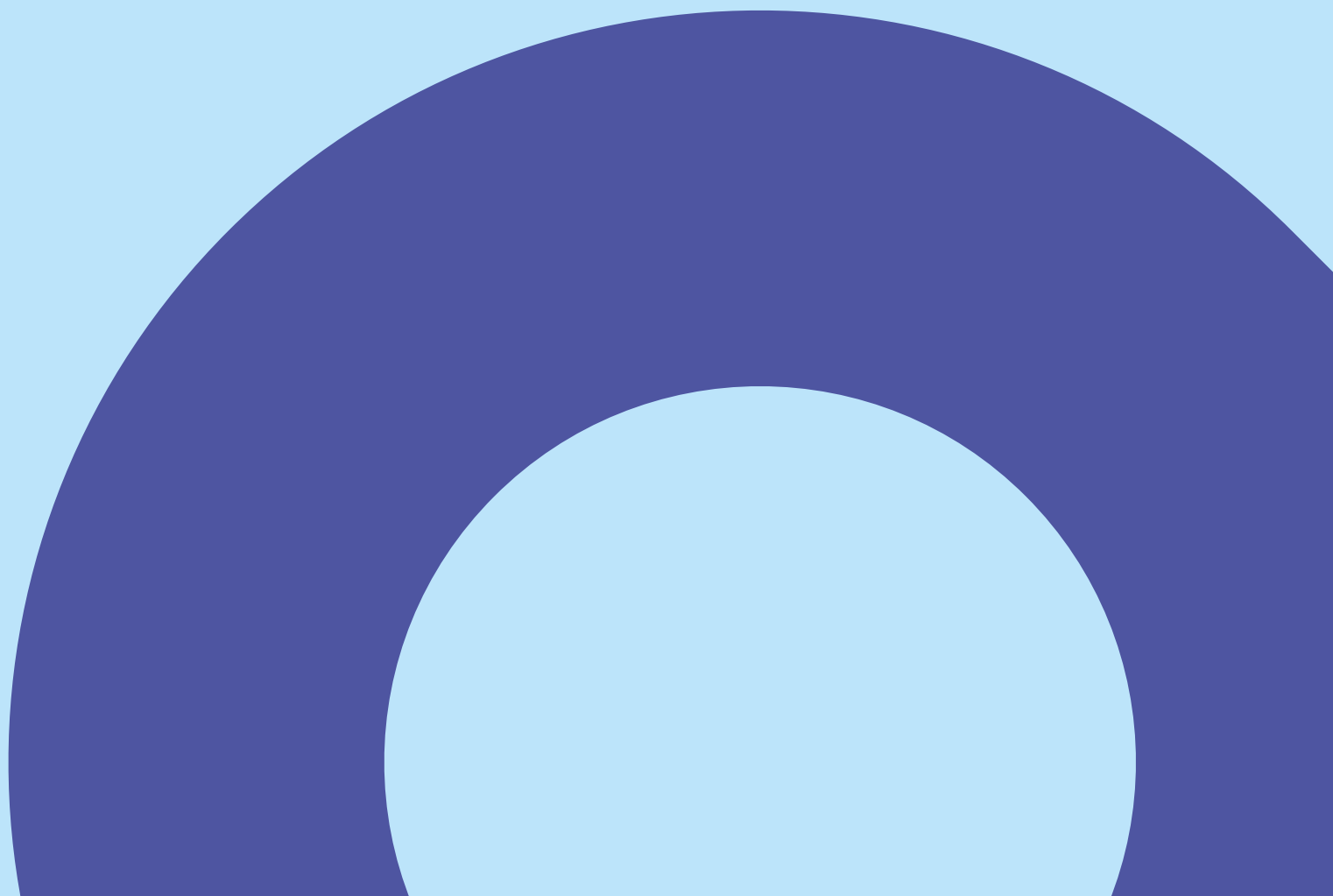
Vystudovala Pedagogickou fakultu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, obor čeština – latina. Po studiích pracovala jako letuška, díky tomu měla možnost poznat i jiné země a kultury. Nakonec ji to k učitelství po mateřské dovolené přitáhlo zpět a nyní pátým rokem působí na pražském víceletém gymnáziu. Na práci s dětmi oceňuje hlavně skutečnost, že ji bystří žáci udržují neustále ve střehu.

Marek

Je jejím studentem, v 2. ročníku pražského víceletého gymnázia. Zajímají ho některé druhy sportů, převážně těch zimních. Nejraději má však historii, především českou. Rád píše historické prózy, momentálně má rozepsané dvě: o Mojmírovi I. a o vraždě Václava III. Z historie si oblíbil dobu tzv. předbořivojovskou, jež mu trochu připomíná detektivku, poněvadž se o ní ví jen velmi málo.

01

Aby nejlepší
škola byla
ta, která je
nejblíží

České děti chodí do školy nejméně rády ze všech zemí OECD. Vzdělávací výsledky se od roku 2000 zhoršily a dlouhodobě stagnují. Zneklidňuje také fakt, že v Česku narážíme na velké rozdíly mezi školami v kvalitě výuky, což znevýhodňuje především děti z chudých regionů a děti se slabší podporou rodiny.

Čeští žáci jsou průměrní v **matematice a neustále se v ní zhoršují**. Ne snad, že by se nedokázali naučit rovnice a vzorce. Neumějí matematiku používat při řešení problémů, neumějí si klást otázky a pomocí matematiky na ně hledat odpovědi. Odborně se tomu říká **matematická gramotnost**.

Ve srovnání s ostatními zeměmi **čeští žáci méně rádi čtou a méně rozumějí přečtenému**. Umí text přečíst, touto – v podstatě ryze technickou – dovedností je vybaví první stupeň základní školy. Méně často však dokážou text interpretovat a kriticky o něm přemýšlet. Odborně se tomu říká **čtenářská gramotnost**. Jde vlastně o jednu ze zásadních dovedností a podmínek pro celoživotní učení a pro život v demokratické společnosti.

Zhoršuje se též schopnost českých žáků využívat přírodovědných znalostí a vědeckých metod při poznávání světa, chápat zákonitosti příčin a následků, rozpoznat rozdíl mezi vědeckým

České děti nechodí do školy rády a nepřikládají svému vzdělání dostatečnou důležitost. Jen málokdo z nás se přihlásí k tomu, že by do školy chodil rád. Pokud ale právě malé Češky a malí Češi na otázku, zda je škola baví a zda cítí, že jim škola něco přináší, odpovídají „ne“ nejčastěji ze všech dětí zemí OECD, znamená to velké potíže nejen teď, ale především do budoucna.

a pseudovědeckým. Toto vše omezuje jejich schopnost samostatně přemýšlet a rozhodovat se při řešení nejrůznějších problémů. Odborně se tomu říká **přírodovědná gramotnost**.

S tím vším souvisí úloha dalších **hráčů vzdělávacího systému**. **Učitelé** čelí celé řadě nepříznivých faktorů – od mzdového podhodnocení přes nechuť absolventů vysokých škol jít učit až po nedostatky v systému dalšího profesního vzdělávání. **Ředitelé** škol jsou zavaleni administrativou, nemají tedy dostatek prostoru pro pedagogické vedení učitelů. 60 % základních škol nemá zřizovatele kvalifikovaného v oblasti vzdělávání. Polovina všech **rodičů** je nespokojená se stavem vzdělávacího systému.

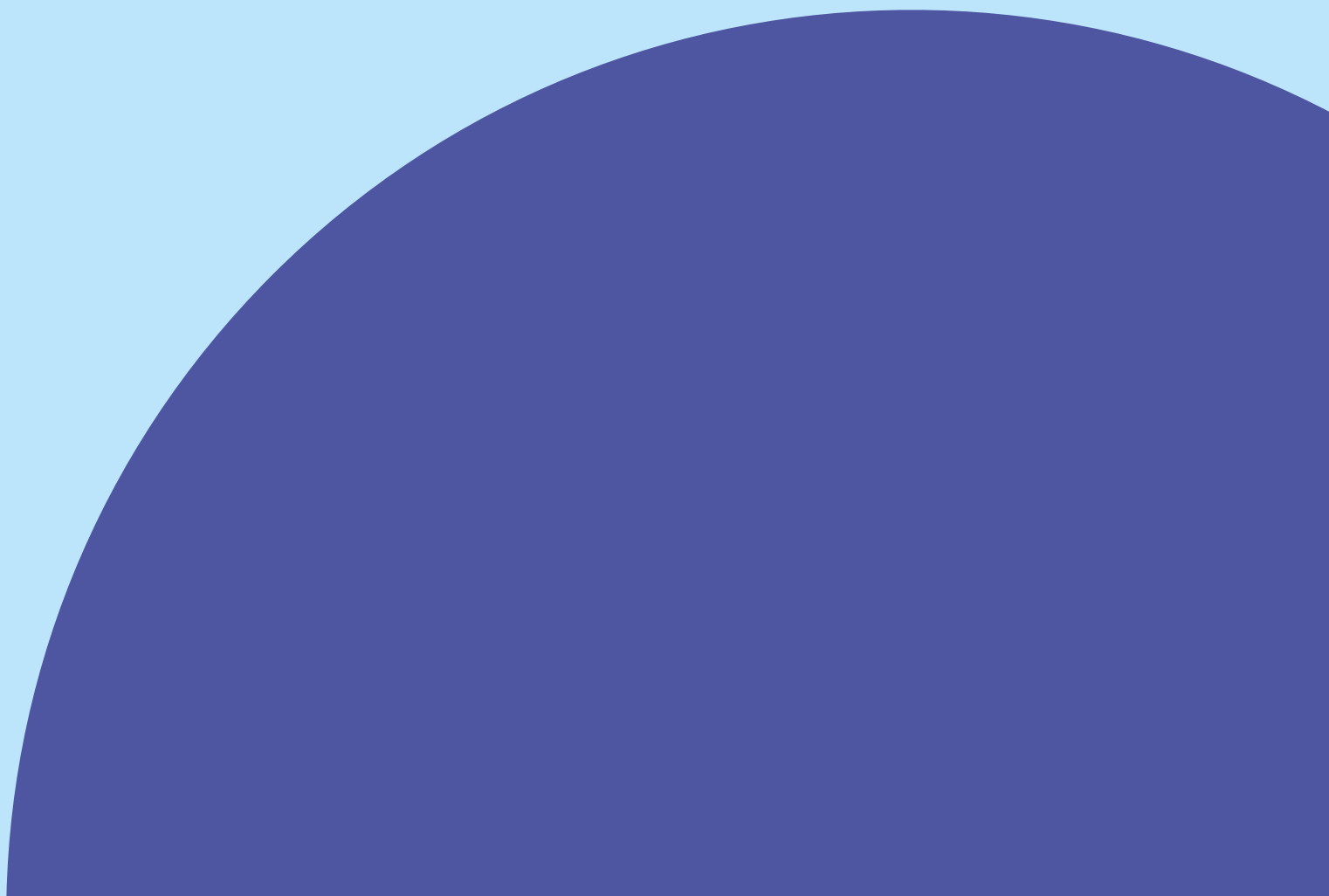
Strategie vzdělávací politiky do roku 2020 se snaží reagovat na většinu těchto problémů. Externí hodnocení nezávislých expertů ale ukazuje, že většinu státních strategických cílů v oblasti vzdělávání se nám nedaří naplňovat.

Proto chceme spolupracovat na tom, aby se v České republice dařilo zlepšovat učení všech dětí. Nejde nám o izolované změny v několika školách, které mají štěstí na vynikajícího zřizovatele nebo ředitele. Usilujeme o **udržitelné zlepšování celého vzdělávacího systému.** Chceme, aby se každé dítě, na každé škole v České republice učilo naplno a s radostí, aby získávalo dovednosti a schopnosti nutné pro plnohodnotný život v 21. století. Aby se rodiče nemuseli složitě rozhodovat, na jakou školu své dítě přihlásit, protože ta **nejlepší škola bude jednoduše ta, kterou mají nejblíže v místě bydliště.** Jakým způsobem toho chceme dosáhnout?

02

Náš přístup
k oblasti
vzdělávání

Věříme, že učitelé jsou klíčovým faktorem kvality vzdělávacího systému a podporujeme rozvoj profesní přípravy českých učitelů a jejich dalšího vzdělávání. Chceme, aby učitelé sdíleli své poznatky s ostatními a dále se šířila jen opravdu nejlepší praxe. Chceme, aby ředitelé škol byli pedagogickými lídry, vytvářejícími ty nejlepší podmínky pro „své“ učitele. Proto podporujeme organizace Učitel naživo a Elixír do škol, které vznikly v naší nadaci. V roce 2018 jsme je vyslali do světa jako samostatně pracující autonomní organizace.

Chceme přispět k tomu, aby se žáci pomocí matematiky naučili spolupracovat, kriticky myslet a radovat se ze společného poznávání. Proto podporujeme organizaci H-mat a rozvoj Hejného metody výuky matematiky.

Chceme napomoci tomu, aby rozhodující hráči v českém vzdělávání našli společnou řeč a společnými silami usilovali o systémové změny ve školství. Proto podporujeme Stálou konferenci asociací ve vzdělávání.

Věříme, že jediná cesta vedoucí k udržitelným systémovým změnám je široká mezisektorová spolupráce. Založili jsme proto, spolu s dalšími třemi

nadacemi, Nadační fond Eduzměna s ambicí spolufinancovat mimo jiné pětiletý regionální pilotní projekt v objemu 200 milionů Kč.

Chceme napomoci tomu, aby se učitelskému povolání vrátila prestiž, již si zaslouží. Chceme informované a osvícené rodiče spolupracující se školou. Chceme poučený pohled české veřejnosti na otázky vzdělávání. Proto podporujeme EDUin v popularizaci a zkvalitnění debaty nad vzdělávacími tématy, proto podporujeme projekt EDUinu Rodiče vítáni – webový magazín nejen pro rodičovskou veřejnost, zaměřený na novinky ve vzdělávání.

Step by Step

Hlavním posláním organizace je přispívat k demokratizaci, humanizaci a vyšší kvalitě vzdělávání v České republice, k budování otevřené společnosti a jejímu zapojení do evropských struktur. Podpora ze strany Nadace v loňském roce organizaci umožnila rozvíjet a prohlubovat spolupráci s partnery, jejichž činnost je založena na podobných pedagogických východiscích. Nadace iniciovala vznik pracovních skupin – Centrum matematiky – ve spolupráci s H-mat, o. p. s., Centrum pokusů a objevů – ve spolupráci s organizacemi Elixír do škol, Tereza a Centrum čtení a psaní.

ČOSIV

Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání (ČOSIV) podporuje rozvoj inkluzivního vzdělávání v českém vzdělávacím systému. Sdružuje neziskové organizace, zástupce akademické obce, zástupce škol, rodičů i mladých lidí se speciálními vzdělávacími potřebami.

ČOSIV s podporou Nadace dále rozvíjela svou advokační a osvětovou činnost a připravila velké množství informačních materiálů a infografik pro odbornou i laickou veřejnost.

Terra Klub

Podpora Nadace v roce 2018 umožnila vývoj programu pro učitele, zaměřený na učení v souvislostech, zajištění mentorských služeb pro učitele přímo v jejich škole a třídě a sledování dopadu mentorské činnosti na učení dětí a na profesní vzdělávání učitelů.

Otevřeno

Otevřeno je nezisková organizace usilující o rozvoj vzdělávání v ČR cestou inovativní přípravy a vzdělávání pedagogů. Organizace vznikla jako studentská iniciativa, dnes má pobočky po celé zemi a vedle studentů a učitelů zapojuje další dobrovolníky. Organizace pořádá vzdělávací a diskuzní akce, pomáhá rozvíjet budoucí a začínající učitele a usiluje o inovace a systémové změny na úrovni vysokých škol a české vzdělávací politiky.

Projekt Varianty organizace **Člověk v tísni** poskytuje informační a metodickou podporu, vzdělávací kurzy, didaktické materiály, odborné konzultace a asistenci školám a pedagogům v oblastech inkluzivního vzdělávání, interkulturního vzdělávání a globálního rozvojového vzdělávání. Prostředky Nadace byly určeny na uspořádání druhého ročníku konference nazvané S asistenty k lepší škole.

 otevřeno

Příspěvky rozdělené v oblasti vzdělávání v roce 2018

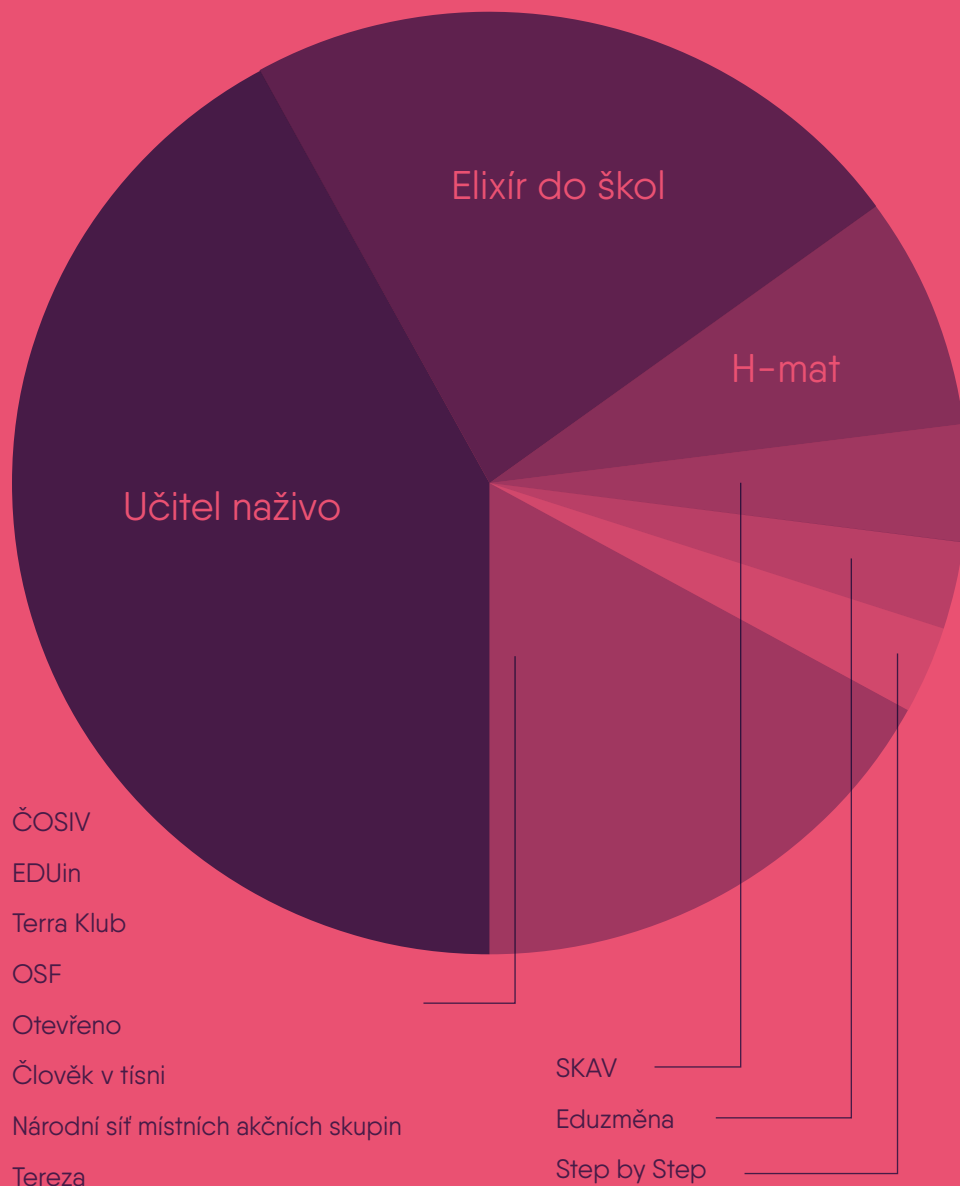
Prostředky Nadace* směřovaly k dalším organizacím, s nimiž jsme se vydali na společnou cestu za společným cílem kvalitnějšího vzdělávání pro naše děti.

Učitel naživo	14 000 000 Kč
Elixír do škol	8 000 000 Kč
H-mat	3 000 000 Kč
SKAV	2 800 000 Kč
Eduzměna	1 500 000 Kč
Step by Step	1 000 000 Kč
ČOSIV	1 000 000 Kč
EDUin	980 000 Kč
Terra Klub	500 000 Kč
OSF	450 000 Kč
Otevřeno	200 000 Kč
Člověk v tísni	100 000 Kč
Národní síť místních akčních skupin	100 000 Kč
Tereza	100 000 Kč

*Projekty podpořené Nadací České spořitelny jako správcem přidruženého fondu finančních prostředků sesterské Nadace Depositum Bonum

Celkem

33 730 000 Kč

Nadace České spořitelny uzavřela na sklonku roku 2017 se svojí sesterskou Nadací Depositum Bonum smlouvu o svěřeni finančních prostředků do správy formou zřízení přidružených fondů.

Účelem této smlouvy bylo dosažení lepších výsledků a vyššího dopadu při dosahování účelu obou nadací, efektivnější správa majetku Nadace Depositum Bonum a snazší propagace účelu obou nadací. Majetek svěřený do přidružených fondů byl určen k zajištění účelu Nadace Depositum Bonum formou investic do konkrétních projektů, zejména pak v oblasti vzdělávání.

Nadace Depositum Bonum si ponechala takové kontrolní pravomoci a spolupůsobení, které jí umožňovaly dohlížet na to, že její majetek svěřený do správy Nadací České spořitelny byl spravován a používán v souladu s účelem Nadace Depositum Bonum a v souladu s povinnostmi péče řádného hospodáře.

03

Učitel
naživo

Učit má smysl.
Naživo

Dobrý učitel dokáže měnit životy svých žáků k lepšímu. Tak zní základní motto organizace Učitel naživo. Organizace původně vznikla jako interní nadační projekt, ale dařilo se jí natolik, že se na začátku roku 2018 osamostatnila. Učitel naživo nabízí jednoletý či dvouletý výcvik pro absolventy vysokých škol nepedagogického zaměření, kteří mají chuť učit, ale schází jim tzv. pedagogické minimum. Novinku pro rok 2019 představuje program Ředitel naživo pro lidi ve vedení škol, který pomáhá ředitelům a jejich zástupcům pracovat na svém pedagogickém leadershipu. Hlavním cílem organizace je vyvíjet, ověřovat a šířit inovativní programy pro přípravu budoucích učitelů a rozvoj ředitelů a usilovat o systémové změny ve vzdělávání.

Nadace České spořitelny, jako správce přidruženého fondu Nadace Depositum Bonum, Učitele naživo v roce 2018 podpořila celkovou částkou ve výši 14 milionů korun. Tyto prostředky organizaci umožnily:

- Rozvoj metodiky přípravy budoucích učitelů
- Poslat do výcviku 63 budoucích učitelů
- Navýšit počet provázejících učitelů (mentorů účastníků výcviku) na 32
- Zahájit práce na programu Ředitel naživo
- Zpracovat zásadní a působivou studii, jež poskytuje srozumitelné a věcné argumenty pro navýšování investic do učitelské profese
- Sestavit tým fundraisingu, jenž organizaci umožní větší finanční nezávislost a udržitelný rozvoj

Rozhovor

Největší dopad na kvalitu vzdělávání má kvalita ředitelů a učitelů. Je třeba podporovat jejich přípravu.

Ve školách chybějí učitelé. Mezi námi zase existují lidé, kteří by rádi šli učit, avšak chybí jim potřebné pedagogické vzdělání. Organizace Učitel naživo těmto lidem cestu před katedru umožňuje. Jen profesní přípravou nových učitelů věc ale nekončí. „Je třeba, aby český vzdělávací systém prošel výraznou proměnou, a my jsme připraveni k ní přispět,“ říká Jan Straka, jeden ze spoluředitelů organizace. Učitel naživo má za cíl změnit systém profesní přípravy učitelů, dostat do ní více praxe, pracovat s mentoringem a osobním rozvojem učitelů.

Co to vlastně obnáší, ten Učitel naživo?

Jsme organizace, která chce prosazovat systémové změny ve vzdělávání. Za tímto účelem už třetím rokem pořádáme výcvik pro budoucí učitele Učitel naživo a od září 2019 zahajujeme první ročník výcvikového programu Ředitel naživo, určeného pro ředitele a jejich zástupce. Není nám lhostejné, jak se v Česku žije, chceme, aby se naše země někam posouvala. Podstatnou úlohu v tom hraje a do budoucna bude hrát vzdělávání. A největší dopad na kvalitu vzdělávání má kvalita ředitelů a učitelů. Abychom ale získali lepší učitele, je třeba pracovat na jejich přípravě.

Jak by ta příprava podle Vás měla vypadat?

Myslíme si, že by měla být velmi praktická a zaměřená na člověka. Odbornost v oboru má velký význam, ale stejně důležitá je schopnost „číst“ situace ve třídě – a zvládnout je.

Když se k Vám člověk přihlásí do výcviku, čím poté prochází?

Výcvik staví na propojení teorie a praxe a frekventantům zabere 750 hodin. Přijímáme lidi s ukončeným magisterským nebo inženýrským vzděláním. Ti každý týden absolvují jeden den výuky na základní nebo střední škole pod vedením zkušeného provázejícího učitele. Ten je nechává nahlížet „pod pokličku“ své praxe a umožňuje jim přejímat čím dál větší díl zodpovědnosti za výuku. Jednou za čtrnáct dní se scházejí na reflektivních seminářích, kde mohou sdílet své zkušenosti a zážitky z praxí. Zhruba jednou za šest týdnů absolvují víkendový výukový blok s průvodci – zkušenými pedagogy a dalšími odborníky na psychologii, komunikaci atd. Stavíme na reflexi, zkušenostním učení. Chceme, aby naši absolventi dobře znali sami sebe, uměli komunikovat a spolupracovat a dokázali navazovat obohacující vztahy s dětmi.

Dává výcvik něco i provázejícím učitelům, kteří se o studenty ve školách starají?

Provázející učitelé jsou zkušení pedagogové, cítí, že mají co předat. Chce to od nich samozřejmě i dávku osobní odvahy, když do své třídy vpustí někoho dalšího. Získávají tím ale další oči, které se dívají na výuku, jiný náhled na plánování a průběh hodin. Často nám říkají, že je výcvik

vytrhl ze stereotypu, dodal jim energii a chuť na sobě dál pracovat. Výhody to přináší i žákům: získávají dalšího dospělého, který jim věnuje čas a pozornost.

Co si kromě certifikátu odnášejí do života Vaši absolventi?

Doufáme, že hlavně chuť a schopnost se dál učit. Vzdělávání přece nikdy nekončí. Chceme, aby jim výcvik poskytl dobrý základ, o který se budou moci opřít a vracet se k němu. Navíc získávají i komunitu stejně zapálených lidí kolem sebe. Absolventi pilotního ročníku se doted každý druhý pátek scházejí, sdílejí své radosti a starosti, pomáhají si navzájem. To mi připadá velmi cenné. Navíc ze zkušeností našich absolventů a studentů víme, že mezi řediteli a zřizovateli škol už se o nás ví, o naše absolventy je totiž velký zájem.

Výcviky ale představují jen část činností, jimiž se Vaše organizace zabývá. Čemu se dál věnujete?

Máme ambice změnit poměry ve vzdělávání jako celku. Někdy mi připadá, že jsme jako národ rozkročení mezi Německem a Ukrajinou a úplně přesně nevíme, kam se obrátit. Přitom z výzkumů jasně vyplývá, že Českou republiku s postupující automatizací čekají rozsáhlé strukturální změny pracovního trhu. Jedinou odpověď nabízí kvalitní vzdělávání. Je třeba ustoupit od modelu, který tu vládne už z dob Marie Terezie, založeném na autoritě, řádu, poslušnosti. Dnešní svět si žádá důraz na spolupráci, kritické myšlení, autonomii. Vzdělávání má samozřejmě velký kulturně-hodnotový náboj a těžko se kolem něj vede racionální debata. Problém v Česku navíc znamená fakt, že nápady a myšlenky často létají ode zdi ke zdi a bývají založeny spíše na dojmech než na faktech. Neprobíhají pilotáže, změny se nezkoušejí napřed v malém. Naše projekty ale stojí právě na pilotážích, sběru dat a zkušenostním učení. Začínají se na nás obracet politické strany, zřizovatelé a další subjekty a konzultují s námi svoje názory a programy pro vzdělávání. To nás těší a podněcuje k další práci.

Kdo tvoří tým Učitele naživo?

Jsme skvělá parta, tvořená skauty i absolventy Harvardu a Oxfordu, čerstvými maturanty i profesory. Díky velké pestrosti a variabilitě týmu můžeme systematicky přemýšlet

o celku, ale nezapomínáme ani na jednotlivosti a zdánlivé maličkosti. Mám radost z toho, jak se práce daří, z toho, co vytváříme. Věřím, že se nám povede přispět k velkým změnám.

Jaké máte plány do nejbližší budoucnosti?

Chceme dál rozvíjet a vylepšovat výcvik Učitel naživo. Ve spolupráci s Univerzitou Pardubice chystáme další úroveň výcviku, jelikož ho chceme rozšířit a akreditovat jako navazující magisterský program. V září se rozbíhá výcvik Ředitel naživo, určený ředitelům a jejich zástupcům, kteří chtějí svou školu posunout dál.

Jak Vám v tom všem pomáhá Nadace České spořitelny?

Až do konce roku 2017 jsme působili jako součást Nadace. Bez Nadace České spořitelny by Učitel naživo neexistoval. Umožnila nám vzniknout a vyrůst. V podstatě jsme za poslední rok nebo dva zdvojnásobili počty studentů, zaměstnanců, rozjíždíme nový výcvik a další projekty. Nadace nás celou dobu provází, umožňuje nám, aby

kolem Učitele naživo vznikala vynikající komunita s velkými ambicemi. A mimo jiné podpora a dobré jméno Nadace umožňují i to, aby se k nám přidávali další donoři.

Jan Straka

Jan Straka je společně s Martinem Kozlem spoluzakladatelem a spolutvůrcem neziskové organizace Učitel naživo, jejímž cílem je proměna českého vzdělávacího systému prostřednictvím podpory učitelů a ředitelů. Vystudoval politické a společenské vědy na Harvardu. Dříve pracoval v sesterské Nadaci Depositum Bonum, kde pomáhal připravit několik vzdělávacích projektů, jež poté vedl. Před nástupem do Nadace pracoval v think tanku IDEA, kde se podílel na strategických analýzách českého vzdělávacího systému.

Reportáž

Mnozí lidé sní během dospívání o tom, že by se stali učiteli. Některé poté jinam odvanou jejich zájmy, další si prostě nevěří, že by si zvládli poradit s třídou plnou dětí. Právě pro tyto lidi je tu už třetím rokem akreditovaný výcvik Učitel naživo. Nabízí nejen teoretickou výuku, ale také množství reálně odučených hodin a skutečných situací ve třídách pod vedením zkušených provázejících učitelů. Jak to může vypadat, když se někdo učí učit? Seznamte se s Tomášem, s Jakubem a s Jarmilou.

Pátá vyučovací hodina v pondělí, to už může být někdy celkem náročné. 5. D ze ZŠ Kbely v Praze má tou dobou přírodovědu. Třída je velká, světlá, vyzdobená osobními erby dětí a jejich výtvarnými díly. Lavice jsou po dvou nebo po třech pospojovány do několika hnízd rozestých po učebně. Děti v nich ale nesedí, hodina začíná na koberci.

„Minule jsme se zabývali opěrnou soustavou člověka, povídali jsme si o kostech a o kostře. Dnes jsme si pro vás připravili skupinovou práci. Dostanete pracovní listy s otázkami, k tomu různé pomůcky, máte učebnice, sešity, máte také už něco v hlavě. Hledejte odpovědi na otázky, ale nejsou to závody, nemusíte odpovédět na všechny. Pusťte se do toho,“ povzbuzuje vysoký mladý muž s brýlemi. Děti ve skupinkách po čtyřech až šesti usedají do lavic a pouštějí se do práce.

S dětmi v 5. D bývají každé pondělí tři dospělí. Ačkoliv je žáci oslovují „pane učiteli“ a „paní učitelko“, pedagogem ve smyslu zákona je tu pouze Jarmila Rambousková, třídní těchto pářáků z Kbel. Tomáš Kočnar i Jakub Stránský, kteří s dětmi ve třídě také pracují, patří mezi studenty výcviku Učitel naživo a ve třídě vykonávají praxi. Učí se od Jarmily a jeden od druhého, jak být dobrým učitelem. Tomáš přitom dokončuje doktorát na Přírodovědecké fakultě UK, inženýr ekonomie Jakub je na rodičovské dovolené.

”

Kdo se chce stát dobrým učitelem, potřebuje praxi. Ve výcviku Učitel naživo zažijí absolventi ve třídách minimálně 150 hodin a další desítky hodin stráví reflexí a plánováním s učitelem a exkurzemi do různých škol.

Chci s dětmi jednat jinak, než jak jsem to sám zažil ve škole

Skupinky dětí diskutují nad otázkami. Některé loví informace v učebnicích, jedna skupinka se přesouvá k počítači v rohu učebny. Ze starého kufru na koberci děti vytahují modely kostí. Blondřatá dívka se sklání, kolegyně ze skupinky jí přejíždí prsty po zádech a počítá obratle. „Možná byste si mohli na stůl rozložit všechny materiály, abyste věděli, co máte k dispozici,“ radí jedné partě Jarmila Rambousková. Kolem skupinek obcházejí i Tomáš s Jakubem; konzultují, pomáhají a nenápadně radí.

„Už během předchozího studia jsem přemýšlel, že bych se věnoval učení, dokonce jsem i na bakaláři vystudoval zeměpis a biologii se zaměřením na vzdělávání. V magisterském studiu jsem se ale orientoval jiným směrem a do pedagogického minima se mi potom už nechtělo,“ vysvětluje Tomáš, kudy vedla jeho cesta mezi kbelské děti. „Odvalu splnit si svůj sen o učení jsem dostal, až když jsem se doslechl o tomto výcviku.“

Tomáš i Jakub se přede dvěma lety přihlásili do programu Učitel naživo, určeného absolventům magisterského stupně vysokých škol, kteří chtějí pracovat jako pedagogové. Prošli přijímacím řízením a pracují na tom, aby se stali dobrými učiteli. Každý měsíc absolvují jeden víkendový výukový blok, jednou za čtrnáct dní docházejí na reflektivní semináře, a hlavně oba tráví jeden den v týdnu výukou

na základní škole. Tomáš se specializuje na přírodovědu, Jakub na matematiku. Oba tvrdí, že je výcvik výrazně proměnil a obohatil.

„U mě přišel velký zlom ve chvíli, kdy jsem absolvoval první semináře, zaměřené na nenásilnou komunikaci,“ svěřuje se Jakub. „Zjistil jsem totiž, že mám tendence jednat agresivně a manipulativně. Jako většina lidí mé generace jsem zažil mocensky vedenou školu, nasál jsem tento způsob jednání do sebe, a teď musím vědomě pracovat na tom, abych se choval jinak. V tomhle je to vážně těžké. Když jsem byl s Učitelem naživo na exkurzi ve Finsku, viděl jsem, že tamním učitelům jde respektující přístup naprosto přirozeně. Takhle bych to chtěl jednou umět.“

Výcvik se kromě komunikačních dovedností zaměřuje také na osobnostní rozvoj učitele, na jeho dovednost vytvářet podmínky pro učení všech dětí a na dovednost analyticky uvažovat o výsledcích své práce. Účastníci se učí například i plánování hodin, různé formy práce s dětmi a metody výuky nebo třeba formativní hodnocení.

Zuby nejsou kosti, to jsme nevěděli

Hodina se překlápí do druhé poloviny. Skupinky dětí ještě stále hledají odpovědi na otázky z pracovního listu. „Proč jsou lopatky a pánev tak velké a placaté?“ předčítá z papíru hnědovlasá Ema a na hlavu si nasazuje model páneve jako parohy. „Tak to fakt nevím,“ vzdychá rezignovaně, zatímco zbytek dívčí party se rozesměje. „My bychom potřebovali lebku, pane učiteli,“ volají kluci sedící nejbliž dveřím a Tomáš odpovídá: „Ty modely kostí jsou k dispozici všem, obejděte skupinky, které je mají teď, třeba už je nepotřebují a půjčí vám je.“ Jakub se na koberci mezitím věnuje další chlapecké partě a pomáhá jim s přehledným zápisem odpovědí do jejich pracovních listů.

„Musím vás upozornit, že už je čas končit. Pojd'te se posadit na koberec,“ žádá děti Tomáš a po chvíli celá třída skutečně sedí v kroužku. Skupinka po skupince sdílí nové poznatky, které je překvapily, a zároveň i další otázky, které je napadly. Tomáš reflexi řídí, Jakub zapisuje na tabuli.

„Nás by zajímalo, jestli se nějak liší kostry vegetariána a masožravce,“ chce vědět čtveřice děvčat. „Nás by zase zajímalo, čím je tvořená kostní dřevina,“ pokládají děti další otázku. „My žádné další otázky nemáme, ale dost nás překvapilo, že zuby nejsou kosti,“ uzavírá kruh poslední skupinka dětí. „Máme tady na tabuli několik zajímavých otázek, takže slibuju, že se k nim v příští hodině ještě vrátíme. Děkuji vám za vaši práci a pozornost a pro dnešek končíme,“ loučí se Tomáš s dětmi, které v několika vteřinách nahazují na záda baňůžky a opouštějí třídu.

Učíme se od sebe navzájem,
říká provázející učitelka Jarmila

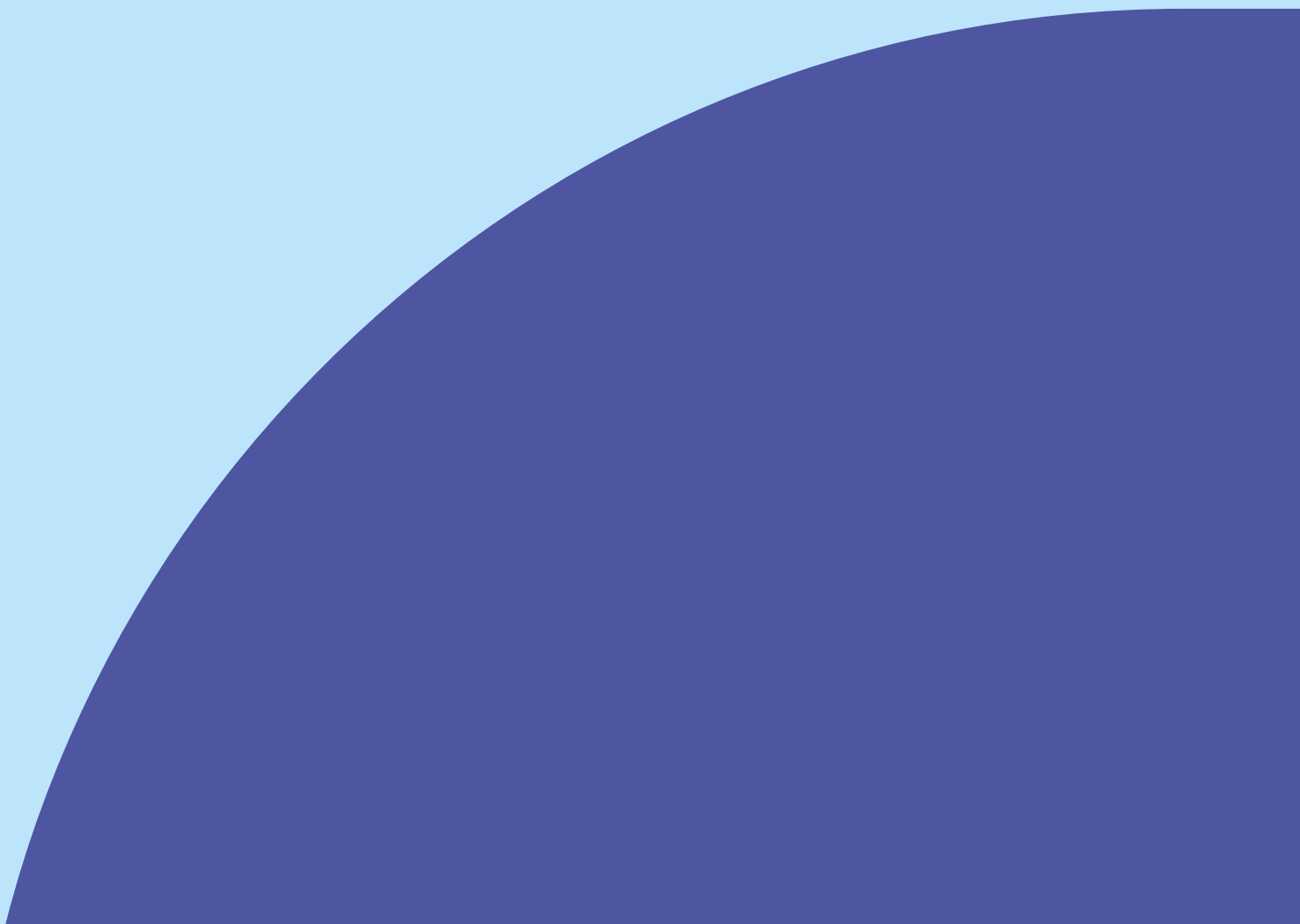
”

„Když jsem si představoval, že budu učitelem, říkal jsem si, že budu dětem hlavně nabízet přitažlivější témata, než najdou v učebnici. Během výcviku a praxe jsem ale přišel na to, že učivo je sice důležité, ale daleko víc se musím soustředit na vztahy, na způsob komunikace. To si totiž odtud určitě odnesou,“ říká Tomáš a Jakub přikyvuje: „V tomhle vidím velkou výhodu: že jsme tu tři, a máme tedy víc příležitostí s dětmi mluvit a zjišťovat, co se jim děje v hlavách. To je k nezaplacení.“

A jaký dojem má z programu Učitel naživo Jarmila Rambousková, třídní 5. D a provázející učitelka Jakuba a Tomáše? I ona si všímá, že přítomnost studentů pro ni znamená výhody. „Jsem v programu prvním rokem a dost jsem váhala, jestli jsem fakt dobrá na to, abych mohla někoho vést. Nakonec jsem si řekla, že mám dvacet let zkušeností a třídu, tak jim to nabídnu a uvidíme. Musím říci, že sama se od nich hodně učím. Trochu se stáhnout, dát dětem víc prostoru a zodpovědnosti, to kluci umějí lépe než já. Mám radost, že mě podněcují. Oceňuji také, že děti z mé třídy (ale i já osobně) mohou na vlastní kůži zažít setkávání mužského a ženského elementu ve třídě.“

Bliží se konec školního roku a Jakub s Tomášem brzy Učitele naživo zakončí. Co bude dál? Oba už podepsali pracovní smlouvy na základních školách. Jakub míří na státní základní školu, Tomáš na alternativní soukromou. „Jsem zvědavý, jak to půjde. Samozřejmě to bude asi trochu jiné, když budu s dětmi každý den, zatímco teď tu trávím jeden den v týdnu. Ale věřím, že to zvládnu,“ usmívá se Tomáš Kočnar.

04

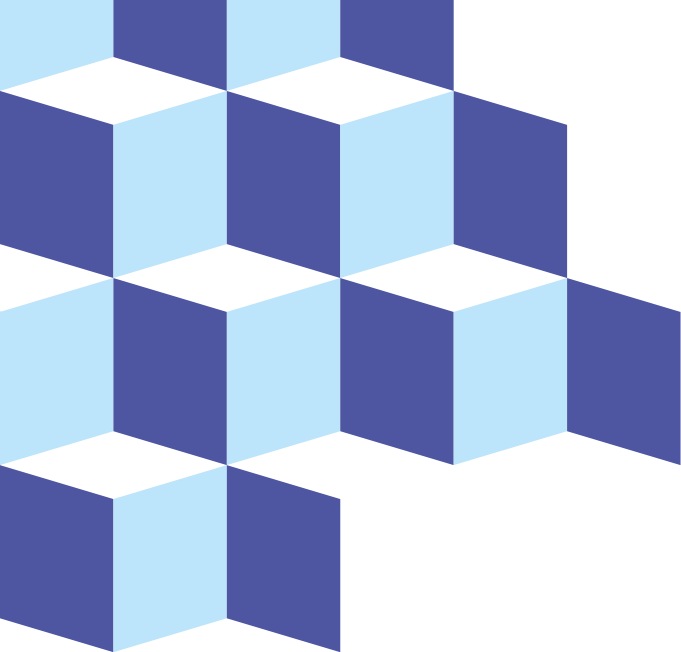

Elixír do škol

Pro radost
z poznávání
a z učení

Elixír do škol byl také původně nadačním projektem, který na začátku roku 2018 úspěšně „vyletěl z hnízda“. Organizace i nadále propojuje učitele přírodovědných předmětů, zejména fyziky, z celé republiky a podporuje je v jejich vzájemném kolegiálním vzdělávání. Vytváří pedagogům z celé republiky prostředí pro sdílení praktických zkušeností s efektivními metodami výuky. V roce 2018 Nadace České spořitelny, jako správce přidruženého fondu Nadace Depositum Bonum, financovala částkou 8 milionů korun provoz organizace, zajištění činnosti fyzikálních center a pokrytí nákladů dalších aktivit na podporu setkávání, kolegiálního vzdělávání učitelů skrze všechny stupně vzdělávání. V roce 2018 se v celkem 34 centrech (22 stálých a 12 tzv. létajících) po celé republice konalo 248 setkání, která navštívila tisícovka učitelů, z toho 150 nováčků. Díky finančním zdrojům od Nadace se také uskutečnila konference Elixír do škol, již se zúčastnilo 200 učitelů, proběhla Konference „Dílny Heuréky 2018“ a tři cykly, tj. 14 víkendových seminářů Heuréky pro učitele fyziky.

Rozhovor

Prostředky od Nadace investujeme do zlepšení výuky fyziky v Česku

Fyzika: pro mnoho tuzemských dětí možná toto slovo evokuje jakousi „druhou matematiku“ a jeden z nejméně oblíbených předmětů. Často se v ní učí definice zpaměti, počítají příklady dosazováním do vzorečků. „Sama jsem ve škole moc nechápala, proč se to mám učit. Fyzika mi připadala nudná a zbytečná. Za celou svou školní docházku jsem snad neviděla jediný pokus. Moji učitelé přede mnou dokázali dokonale uchovat tajemství, že fyzika znamená krásu objevování a zkoumání,“ dodává s úsměvem Petra Prošková, ředitelka organizace Elixír do škol. Program mimo jiné inspiroval evropské financování kolegiálního sdílení mezi učiteli ve výši 750 milionů Kč.

Proč vznikl Elixír do škol?

Elixír do škol jako projekt vznikl v roce 2013 v Nadaci Depositum Bonum České spořitelny. Cílem bylo podpořit naše učitele a umožnit jim skrze kolegiální vzdělávání změnit nebo obohatit výuku fyziky na českých školách. Věříme, že heuristická výuková metoda, na níž stavíme a která vychází z projektu Heuréka, přináší smysluplný způsob, jak u žáků podpořit přemýšlení o světě. Umožní dětem vyzkoušet, jak věci fungují, a pomůže jim poutavou formou získat lásku k přírodním vědám. Metoda vychází hlavně z objevů a pokusů, představuje protiklad k běžné frontální výuce, kdy učitel pouze předává dětem hotová fakta. Pro rozvoj lidské osobnosti a všech gramotností, na které si jen vzpomenete, je velmi důležité, když žák získává prostor objevovat, vytvářet hypotézy a hledáním důkazů je podporovat, nebo vyvracet. A proto vznikl a působí Elixír do škol. Vytváříme prostředí a příležitosti pro učitele, aby se navzájem učili, jak takové zážitky sobě i dětem umožnit a učit způsobem, který děti obohacuje.

V čem tato metoda konkrétně spočívá?

Za posledních šest let se nám podařilo vytvořit 24 stálých center po celé České republice, kde se vždy jednou měsíčně v odpoledních hodinách na dvě až čtyři hodiny scházejí dobrovolně a zdarma učitelé fyziky ze základních a středních škol z okolí. Každé centrum má na starost vedoucí, což je vždy zkušený učitel, který má Heuréku v krvi. Ten vybírá spolu s účastníky témata a připravuje program, založený zejména na experimentech. Všichni vedoucí si zakládají na tom, aby účastníci odcházeli s jasnými a jednoduchými tipy na pokusy, které mohou hned druhý den využít v hodině. S trochou nadsázky se dá říci, že na experimenty praktikované v centrech mnohdy stačí papír, brčka, špejle a plastová lahev. V centrech jde ale především o možnost, že se účastníci učí také od sebe navzájem, sdílejí spolu nápady a tipy na aktivity, diskutují o principech a metodách hodnocení a reflexe výuky. Přirozenou součástí setkání představují debaty: co nového ve škole, s čím se kdo potýká, co se komu daří... Na setkání čas od času přicházejí rovněž odborníci z praxe, případně spolu učitelé vyrazí na exkurzi. Každé centrum má svou atmosféru a pracuje malinko jinak. Máme radost, že se v centrech učitelé cítí dobře, program je pestrý a účastníci se k nám vrací. V Elixíru naleznete i tzv. létající centra, kdy vedoucí v reakci na konkrétní poptávku učitelů z jiného regionu za nimi vyjíždějí.

Jací učitelé se do Elixíru zapojují? Nepřijdou do centra hlavně ti, kteří jsou aktivní a už teď učí fyziku dobře?

V Elixíru nedělíme učitele na dobré a špatné – nehodnotíme. Věříme, že každý učitel dělá svou práci, jak nejlépe dovede. Někteří po dobu své praxe prostě zakotvili hlavně ve frontální výuce, něco se naučili na pedagogické fakultě, něco odkoukali, když sami chodili do školy, a toho se ve své výuce často drží. Možná by i rádi změnu udělali, nechali děti, ať si na věci přicházejí samy, ale obávají se, že je tímto způsobem nenaučí dost. Otázkou zůstává, zda je ta obava oprávněná. Účast v Elixíru a také v Heuréce jim může pomoci udělat ten

pomyslný první krok, ukáže jim cestu a dá jim příležitost věci zkoušet. Kdyby to nefungovalo, proč by se k nám, do center, vraceli účastníci i šest let? Zjistili jsme, že kantoři si o užitečných programech řeknou mezi sebou, a tahle cesta se osvědčuje i pro reference – a dává nováčkům impuls k tomu do centra přijít. Za loňský rok se do Elixíru připojilo 150 nových učitelů. Celkově už jich některý z programů Elixíru nebo Heuréky navštívila asi tisícovka ze zhruba čtyř tisíc fyzikářů, kteří učí na českých školách. Věříme a vidíme, že se věci dávají pomalu odspodu do pohybu. Změna má naději.

S čím vůbec fyzikáři do center přicházejí? A z čeho mají obavy?

Mnozí, když k nám přijdou poprvé, si zoufají nad množstvím učiva, které musejí dětem předat. Častým tématem je také počet dětí ve třídě. Mají pocit, že pro objem látky není na nějaké experimenty čas, protože dlouhodobě žijí v mylné představě, že musí probrat všechno. V Elixíru se je snažíme podpořit v tom, že pokusy ve fyzice nejsou „něco navíc“, že naopak znamenají nejcennější a nejdůležitější část výuky vůbec. Často také slyšíme, že učitelům chybí čas vyhledávat experimenty a opřít je o kvalitní metodiku, a také že postrádají potřebné pomůcky a vybavení. S tím vším jim pomohou právě setkávání v centrech, stačí přijít a zapojit se.

Jaký mají Vaše programy dopad? Získali jste nějaké ohlasy?

Zrovna nedávno jsme dostali s Irenou Dvořákovou, autorkou projektu Heuréka, e-mail od jedné účastnice seminářů Heuréky. Nedávno na několika hodinách učila před návštěvou z České školní inspekce. Vedla hodinu postavenou pro ni tradičně, jak to ona dělá, s experimenty, opřenou o mnoho aktivizačních metod. Kromě popisu, co a jak v hodině proběhlo, bylo v mailu i poděkování Ireně za její práci pro učitele a také hodnocení inspektora. Stálo tam: „V šestce hodina ‚úúúžasná‘ a v osmičce: ‚takhle metodicky úžasnou hodinu jsem už dlouho neviděl, vlastně za moji praxi je to druhá vyučovací hodina, se kterou jsem maximálně spokojen‘.“ Taková reakce samozřejmě potěší, zároveň z ní však vyčtete, že zrovna časté takové hodiny nejsou a že je stále na čem pracovat. Ale stejně důležité jsou pro nás i ohlasy od žáků a studentů. Nedávno se

o takovou studentskou „evaluaci“ podělilo několik fyzikářů. Jejich žáci psali například – „Proč jsme měli učebnici, vždyť jsme ji vůbec nepotřebovali; na všechno jsme si přicházeli sami“; „děkuji, naučila jste mě, jak mít rád fyziku“; „děkuji, za svou dráhu fyzika vděčím vám“, nebo „studuji matfyz, a začalo to úplně nevinně pár pokusy na gymnáziu“.

Jaké máte s Elixírem do škol další plány?

Něco jako Elixír do každé školy, do každé hodiny fyziky... zní to jako ambiciózní plán? Začali jsme oslovovat i učitele a učitelky z 1. stupně ZŠ a z mateřských škol. Zjistili jsme, že poptávka a chuť pedagogů v předškolním a mladším školním vzdělávání zkoušet nové věci je obrovská. Otevřeli jsme nový pohled na svět fyziky a musím říci, že tahle cesta úžasně působí. Ve školkách a u malých dětí totiž často pracují kantoři a kantorky – říkám jim v dobrém „hračičkové“ – a ti dokážou každý nápad posunout ještě na úplně jinou úroveň, nádherně s ním pracovat a propojit fyzikální pokus s neuvěřitelnou paletou témat. K vaší otázce: konkrétně máme v plánu, aby k nám do roku 2023 z každé školy chodil alespoň jeden učitel fyziky. Abychom vše mohli realizovat, začali jsme zapojovat do podpory a Elixíru nové partnery, zřizovatele škol a firmy v regionech. Dále jsme se vrhli na téma digitální gramotnosti a informatického myšlení. Ve světě inovací jdou IT a přírodní vědy často ruku v ruce. Otevřeli jsme tři nová DIGI centra pro učitele – nadšence do digitálních technologií a samozřejmě podporujeme využívání těchto technologií ve fyzice.

Jak Vám v tom pomáhá Nadace České spořitelny?

Bez Nadace bychom jen těžko realizovali cokoli z toho, co děláme. Nadace nám jako zakladatel dává stabilní jistotu podpory a financování. V první řadě nám umožňuje vůbec působit jako samostatná organizace. Díky zdrojům platíme vedoucí center a lektory, poskytujeme učitelům materiál na pokusy, dokonce jsme zřídili ve všech centrech i půjčovny pomůcek, jež si jinak školy nemohou dovolit. Když si například potřebují účastníci půjčit do výuky třeba parní stroj, digitální senzor nebo kameru s termovizí, stačí se domluvit s vedoucím centra. Pořídili jsme zkušebně i 3D tiskárny, na jedné z nich už vedoucí tiskne komponenty pro fyzikální pomůcky. Je důležité zdůraznit, že učitelé – účastníci Elixíru – mají u nás vše zdarma. Každoročně pro ně, i jako poděkování za jejich práci, přinášíme další

porci inspirace ve formě víkendové konference, kde se sjede více než 200 učitelů ze všech koutů republiky. Na konferenci se konají přednášky, praktické dílny a samozřejmě otevírají prostor pro sdílení a navazování kontaktů. Účastníci platí pouze malý registrační poplatek, zatímco ubytování, stravování i materiály dostávají zdarma. Pro naše vedoucí center jako podpora a další platforma k jejich sdílení vznikla Akademie Elixíru. A pokud by toto vše někomu přišlo málo a měl chuť se do Heuréky ponořit hlouběji, může navštěvovat dva cykly seminářů pro kantory ZŠ i SŠ jako součást již zmiňovaného projektu Heuréka. Veškeré prostředky od Nadace investujeme do podpory a vytváření podmínek učitelům. Vše směřuje k jednomu cíli – k zlepšení výuky fyziky v Česku.

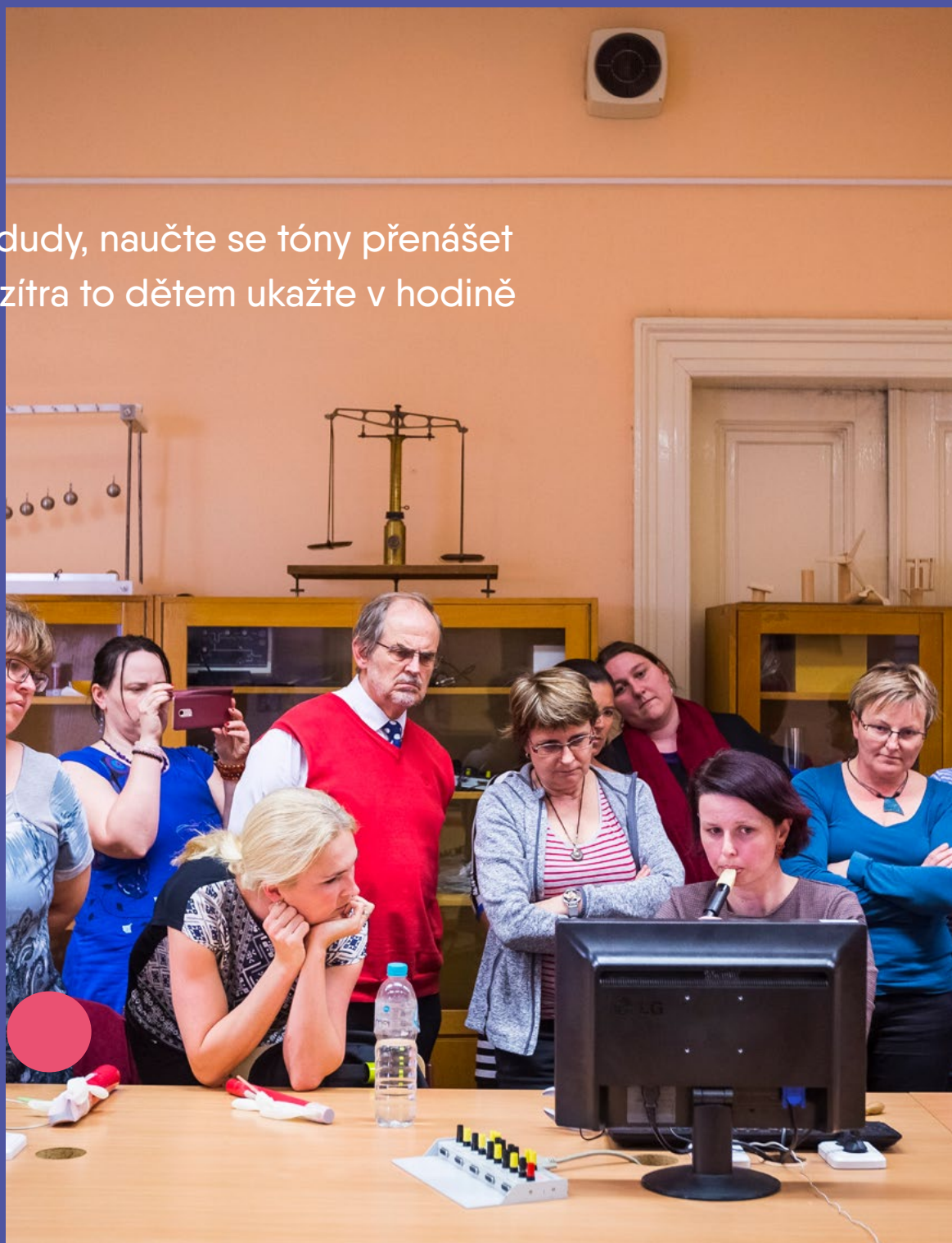

Ing. Petra Prošková

V září roku 2017 převzala pod svá křídla v Nadaci Depositum Bonum projekt Elixír do škol a provedla ho transformací na samostatnou neziskovou organizaci. Během své kariéry vedla různorodé týmy, učila na střední škole odborné předměty a jako na přirozenou součást své praxe se vždy zaměřovala na oblast celoživotního vzdělávání. Je spoluautorkou knihy Koučování týmu: jak my to vedeme (Grada 2014) a majitelkou vzdělávací společnosti GATO Consulting, spol. s r.o. Kromě svého angažmá v Elixíru se věnuje lektorské, konzultační a mentorské činnosti, zaměřené na provázání týmů a jednotlivců pracovními změnami.

Vyrobte si dudy, naučte se tóny přenášet
do grafů a zítra to dětem ukažte v hodině

Učitelství je někdy velmi osamělé povolání. Pedagogové tráví většinu času s dětmi, další hodiny jim sebere příprava. Někdy se jim proto stává, že upadají do stereotypu. Projekt Elixír do škol nabízí učitelům fyziky možnost setkávání, vzájemné inspirace a sdílení dobré praxe a nápadů. Fyzikáři z celé České republiky mají díky tomu šanci naučit se, jak lépe učit.

Je čtvrtek, za pár minut půl čtvrté odpoledne, a ve fyzikální laboratoři smíchovské střední průmyslové školy voní káva a čaj. Do třídy se pomalu trousí asi dvacítká lidí nejrůznějšího věku, zhruba ze dvou třetin ženy. Někteří se tiše zdraví a tvoří hloučky, jiní se s hrnkem v ruce nesměle rozhlíží po třídě. Nakonec všichni usedají ke stolům, postaveným do tvaru písmene U. Jedno z pravidelných setkání fyzikářů v projektu Elixír do škol právě začíná.

Věra Krajčová, vedoucí centra, nechává kolovat prezenční listinu a rozdává pracovní listy. Tématem dnešního setkání je vnímání zvuku z hlediska psychologie a hudební akustiky. „Všechny vás tu vítám, dobrý den, ahoj,“ zdraví se s příchozími a nastiňuje plán pro příští dvě hodiny. „Dnes pro vás máme přednášku o vnímání zvuku. Náš host, expert, vám nejen zprostředkuje úvod do akustiky, ale má pro vás i praktická cvičení. Potom si společně vyrobíme dudy a nakonec se podíváme i na jeden počítačový program, který můžete využít v hodině. Jdeme na věc, máme to nabitě,“ říká s úsměvem Věra Krajčová, zatímco si přítomní učitelé vytahují propisky a zrak obražejí k přednášejícímu, Liborovi Husníkovi z FEL ČVUT.

Přednáška začíná projekcí schématu ucha. Libor Husník fyzikáře provádí sluchovým ústrojím. „Ta kost, která obaluje střední ucho, je nejtvrďší v našem těle, to jste věděli? Asi to pochází z dob, kdy pračlověk jako zbraň používal kyj, a zranění hlavy v boji byla velmi častá,“ přednáší Libor

Husník a dvě ženy po jeho pravé ruce se k sobě naklánějí: „To řeknu dětem, tyhle zajímavosti si vždycky pamatují nejlíp,“ špitají si.

Dvě hodiny na setkání ušetří deset hodin příprav, říká vedoucí centra

Zatímco probíhá přednáška, v kabinetě si Věra Krajčová chystá materiály na navazující dílnu. Centrum Elixíru do škol na Smíchově pracuje od listopadu a počet jeho návštěvníků se neustále zvyšuje. „Dnes máme poprvé úplně plno,“ raduje se.

Věra s Elixírem spolupracuje už několik let, v začátcích jako účastnice, poté jako lektorka a dnes jako vedoucí centra. „Vzniká nám tu skvělá komunita lidí, kteří sem nepřicházejí jen poslouchat, ale přinášejí i vlastní nápady, svoje pokusy, a rádi se o ně podělí. Účastníci jsou učitelé, kteří chtějí učit lépe, a mým úkolem je, aby tu mohli nasát inspiraci.“

Věra na smíchovské průmyslovce vyučuje fyziku a matematiku. Jako vedoucí centra ale spoustu času věnuje i profesnímu rozvoji kolegů z dalších škol: „Na internetu je inspirace spousta, ale pro některé lidi je těžké vyznat se v tom, co děti opravdu zaujme. Já tuhle práci udělám za ně. Pokusy najdu, vyzkouším ve vlastní výuce, připravím jim materiál. Potom sem přijdou na dvě hodiny, ale ušetří jim to třeba deset hodin příprav. Učitelé dobře chápou, jakou to pro ně znamená výhodu, a řeknou si to mezi sebou.“

”

Chceme učit lépe, než jsme to ve škole zažili my, říkají účastníci

Přednáška pomalu končí. Libor Husník ještě pouští slibované zvukové ukázky a učitelé tipují, ve které zazněla oktáva a v jaký moment jim jejich ucho ze střídání tónu a šumu vytvořilo jeden spojitý tón. Poté už Věra posílá mezi účastníky červené čtvrtky, gumové rukavice, plastová brčka, lepicí pásku a nůžky, a vysvětluje, jak vyrobit jednoduché dudy.

Čtvrtku si do ruličky stáčí i Tereza. Absolventka ČVUT je v Elixíru nováčkem, setkání fyzikářů se účastní teprve potřetí. „Teď jsem na mateřské, ale předtím jsem učila fyziku na gymnáziu. Zjistila jsem, že mě to hodně baví, děti jsou fajn. Udělala jsem si i pedagogické minimum.“

Tereza z dlaně rukavice vyrábí membránu a snaží se zasunout brčko do díry v jednom z prstů. „Přiznávám, že jsem sama měla fyzikáře dost příšerné, pokus jsem snad až do maturity neviděla ani jeden. Chci to dělat líp,“ říká přesvědčeně a z plných plic fouká do brčka. Třídou se rozezní hluboký tón jako z lesního rohu.

„Kde se to ladí?“ ptá se další z účastnic. „Neladí se to. Tón záleží na průměru té trubičky. Čím užší, tím vyšší tón,“ odpovídá Věra. Přítomní fyzikáři troubí, co jim síly stačí, a Věra mezitím zapíná počítač.

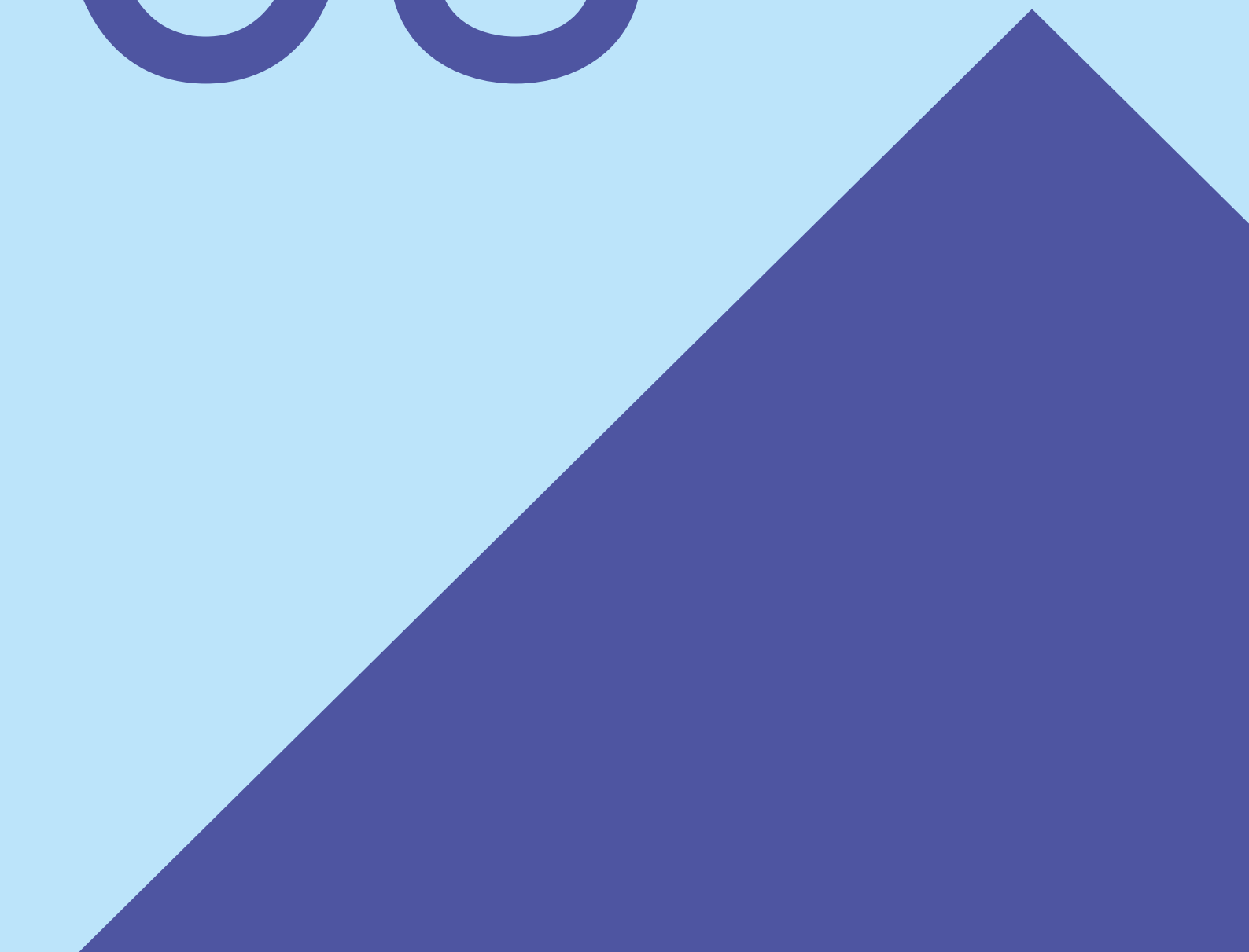
Aby každý fyzikář věděl, že může přijít

„Tady vidíte program, který je zdarma a můžete ho klidně využít v hodině bez dalších nákladů. Potřebujete jen mikrofon,“ vysvětluje Věra, zatímco se učitelé shromažďují kolem ní. S ladičkou, flétnou a violoncellem, jež je kromě fyziky jejím koníčkem, postupně ukazuje, jak se tón v počítači mění na graf. „Z těch grafů dělám printscreeny, aby si to studenti mohli vytisknout, nalepit a prozkoumat, jak se liší tóny z jednotlivých nástrojů,“ říká.

„To bych mohla děti vyzvat, aby si přinesly nástroje, na které hrají,“ poznamenává jedna z učitelek.

Bliží se šestá večer, setkání pomalu končí. Věra ještě zve účastníky na příště a slibuje, že si postaví kuličkovou dráhu a budou sledovat akce, reakce a srážky. Učitelé se pomalu rozcházejí. „Mám radost, jak nám ta setkání jdou. Nejtěžší je však někam dostat ty, co nechtějí nic měnit. Ti prostě nepřijdou,“ poznamenává během toho, co uklízí zbytky po výrobě dud a umývá hrníčky. „Chci ale, aby každý fyzikář věděl, že přijít může,“ uzavírá a zhasíná světla.

05

H-mat

Zasloužená radost z poznávání

H-mat, o. p. s., se nazývá organizace, již v roce 2013 založil profesor Milan Hejný společně se svojí vnučkou Annou Kuřík Sukniak. Cílem H-matu je rozvoj matematické gramotnosti žáků a studentů všech typů škol prostřednictvím šíření metody vyučování matematiky, orientované na budování mentálních schémat, jejímž autorem je profesor Milan Hejný. V roce 2018 Nadace České České spořitelny, jako správce přidruženého fondu Nadace Depositum Bonum, podpořila organizaci částkou tři miliony korun. V roce 2018 se také díky podpoře Nadace zúčastnilo některé ze tří stovek vzdělávacích akcí H-matu 3500 učitelů.

Rozhovor

Také díky Nadaci České spořitelny míříme k finanční soběstačnosti

„Hled', aby tvoje snaha udělat z žáků skvělé matematiky nepotlačila snahu udělat z nich slušné lidi.“ To je nejcennější rada, kterou dostal Milan Hejný od svého otce, Víta Hejného, jehož pan profesor označuje za hlavního architekta tzv. Hejného metody. Ta představuje cestu k výchově komunikativních, spolupracujících a autonomně myslících lidí. Dnes se podle ní učí na více než sedmi stovkách českých škol. O šíření metody, její neustálé zkvalitňování, o profesní rozvoj pedagogů, kteří se rozhodli podle Hejného učit, se stará organizace H-mat v čele s ředitelem Tomášem Rycheckým.

Proběhlo v loňském roce nějaké výraznější rozšiřování Hejného metody do škol?

Úplně přesnou statistiku, kolik nových škol vloni Hejného metodu zavádělo, si nevedeme. Nárůst už logicky ale není takový jako v předchozích letech. Jsme přibližně na čtvrtině českých škol a vlastně nám to stačí. Naším cílem totiž není nějak aktivně počet škol rozšiřovat, spíše se chceme soustředit na kvalitu výuky, osobnostní a profesní rozvoj učitelů, především pomocí seminářů, letních škol a obecně průběžným proškolením pedagogů, kteří se rozhodli vyučovat Hejného metodou.

Jak vypadá typická škola, jež se rozhodne pro Hejného metodu? Odkud přichází první impuls?

Co do počtu, jde typicky o rozhodnutí učitele, nebo skupiny učitelů. Asi nejčastěji ho vyvolá fakt, že se o metodě dozvědí od svých kolegů, kteří ji doporučili. Přihlásí se na seminář, potom se rozhodují dál a ve většině případů jdou na navazující semináře. Samozřejmě: podpora od vedení školy je nezbytná.

Stává se, že škola nebo učitel tuto metodu zavedou a z nějakého důvodu ji posléze opustí?

K našemu překvapení to není časté, a dokonce podle našich šetření ti, kteří si zvolili Hejného metodu, jsou ve

velké míře se svou volbou spokojeni. Jak se Hejného metoda rozšiřuje, nese to s sebou nutnost lépe sledovat dopad, tedy jak se změna edukačního stylu promítá do učení dětí a do práce učitele. Jednoduše: co se týče fluktuace nebo opuštění Hejného metody, bavíme se o řádu jednotek procent nebo i méně.

Mluvíte o sledování dopadu a srovnávání. Už lze porovnávat výsledky u přijímacích zkoušek na střední školy mezi žáky, vyučovanými Hejného metodou, a tou tradiční. Jak si v tomto srovnání vedete?

Jsme velmi opatrní, chceme tyto výsledky interpretovat jako statisticky věrohodné, větší sledování dopadu nás teprve čeká. Opíráme se o oficiální šetření České školní inspekce, kde se ukazuje, že děti, vyučované Hejného metodou, si v úspěšnosti vedou minimálně srovnatelně s dětmi vyučovanými tradičně. Zda jsou úspěšnější, to v tuto chvíli nemůžeme potvrdit. Zatím nám stačí uklidnění, že výsledky vyznívají srovnatelně. Školní inspekce dále naznačila, že děti, u nichž učitel cíleně buduje pozitivní vztah k předmětu – což se netýká jen Hejného metody – si počínají obecně úspěšněji než žáci, vyučovaní tradičnějším, frontálním způsobem. Děti vyučované Hejného metodou si vztah k matematice nesou i na druhý stupeň základních škol. Učitelé nám také potvrzují, že správně vyučovaná

Hejného metoda má pozitivní dopad také na porozumění textu a jazyku. Ale když se vrátím k vaší otázce: děti, které se učí podle Hejného metody, jsou minimálně stejně úspěšné jako děti vyučované tradičně, mají však mnohem lepší vztah k učení a k poznávání obecně.

Říkal jste, že jste na cestě k zevrubnějšímu měření dopadu. Co si pod tím lze představit?

Už dnes sledujeme dopad našich seminářů, od účastníků našich školení získáváme podrobnou zpětnou vazbu, co jim obsah našich akcí dává, a jak to, co jim předkládáme na seminářích, využívají ve své práci. A naši lektori tyto reakce zapracovávají do vzdělávacího systému. V tom spočívá naše cesta profesního rozvoje pedagogů a našich lektorů. Nabízí se nějaké větší srovnávací šetření žáků, vyučovaných Hejného metodou, což už nemůžeme dělat my. Proto jednáme s Ústavem výzkumu a rozvoje vzdělávání, podle mého dostatečně nezávislou a kompetentní institucí. Jednáme o dlouhodobějším komparativním šetření, které by zohledňovalo statisticky průkazné porovnání tradiční výuky a Hejného metody. Poskytneme veškeré vstupy a součinnost, ale logicky nemůžeme takový výzkum ani realizovat, ani jej nějak interpretovat.

Vraťme se ještě k loňskému roku. Co považujete za největší úspěch?

Aniž bych chtěl zbytečně připomínat mediální kontroverzi, která loni proběhla, největší radost mi udělalo, že jsme vlastně ani nemuseli nijak aktivně ty útoky odrážet. Kultivovaným a věcným způsobem to za nás dělala komunita učitelů, lektorů a rodičů, kteří dokázali sdělovat výhody i úskalí Hejného metody. Jsme viditelní, rosteme a hodně se o nás mluví, přitahujeme pozornost. Když se chce někdo zviditelnit, jde to snadno kritizováním něčeho nového, co zatím není a nemůže být podloženo tvrdými daty. Případá mi však paradoxní, že vlastně ani dopady tradiční výuky matematiky nejsou žádnými daty pořádně podloženy.

Kdo momentálně stojí za dalším rozvojem metody a jakou úlohu v tom zastává profesor Hejný?

Pan profesor zůstává díky své vitalitě co do odborné a obsahové části stále tím klíčovým „guru“. Ale stále se rozšiřují minitýmy, pracující na rozvoji prvostupňových

a druhostupňových učebnic, a v současné době začínáme pracovat na učebnicích pro třetí stupeň.

Jaká nyní vypadá struktura financování H-matu?

Začnu od vlastní činnosti a výnosů z ní. Z toho bude patrné, jak to máme s mecenáši. Největší podíl našich příjmů tvoří výnosy ze seminářů a letních škol. Vedle toho máme příjmy z učebnic a didaktických pomůcek. Nejsou sice velké, ale stabilně rostou. Každý nakladatel ví, jak jsou knihy investičně náročné. Musíte investovat do obsahu, autorské činnosti, v našem případě do toho přibývá pilotáž, zapracování výsledků pilotáže, tisk, distribuce, to všechno představuje finančně velmi náročné investice, které se vracejí po dlouhé období. Nic z toho bychom nezvládli bez dárců. V tomto ohledu pro nás mnoho znamená Nadace České spořitelny, náš největší podporovatel, dále Nadace Karla Janečka a nově Nadační fond Avast. Naši partneři vědí, co svými penězi podporují, v případě Nadace České spořitelny je to konkrétně náš vzdělávací systém pro učitele. Musím dodat, že díky růstu výnosů z naší činnosti, což pomohla Nadace České spořitelny výrazně uspišit, naše potřeba dotací zvenčí už třetím rokem mírně klesá. Pokud se bude vše dařit jako doposud, tato potřeba bude klesat stále více a porostou naše vlastní zdroje. Směřujeme k tomu, abychom byli co nejvíce soběstační.

Ing. Tomáš Rycheký

Vystudoval Provozně ekonomickou fakultu na Vysoké škole zemědělské. Hlavní profesní zkušenosti získal ve společnostech Arthur D. Little, kde také absolvoval zahraniční stáže a školení, dále Citibank, CCS či Accenture. V letech 2005 až 2011 působil ve společnosti TNS Aisa, tři roky ji řídil z pozice ředitele a jednatele. V současnosti pracuje jako ředitel společnosti H-mat, o. p. s.

Jak probíhaly hodiny matematiky, když dnešní dospělí chodili na základní školu? Po krátkém opakování na úvod hodiny většinou učitel vyložil novou látku, poté se procvičovaly příklady. Hodiny pro dnešní děti ale mohou vypadat úplně jinak – třeba jako u čtvrtáků v Jičíně.

V 8:55 v Základní škole Jičín, Husova 170, začíná druhá hodina. Kateřina Babíková vchází do 4. C se zvoněním. V plánu toho má dnes dost a pětačtyřicet minut, vyčleněných na Hejného matematiku, opravdu nejde nafouknout.

„Jdeme na dnešní výzvu! Uši nastražené, šedé buňky mozkové nachystané?“ ptá se Kateřina a děti automaticky sahají do lavic a vytahují bílé stírací tabulky a fixy. „Myslím si číslo. Jeho polovina je o jedna větší než jeho třetina. Jaké číslo si myslím?“ Dětské hlavy se sklánějí nad tabulkami, nastává ticho. Po chvilce se první tabulky zvedají, aby se Kateřina mohla podívat na výsledek. Když se ve vzduchu ocitne více než polovina tabulek, ptá se: „Jak jste na to šli? Kdo to chce předvést?“

Někdo zvládne v hlavě zlomky, další si „láme čokoládu“

Z několika dobrovolníků vybírá drobného Péťu, který na tabuli píše šestku a s úsměvem říká: „Já jsem si to vyřešil v hlavě, šel jsem na to přes zlomky.“

Učitel není nositelem pravdy, při matematice podle Hejného metody aktivně pracují hlavně děti

Kateřina vzápětí vyvolává Simonu z druhé lavice, která rozkládá šestku na tři dvojky a dvě trojky. Poté dodává: „Zkontrolovala jsem si to ještě přes čokoládu,“ a maluje na tabuli dvě tabulky čokolády s vyšrafovanými dílky. Další děti přidávají nápady a někteří se přiznávají, že vůbec nevěděli, kudy na to.

„S dětmi vždy začínáme hodinu jednou úlohou, takovou výzvou. Někdo už dokáže v hlavě abstraktně počítat se zlomky, další ho vyřeší s pomocí důvěrně známého prostředí jako Simonka s čokoládou. Obojí platí, děti přes svoje konkrétní představy k matematickému jazyku dojdou, ale každý v momentě, kdy je toho schopen,“ vysvětluje Kateřina Babíková principy, na nichž hodiny matematiky podle Hejného metody fungují.

Knoflíky, obdélníky a prvočísla

Když se všichni tváří, že už pochopili úlohu s polovinou a třetinou, přichází další zadání. „Poslouchala jsem, jak se bavily dvě holky. Niky říká: mám 12 knoflíků a udělám z nich obdélník 3×4 . Půjde ještě udělat i jiný obdélník?“ U tabule se střídají děti a kreslí obdélníky: 6×2 , 12×1 . Třída se usnází na tom, že 12 je číslo „tříobdélníkové“. Kolik obdélníků ale půjde udělat z jedenácti knoflíků a proč? Děti se střídají v návrzích, formulují hypotézy a spolužáci jim je vyvracejí. Kateřina víceméně jen moderuje vzniklou debatu.

„Naučily se říkat: s tím nesouhlasím, vidím to jinak, ale nikdo se nikomu nevysmívá. Myslím, že se mi vrací zpátky energie, kterou do této třídy už čtvrtým rokem dávám“, s uspokojením hodnotí argumentaci svých

”

Děti se k sobě chovají velmi slušně a partnersky. Zvykly si na sebe navzájem reagovat, ale ohleduplně, neagresivně.

žáků. Mezitím píše na tabuli řadu čísel – sudých, lichých, včetně prvočísel. Děti se rozdělují do trojic a ověřují, „kolikaobdélníkové“ je které číslo. Píší na tabulky násobky, vytvářejí obdélníky. Kateřina prochází mezi lavicemi, nahlíží dětem přes rameno, konzultuje.

„Cílem dnešní hodiny je, aby děti definovaly vlastnosti prvočísel a vyzkoušely si, jak vypadá dělitelnost. Děti jdou přes svoji zkušenost k matematickému jazyku, od konkrétního k abstraktnímu. Mohla bych jim samozřejmě hned na začátku říct definici prvočísla... ale to by přišlo o objevování. Nemělo by to pro ně takový přínos, jako když si na to přijdou samy,“ vysvětluje Kateřina, zatímco děti dokončují práci.

Jak to tedy s těmi čísly je?

K tabuli postupně přicházejí zástupci pracujících trojic a zapisují rozklady jednotlivých čísel. Narážejí však na čísla, která rozložit nejdou. Ve třídě se rozjíždí debata, proč 27 rozložit jde, ale 17 ne. Kateřina sedí mezitím v lavici mezi dětmi a jen mimochodem poznamenává: „Existují čísla, která rozložit nejdou, která jsou prostě ‚jednoobdélníková‘. Matematicky se nazývají prvočísla. Vezměte si tabulku násobků a zkuste si ve trojicích vypsát nějaká čísla, která v ní nenajdete. Každá skupinka ať jich najde aspoň pět, prosím.“

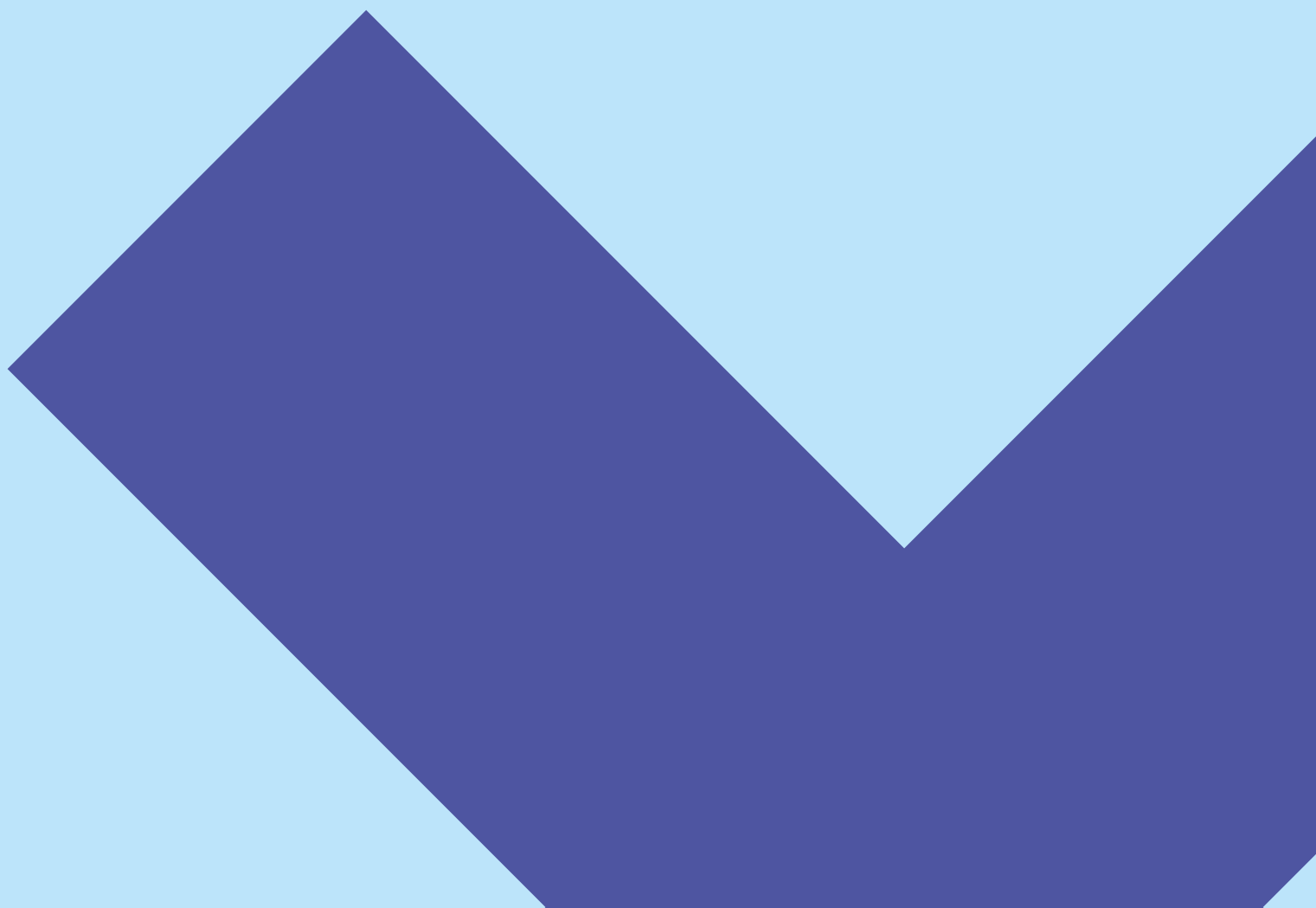
Děti zase rychle přicházejí s teoriemi, týkajícími se dělitelnosti čísel. Jako první se v myšlenkách vydávají zkratkou: čísla, která nejsou v tabulce násobků, jsou „jednoobdélníková“! „Aha, a co číslo 82? Ověřte za domácí úkol několik čísel, která nenajdete v tabulce, včetně čísla 82. A já se těším na zítřek, s jakými hypotézami přijdete, děkuju vám za dnešní práci,“ loučí se Kateřina Babíková se svými čtvrtáky. Školou na dohled od jičínského náměstí se znovu rozléhá zvonek, hodina končí.

Za chybu netrestáme, přes jednotlivosti jdeme k cíli

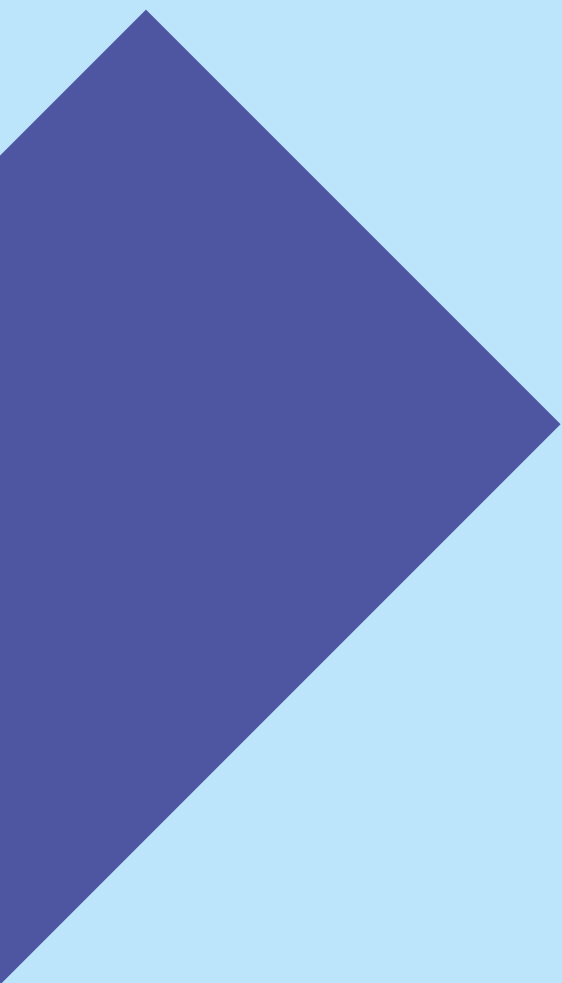
Kateřina Babíková pracuje ve školství dvacet let, matematiku podle Hejného učí posledních pět. „Jsem člověk, který se rád učí. Když jsem byla na mateřské, kolegyně najednou začaly přinášet zážitky z kurzů Hejného metody. Nahlodaly mě a přihlásila jsem se taky. Fakt mě to chytlo,“ vzpomíná drobná černovláška s úsměvem. „Líbí se mi, jak tento výukový styl dětem poskytuje nástroje, prostředí, ve kterých se pohybují a řeší čím dál složitější operace. Navíc díky tomu, jak jsou úkoly vystavěné, může v hodině zažít úspěch každé dítě. To, které je v matematice slabší, se bude pohybovat na konkrétnější úrovni, někdo třeba dojde k abstrakcím, ale v podstatě všichni makají a přemýšlejí. Za chyby tady nikoho netrestáme, pracujeme s nimi. Všichni se nakonec počítat naučí.“

Existuje něco, co se sama Kateřina musela naučit, aby mohla po patnácti letech ve školství učit matematiku jinak? „Musela jsem změnit svou představu o roli učitele ve třídě. Nepřicházím tam jako nositel nějaké pravdy a faktů. Jsou to děti, kdo by měl být aktivní, přicházet s hypotézami a ověřovat je. Musela jsem se dost upozadit, a nebylo to snadné. I já se stále ještě každý den učím,“ uzavírá s úsměvem Kateřina Babíková.

06

SKAV

The background of the page is decorated with numerous light blue circles of varying sizes, scattered across the white space. The text is centered and reads:

Stálá konference asociací ve vzdělávání

V Nadaci věříme, že cesta k opravdu citelným systémovým změnám vede skrze spolupráci a shodu všech důležitých hráčů na poli vzdělávání. Také proto podporujeme SKAV, příklad profesní spolupráce nejrozličnějších organizací s mnohdy různými cíli a pohledy. SKAV je dobrovolné seskupení pedagogických asociací, programů a občanských sdružení, usilující o podporu a ochranu progresivních změn ve vzdělávání a o zprostředkování výměny názorů mezi pedagogickými iniciativami, neziskovým sektorem, státní správou, samosprávou a veřejností. V roce 2018 Nadace, jako správce přidruženého fondu Nadace Depositum Bonum, podpořila SKAV částkou 2 800 000 Kč, což organizaci umožnilo další rozvoj kapacit k podpoře a ochraně progresivních změn ve vzdělávání a zaměřit se na zprostředkování výměny názorů mezi výše uvedenými sférami. SKAV s podporou Nadace také dále rozvíjela iniciativu, nazvanou Úspěch pro každého žáka. První veletrh s tímto názvem se díky Nadaci uskutečnil na podzim 2018 v ZŠ Kunratice. Sešlo se zde přes 150 zástupců z řad realizátorů Místních akčních plánů napříč Českou republikou a rovněž státní sféry (MŠMT ČR, České školní inspekce, Národního ústavu pro vzdělávání apod.) s organizacemi, zapojenými do iniciativy Úspěch pro každého žáka. Zahájili spolupráci na zlepšování učení dětí a vzájemně se učili, jak sledovat dopady své práce. Uskutečnily se přednášky, návštěvy výuky v kunratické škole, workshopy s ukázkami metod práce i kulatý stůl lidí, aktivních v oblasti vzdělávací politiky. Analyzovali, jak systémoví partneři chápou silné a slabé stránky současného systému, a pojmenovali možné cesty, kudy jít dál. Dohodlo se další setkání, aby bylo možné sdílet příklady dobré praxe.

Rozhovor

Každý žák by měl zažívat ve škole úspěch a naše země by měla vědět, kam ve vzdělávání směřovat

Školství působí jako fotbal a politika – vyzná se v něm každý, nebo si to alespoň myslí. O vzdělávání je ale skutečně třeba mluvit a založit debatu na expertních názorech a faktech. O to se v Česku už dvě desetiletí stará SKAV.

Co to vlastně znamená SKAV?

SKAV je Stálá konference asociací ve vzdělávání. Jsme zapsaný spolek a účinkujeme jako platforma, která existuje už 20 let a momentálně zastřešuje 30 členských organizací. Našimi členy jsou neziskové organizace, ústavy, učitelské asociace, asociace jednotlivců atd. Najdete mezi nimi třeba Ústav pro studium totalitních režimů, Člověka v tísni, Asociaci pro domácí vzdělávání nebo Asociaci svobody učení a nově třeba Post Bellum. Na členství u nás se čeká někdy až rok, abychom se s uchazeči a jejich názory na vzdělávání stihli dobře seznámit, oni si zase musí rozmyslet, jestli najdou soulad s našimi stanovisky a programem.

Jaká ta stanoviska jsou?

Stanoviska jsme shrnuli v roce 2015 v našem Desateru o vzdělávání. V podstatě v něm najdete vyjádření, jakou společnost bychom si představovali, jakou hodnotu má vzdělávání v životě člověka a ve společnosti, jak by si měli počínat vzdělavatelé. K tomuto Desateru se hlásí všichni členové SKAV a také ti, kteří s námi spolupracují, a snaží se ho naplňovat svou činností.

Také několikrát do roka vydáváme stanoviska k zásadním tématům týkajícím se vzdělávání. Ta jsou výsledkem konsenzu třicítky organizací, z nichž každá přináší svou expertizu, svůj pohled. Tato naše stanoviska bývají natolik komplexní, že je těžké je rozporovat. To, že se jimi například ministerstvo školství někdy neřídí, jako třeba v případě zavádění povinného předškolního roku, to už je jiná věc. My ale víme, co říkáme a proč, a stojíme si za tím.

O co Vám vlastně jde? Jaké jsou Vaše cíle?

Naším cílem je, aby díky kontinuální odborné podpoře děti mohly ve škole zažívat úspěch. Chceme také eliminovat výrazné nerovnosti ve vzdělávání. V současné době existuje celá řada skvělých programů pro školy, které jsou vysoce odborné a mají velký potenciál měnit atmosféru v nich k lepšímu. Bohužel se ale často stává, že je využívají jen některé školy v některých regionech. Chceme, aby k nim mohly mít přístup všechny školy a všechny děti. Také bychom si přáli, aby se české školy demokratizovaly. Škola totiž – jakkoliv to pro některé lidi vyznívá stále překvapivě – není mocenským nástrojem, ale zahrnuje službu rodičům a dětem a rovněž veřejnou službu. Mnohdy z různých debat o vzdělávání úplně vypadávají samotné děti, což mi připadá dost absurdní.

Domníváte se, že je nějaká zásadní změna ve vzdělávání skutečně potřebná?

Musím dodat, že nežiju v Praze, přestěhovala jsem se do malého města ve východních Čechách, kde vychováváme tři děti. Vidím tedy, že v regionech najdeme opravdu spoustu skvělých a kreativních učitelů, o něž jako by se z centra téměř nikdo nezajímal. Mimo Prahu přitom žije téměř 90 % české populace. Považujeme za nutné, aby se odborná podpora a možnost se síťovat dostávaly i do nejzapadlejších oblastí ČR.

Jak k tomu chcete přispět? Pořádáte nějaké akce?

Pořádáme dva druhy akcí. Několikrát do roka společně se společností EDUin organizujeme kulaté stoly. Cílem je upozorňovat na závažná témata, jimž je nutné ve vzdělávací politice věnovat pozornost. Chceme taková témata představovat a nabídnout expertní názory. Často taková témata veřejná mediální debata opomíjí, ale ukazuje se, že jsou přesto důležitá. Cílem nebývá tyto problémy jednou provždy vyřešit, ale spíš nabídnout celé spektrum názorů a pohledů. Před volbami pořádáme i politické kulaté stoly, kde politická uskupení mohou představit svůj pohled na vzdělávání.

A co dál?

Dále jsme uspořádali už šest ročníků konference nazvané Úspěch pro každého žáka. Pořádáme je ve spolupráci s MŠMT, EDUinem, Pomáháme školám k úspěchu, o. p. s, a Centrem současného umění DOX. Často na ně zveme i zahraniční hosty.

Jde nám o to, abychom připomínali naši vizi úspěchu pro každé dítě. To pro nás představuje naprostý základ. Aby děti a později dospělí mohli prožít hodnotný život a naplňovali svůj potenciál, musí už ve škole zažívat úspěch, aby se jim dařilo, aby zjistili, v čem jsou dobří a jakým směrem se v životě mají dát.

Na konferenci navazuje veletrh Úspěch pro každého žáka, který jsme v roce 2018 pořádali poprvé díky finanční podpoře Nadace České spořitelny a jehož cílem je navázat spolupráci s odborníky z regionů, sejit se, inspirovat se navzájem, předvést si, jak věci mohou vypadat. Akce reaguje na novou síť po celé České republice, vzniklou z evropských financí – dvě stovky tzv. Místních akčních plánů, jejichž cílem je sdružovat pedagogy a další odbornou veřejnost na místní úrovni.

Jaké máte plány do budoucna a kdo z Vašich partnerů Vám s jejich realizací pomáhá?

Chceme se intenzivně podílet na přípravě Strategie 2030, tedy dokumentu, který stanoví priority, kam by se vzdělávání v ČR mělo za těch zhruba deset let posunout. Základem takové strategie by ale měl být důkladný sběr dat. S cílem identifikovat priority ve vzdělávání

jsme proto oslovili stovky aktérů ve vzdělávání, jako jsou školské asociace, asociace učitelů, profesní organizace učitelů, nadace, neziskové společnosti, samosprávy atd.

Společně s Technologickým centrem Akademie věd jsme zahájili proces Delphi. Napřed jsme od výše uvedených organizací sebrali priority, jichž je celá plejáda a prakticky se nepřekrývají. Z nich jsme dali dohromady 39 prioritních témat, k nimž jsme oslovili přes 700 aktérů ve vzdělávání. Jde o velmi složitý proces, který financuje Nadace České spořitelny. Doufáme, že se nám podaří dát dohromady inspirativní dokument, který poslouží nejen jako jeden ze zdrojů pro přípravu Strategie vzdělávací politiky 2030+, ale především umožní otevřít přesněji cílenou debatu o směřování vzdělávání v naší zemi.

S EDUinem budeme i nadále pořádát kulaté stoly. Dále věřím, že se nám bude i nadále dařit úspěšně rozvíjet iniciativu Úspěch pro každého žáka, existující díky dlouhodobé podpoře ze strany Pomáháme školám k úspěchu, o. p. s., a díky spolupráci dalších partnerských organizací. Díky podpoře Nadace České spořitelny se nyní můžeme více profesionalizovat jako platforma, sdružující převážně neziskové organizace ve vzdělávání, a dosáhnout větší působnosti v regionech.

Mgr. Silvie Pýchová

Pracuje na pozici výkonné ředitelky Stálé konference asociací ve vzdělávání, jejíž desatero principů ve vzdělávání integrovala Nadace České spořitelny do své strategie. Po studiu na Pedagogické fakultě UK pracovala jako učitelka na gymnáziu, posléze jako koordinátorka mezinárodních programů v DZS. V letech 2010–2016 spolupracovala s EDUin, o. p. s., v úloze předsedkyně správní rady a také jako manažerka programů. V roce 2012 spoluzaložila neziskovou organizaci Centrum kompetencí, která využívá švýcarskou licenci na mapování kompetencí CH-Q. Sama je certifikovanou lektorkou a metodičkou v kariérovém poradenství a tímto tématem se rovněž zabývá ve svém doktorandském studiu na Fakultě sociálních věd UK. Dlouhodobě se také věnuje hodnocení mezinárodních projektů v oblasti vzdělávání.

07

Eduzměna

Ztratili jsme náskok.
Potřebujeme změnu

Nadační fond Eduzměna je nově vzniklou organizací, kterou Nadace České spořitelny založila společně s dalšími třemi organizacemi: Nadací Karla Janečka, Nadačním fondem Avast a Nadací OSF. Eduzměna má za cíl na pilotním regionálním projektu dokázat, že pozitivní změna ve vzdělávacím systému je možná, a hledat, jaké cesty k ní vedou. Ambicí je vytvořit model, který bude použitelný na celostátní úrovni. Nadace České spořitelny, jako správce přidruženého fondu Nadace Depositum Bonum, vložila do Eduzměny v roce 2018 1,5 milionu korun jako první vklad na realizaci projektu v roce 2019.

Rozhovor

Jdeme změnit systém v malém, vychytáme mouchy a pak půjdeme na celek.

České školství je podfinancované, mezi studenty panuje nízký zájem o povolání učitele, chybí jasná vize do budoucna na systémové úrovni, což platí i pro samotné školy. Výsledkem je, že žáci často nezískají dovednosti, které potřebují, a v učení nevidí smysl. Chce to změnu! Poprvé v historii se stalo, že se čtyři velké české nadace spojily se společným cílem. Nadační fond Avast, Nadace České spořitelny, Nadace Karla Janečka a Nadace OSF založily nový Nadační fond Eduzměna. Jeho ředitelem je Zdeněk Slejška.

Jak vznikla Eduzměna?

Její historie sahá do roku 2016, kdy byl na Slovensku spuštěn program, který se teď jmenuje Generácia 3.0, ale tehdy se mu pracovníci říkali Eduzměna. Šlo o projekt Nadace Pontis, která si řekla, že chce vzdělávání systematictější uchopit a začít pro tuto oblast intenzivně fundraisovat. Záměrem bylo vyhledávat zajímavé inovativní programy ve vzdělávání. Ten princip, kdy jsou systematicky přitahováni donátoři ke společnému tématu, mě zaujal. Tehdy jsem ještě působil v EDUinu. Oslovil jsem s tím ředitele nadací, které jsem znal, jestli by je to nezajímalo. Poté jsem se potkal s Robertem Baschem z Nadace OSF. V té době uvažovali, že by chtěli vzdělávání pojmut jinak než do té doby. Dohodli jsme se, že to zkusíme rozjet v partnerství OSF s EDUinem. Pak jsem sice z EDUinu odešel, ale domluvili jsme se, že u projektu zůstanu jako odborný garant. V té době se začal Robert zmiňovat také dalším ředitelům nadací a nejdříve o to projevil zájem Nadační fond Avast, po něm Nadace České spořitelny a nakonec Nadace Karla Janečka. Začali jsme se scházet ve složení čtyř nadací a hledat, kde se myšlenkově protne. To byla záležitost loňského roku. Rozdělili jsme se na dvě skupiny: jednu obsahovou, druhou zaměřenou na governance, a postupně jsme dospěli k tomu, že nejefektivnějším řešením bude založit nový nadační fond podporující systémové změny ve vzdělávání.

A jaká byla cesta k hlavnímu zaměření Eduzměny – k regionálnímu pilotu?

Mým úkolem v roce 2018 bylo vytipovat oblasti, které by bylo podnětné takto systematicky řešit. Na začátku roku jsem vypracoval analýzu, která vznikla na základě rozhovorů s pěti organizacemi, jež tady v posledních 25 letech dokázaly realizovat významnější změnu. Šlo o hloubkové rozhovory, kdy jsem sondoval, co se dařilo, co se naopak nedařilo. Vznikla z toho studie Jak na systémové změny ve vzdělávání. Díky práci na studii, ale i dalším diskuzím jsme identifikovali možné směry, kterými se vydat. Byly tři: první oblast byla, podobně jako na Slovensku, hledat projekty, které mají systémovou ambici a potenciál a významně je podpořit v růstu. Druhý směr byl udělat ze vzdělávání veřejné téma, aby se o něm hodně mluvilo a aby narostla potřeba společnosti a byznysu do vzdělávání vstoupit a přinášet inovativní řešení. Třetí směr, na němž jsme se

nakonec shodli, byla regionální pilotáž. Řekli jsme si: pojďme zkusit změnit systém „v malém“.

To ale působí spíše jako plán než jako detekovaný problém. Jak jste přišli na regionální pilotáž? To vyšlo z těch hloubkových rozhovorů?

Detekovaný problém byl, že se státu dlouhodobě nedaří dosáhnout systémové změny. Ať už v oblasti rámcových vzdělávacích programů (RVP) nebo inkluze, případně v podpoře výuky jazyků. Vždycky to ztroskotalo na komunikaci, na špatných opatřeních, nedostatečné finanční alokaci, neošetřených mechanismech v systému. Zjistili jsme, že nikdy, snad kromě zavádění RVP, nebyl aplikován systém, který funguje v byznysu, tzn. vyzkoušet si to v malém, vychytat chyby a pak jít na celek. A tak jsme si řekli: pojďme udělat pilotáž na menším územním celku, ukázat, jak by se to dalo dělat nejlépe. Nejdříve jsme se bavili o kraji, ale když jsme si to propočítali, zjistili jsme, že to nezařadíme, takže jsme šli níž a níž, až jsme došli k obci s rozšířenou působností se zhruba dvacítkou škol od mateřských až po střední.

Pojďme k tomu, čím Eduzměna žije nyní. Vyhlásili jste výzvu, do níž se přihlášily desítky subjektů. Co je to za typy organizací?

Složení je pestré: od jednotlivců, kteří nabízejí expertní zkušenosti, přes školy, které chtějí sdílet své know how, až po neziskovky zaměřené na vzdělávání. Paralelně vybíráme region, do něhož se vydáme.

Podle čeho jej vybíráte?

Důležité je, že chceme průměrný region, ani výborný, ani vyloženě špatný. Na základě ukazatelů, které vede Český statistický úřad a Česká školní inspekce, chceme dát dohromady různá data, která nám ukáží, jak na tom ty regiony jsou. Po zohlednění dalších, doprovodných ukazatelů výběr zúžíme na zhruba sedm obcí s rozšířenou působností, které bychom chtěli přizvat k přípravě. A poté z těch regionů vybereme jeden, na němž se pilotní model bude realizovat.

Znamená to, že v momentě, kdy budete mít vybraný region, oslovíte také místní organizace?

To je důležitá věc. Nyní máme vybrané expertní a obsahové partnery, kteří mají dobré know how, vztahující se ke

Detekovaný problém byl, že se státu dlouhodobě nedaří dosáhnout systémové změny.

klíčovým skupinám, s nimiž jsme již začali pracovat. Posléze k nim chceme přidat partnery z regionů, aby byli ve vzájemném dialogu. Jedni vědí, co by se mělo dělat, druhí zase znají potřeby jednotlivých cílových skupin v tom daném místě. Těmito místními realizačními partnery se mohou stát jednotlivci nebo organizace, které budou hybnou silou v regionu. Ta kapacita totiž musí být budována přímo v regionu, aby byla dlouhodobě udržitelná.

Znamená to tedy, že expertní skupina vymyslí metodiku práce se školami a jednotlivými cílovými skupinami, vznikne (zjednodušeně řečeno) „manuál“, který převezmou regionální partneři a budou jej implementovat?

Přesně tak. Regionální partneři zároveň budou upozorňovat na věci, které nefungují, které je třeba vymyslet jinak. Za pět let vznikne soubor aktivit, nástrojů a opatření, které budou ověřeny praxí. Je ale jasné, že to nebude „kuchařka“, kterou bude možné jedna ku jedné, beze zbytku, uplatnit jinde.

Jste připraveni přistoupit také k opatřením, která má v agendě zřizovatel? Když například zjistíte, že by ve třídě mělo být maximálně 25 dětí a že ředitel by měl mít provozního manažera, budete i toto na těch školách realizovat a financovat?

Ano, v tuhle chvíli je to tak, že když se zjistí, že ředitel školy k sobě pravou ruku potřebuje, my vyzkoušíme, jestli mu to pomůže a významným způsobem podpoří v tom, aby se věnoval pedagogickému vedení. Jsme také připraveni na to, že z naší strany bude následovat advokační činnost, jak potom ta opatření dostat na systémovou úroveň.

S jakými riziky počítáte?

Velké riziko představuje politická nestabilita na regionální úrovni. Osobně mám zkušenost s projekty, které se realizovaly na regionální úrovni a které letěly „do koše“ v momentě, kdy se obměnila politická garnitura. Nezapomínejme ani na to, že budeme pracovat s hodnotovým systémem všech zapojených cílových skupin, a to je vždycky velmi citlivé a riskantní. Ale všichni jsme velmi optimističtí a věříme, že se nám podobné bariéry podaří odstranit. Jinak bychom do natolik ambiciózního projektu nešli.

Mgr. Zdeněk Slejška

Vystudoval obor biologie – tělesná výchova na Pedagogické fakultě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Věnoval se učení dětí i dospělých a má za sebou 15 let lektorské praxe v oblasti prožitkové pedagogiky. Podílel se na mnoha vzdělávacích projektech v roli metodika a manažera pod hlavičkou Prázdninové školy Lipnice a následně sdružení Egredior, které spoluzaložil. V letech 2006–2010 řídil ve Výzkumném ústavu pedagogickém v Praze Metodický portál rvp.cz, který se snažil podporovat tvořivé učitele a stal se největším odborným portálem v České republice. V roce 2010 založil obecně prospěšnou společnost EDUin, kterou až do konce roku 2017 řídil.

08

Podnikavost občanského sektoru

Věříme, že zdravý občanský sektor představuje vedle státu zásadní veličinu ve snaze překonávat sociální problémy. Nestátní neziskové organizace se sociálním zaměřením zastávají nezastupitelnou úlohu v dostupnosti sociálních služeb, ale díky svému nadšení pro věc, vlivem znalostí a zkušeností jsou také nositeli inovací a inspirací pro veřejný sektor. Záleží nám na tom, aby byly české neziskovky stabilní, svébytné a schopné reagovat na společenské potřeby v rychle se měnícím světě.

Velmi nás znepokojuje, že většina nestátních neziskových organizací v České republice doposud zůstává značně závislá na financování z veřejných rozpočtů. Tato situace trvá v podstatě neměnné podobě již od roku 1990, kdy u nás začal neziskový sektor vznikat. Neziskové organizace v sociální oblasti velmi významně nahrazují veřejný sektor, především v oblasti poskytování sociálních služeb a v péči o své cílové skupiny. Byť je tento model do určité míry pochopitelný a má i svá pozitiva, nese s sebou zároveň závislost na veřejných dotacích, což znamená opravdu mnoho nevýhod:

- Organizace často pracují s omezeními v možnostech přicházet s novátorskými řešeními: dělat nové věci, na něž nejsou vypsány dotace, nebo na něž nejsou navázány platby z veřejného sektoru.
- Závislost na dotacích s sebou nese finanční riziko.
- Neziskovky jsou často rozpočtově omezeny, co se týče maximální výše platů – nemohou si tedy dovolit najmout schopné manažery a experty, což často znamená brzdu jejich dalšího rozvoje.
- Dotace přinášejí administrativní náročnost – neziskovky kvůli tomu věnují nemalou část své energie a času papírování.
- Organizace ztrácejí svou nezávislost – těžko mohou například kritizovat veřejný sektor, politiky a úředníky, když na nich zůstávají finančně závislé. Taková kritika je však občas nutná k tomu, aby vyvolala změny.
- Organizace na jiné formy řešení, než jsou ty dotační, nemají zdroje. Tím ztrácejí flexibilitu aplikovat nejúčinnější řešení a jejich činnost se zásadně brzdí.

Náš přístup: Posilovat ekonomickou udržitelnost

Organizacím, které usilují o řešení současných společenských problémů, pomáháme k finanční nezávislosti a stabilitě. Tuto naši snahu opíráme o dva pilíře: prvním je možnost zúčastnit se celkem tří akceleračních programů (FRIN, SIA, IF). Druhou možnost přináší podpora investic do rozvoje vlastního sociálního podnikání nebo do fundraisingu ze soukromých zdrojů.

Akcelerační programy

Možnost přihlásit se do programu je otevřena všem organizacím i neformálním týmům, které přicházejí s řešením sociálních či environmentálních problémů. Účastníci, vybraní do těchto programů, dostávají všestrannou podporu, která stojí na a) mentoringu, b) expertní pomoci (např. v oblasti práva, financí, marketingu a komunikace) a vzdělávání, c) sdílení zkušeností s ostatními účastníky a alumni, a d) asistenci při testování/prototypování podnikatelského záměru či fundraisingové kampaně. Akcelerační programy rozvíjíme ve spolupráci se Sociálním bankovníctvím České spořitelny.

Více informací o jednotlivých akceleračních programech:

FRIN je šestiměsíční program pro neziskové organizace, který realizujeme společně s Českým centrem fundraisingu. Účastníci testují a učí se prototypovat fundraisingové programy a kampaně. Každoročně programem projde desítka organizací.

Akcelerátor Impact First (IF) je vhodný pro neziskové organizace, jež chtějí zahájit nebo rozšířit svoje podnikání se sociálním přesahem. Realizujeme jej spolu se společností Impact Hub. Díky vzdělávání, průběžné práci a mentoringu mohou účastníci svůj projekt otestovat, případně prototypovat jeho rozvoj, a svou energii, peníze a čas jasně nasměrovat do aktivit, které jsou pro budoucí fungování projektu nezbytné. Do akcelerátoru je každý rok vybráno dvacet organizací.

Social Impact Award (SIA) se nazývá mezinárodní akcelerační a vzdělávací program v oblasti společensky prospěšného podnikání, který mladým lidem ve věku 14 až 30 let nabízí finanční a vzdělávací podporu. Cílem programu je pomoci účastníkům proměnit jejich nápady v realitu a měnit díky tomu svět k lepšímu. V Česku realizujeme SIA ve spolupráci s Impact Hubem. Každého ročníku se zúčastní desítka českých týmů.

Program Rozvoj podnikavosti

Naši stávající partneři měli v roce 2018 možnost získat finanční podporu z programu, jehož cílem je posílení sociálního podnikání nebo investice do fundraisingu od jednotlivců a firem. Naše partnerské organizace pro přípravu projektů v těchto oblastech obdržely konzultační podporu a expertní zpětnou vazbu. Očekáváme, že v letech 2018–2019 bude z programu Rozvoj podnikavosti celkově podpořeno deset zpravidla tříletých projektů, jejichž smyslem je posílení ekonomické a tedy i programové svobody organizací.

Příspěvky rozdělené v oblasti podnikavosti v roce 2018

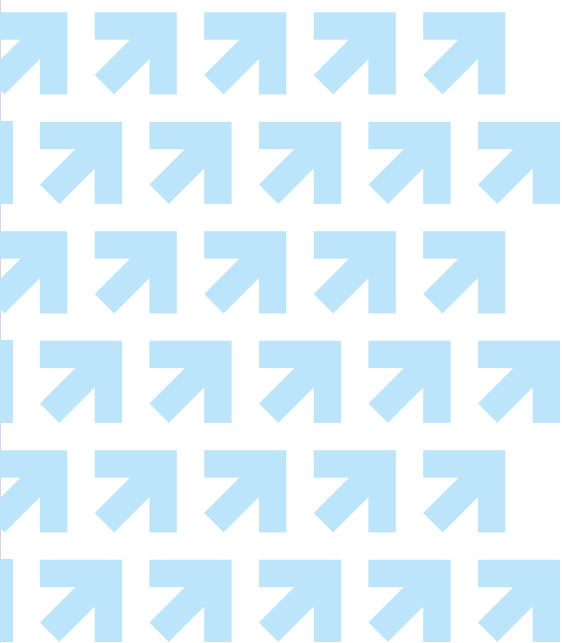
Organizace	Příspěvky v roce 2018	Účel
Společnost Podané ruce	379 400 Kč	Investice do malé vodní elektrárny – zajištění dodatečného zdroje příjmů pro terapeutickou komunitu v Podcestném Mlýně
Život 90	1 250 000 Kč	Rozvoj fundraisingu ze soukromých zdrojů – zlepšení know-how a kapacit pro fundraising, vytvoření stabilní komunity dárců a snížení závislosti na veřejných zdrojích
Charita ČR	2 000 000 Kč	Rozvoj potenciálu Tříkrálové sbírky – posílení kapacit sbírkových týmů, rozvoj doprovodných fundraisingových aktivit souvisejících s Tříkrálovou sbírkou
Sdružení Neratov	1 730 000 Kč	Investice do společenského domu – vybudování zázemí pro konání společenských akcí v areálu v Neratově za účelem zvýšení příjmů ze sociálního podnikání Sdružení
Hub for Change	2 684 360 Kč	Akcelerační programy Impact First a Social Impact Award – podpora sociálního podnikání a inovací třiceti vybraných projektů
České centrum fundraisingu	810 040 Kč	Akcelerační program FRIN – podpora rozvoje fundraisingu ze soukromých zdrojů u deseti vybraných projektů

Celkem

8 853 800 Kč

Dílna, kde se neopravuje jen nábytek, ale hlavně porouchané životy

Po sametové revoluci chtěli Petr a Veronika Tichých vyjet za hranice. Jejich farář jim domluvil práci v britské komunitě pro drogově závislé. Pobočku organizace potom rozjízďeli kousek od Sankt-Petěrburgu v Rusku a také v Kralupech nad Vltavou. „Říkali nám, že v Česku se s tím nechytíme. Jsme tu ale už čtrnáctým rokem,“ říká Veronika Tichá. K boji se závislostí využívají jednoduché nástroje – lásku k Bohu a k bližnímu, pevný řád a práci v nábytkářské dílně, která dává smysl.

”

Máme samozřejmě vizi, kam se posunout dál.

Venku je jaro v plném proudu, slunce svítí a teplota už po ránu stoupá ke dvacítce, ale ve stodole Nábytkové farmy na kraji Kralup nad Vltavou panuje chládek, skoro na teplou bundu. Ramenatý kluk v teplácích a mikině vítá návštěvníky. „Chcete mluvit s Veronikou? Hned vám ji seženu,“ říká. Za chvíli už uličkou mezi židlemi, stoly a skříňkami přichází Veronika Tichá, šéfová projektu Oživeno, mladšího bratříčka Nábytkové farmy – a také srdce zdejší komunity Bétel. Projekt Oživeno v roce 2018 úspěšně prošel akceleračním programem Impact First.

„Nábytek, který tady v obchodě prodáváme, pochází z darů, které nám věnují lidé ze široka daleka. Někteří nám ho přivezou, od ostatních si ho odvezeme. Pak ho u nás kluci a holky dají dohromady – kluci dělají truhlářské a dýhařské práce, holky čalouní a čistí. A potom ho prodáváme, buď v obchodě, nebo na internetu,“ vysvětluje Veronika Tichá.

Práce dovede léčit pocity viny a nízké sebevědomí

„Kluci a holky“, kteří nábytek spravují a restaurují, nejsou učňové nebo brigádníci. Jsou to mladí lidé, kteří ještě nedávno žili na ulici nebo někde

Naštěstí máme stabilní partnery

ve squatu, kradli, a hlavně pili, hráli automaty nebo brali drogy. „Většinou se o nás dozvědí na internetu, když si do vyhledávače zadají drogy a léčba. Zavolají nám, a když máme volno, můžou přijet. Už dlouho ale máme pořadník a na místo u nás se čeká,“ vysvětluje Veroničin manžel Petr Tichý, jenž má na starosti dílnu a péči o mužské klienty. Veronika se stará o čalounictví, prodej nábytku a o ženské klientky.

Léčba ve svépomocné komunitě Bétel trvá rok a půl. Po tu dobu klienti pracují bez nároku na odměnu. Mají kde spát, co jíst, sociální pracovníce jim pomáhá s exekucemi a dalšími problémy, které si během období závislosti vytvořili. Po léčbě můžou dalšího půl roku zůstat jako dobrovolníci, po dvou letech se někteří z nich stanou regulárními zaměstnanci. V komunitě se naučí pracovat s nábytkem, někteří z nich si udělají řidičský průkaz. Získávají ale mnohem víc – terapeutickou podporu a partu kamarádů, s nimiž se učí trávit volný čas jinak než doposud. Většina z nich se vrhá na sport a vášnivě běhá, bruslí, plave nebo hraje fotbal.

„Zní to jako heslo z nějakého budovatelského plakátu, ale dennodenně tady vidíme, že práce opravdu léčí. Když zrenovují kus starého nábytku, sami procházejí transformací, a když se ten kousek prodá, i drsní kluci někdy brečí,“ popisuje Veronika. „Naši klienti mají samozřejmě silné pocity viny. Někteří opakovaně okradli své rodiče, prarodiče nebo kamarády. Zatáhli do závislosti své přítelkyně, tloukli je, neplatili alimenty. A najednou jsou

rukama schopni něco vytvořit, něco dobrého udělat. To jsou silné chvíle.“

Dát do pořádku sebe, dluhy i vztahy s rodinou

V rohu stodoly dva mladí muži a jedna dívka vytvářejí pokojík, podobný jako designéři stavějí v obchodech s nábytkem. Sedačka vínové barvy, dřevěný stolek, na něm sklenice na víno a sada misek, na zdi obrazy. Trojice se domlouvá lámanou směsicí češtiny a angličtiny. Dívka se jmenuje Kate a je to dobrovolnice, která do Bételu přijela z britského Birminghamu. Kluci jsou klienti – Franta přišel před pár dnů, Jirka už je v komunitě rok. Je mu třiatdvacet let, má široká ramena, trochu rozčuchané hnědé vlasy a šedomodré oči, v nichž zůstává stín ostražitosti, i když se jinak přátelsky usmívá.

„Bral jsem drogy pět let a nedokázal jsem přestat, neviděl jsem cestu ven,“ vypráví. „Poslední rok jsem žil na ulici, živil se zbytky z popelnic. Dělal jsem věci, na které fakt nejsem pyšný. Pak jsem začal chodit do charity a tam mě nasměrovali do Bételu. Za ten rok tady jsem ušel kus cesty. Dávám si život do pořádku, řeším dluhy a vztahy s rodinou. K drogám se už nikdy vrátit nechci. Dělán si řidičák, vařím tady klukům, pomáhám nováčkům, do budoucna mám plány. Věřím, že to zvládnu.“

Kate fotí aranžmá, které s kluky vytvořila, a fotky umísťuje na sociální sítě. Do stodoly se začínají trousit zákazníci. Jirka se ujímá postarší dvojice a nabízí jim jídelní servis na

chatu. „V komunikaci se zákazníci nemá konkurenci, dost často má obchod celý den na starost,“ s úsměvem konstatuje Petr Tichý.

Bez dlouhodobých partnerů bychom to měli těžší

Bazar nábytku ve stodole představuje jen jednu z podnikatelských aktivit, jež komunita Bétel provozuje. Další je stěhovací služba a poslední novinkou se stal projekt Oživeno, otevřený teprve letos v lednu. „Dostávali jsme od partnerů v Anglii opravdu krásný, vzácný nábytek, který mi bylo líto prodávat v bazaru za pár stovek. Navíc musím říct, že kluci i holky už jsou ve své práci tak zběhlí, že si můžeme troufnout i na náročnější produkci. Nakonec jsme vytvořili úplně oddělený prodejní kanál nábytku prémiové kvality ve stylu provence, vintage a retro,“ vysvětluje Veronika Tichá.

Rozjezd nového projektu je vždy náročný. Veronika s Petrem dlouho hledali dodavatele speciálních laků ředitelných vodou. Když ho našli a vysvětlili, co jsou zač, firma jim zdarma přijela vyškolit pracovníky a dnes jim dodává laky za velkoobchodní ceny, ačkoliv odebírají jen malé množství. A když dostali nápad na focení naaranžovaných pokojíčků, přišla jim do cesty bytová designérka, která je naučila pokojíky navrhovat a fotit.

„Nemáme žádné dotace od státu, financují nás pouze dárci a naše vlastní podnikání. Naštěstí máme kolem sebe stabilní partnery, kteří nám fandí. Jedním z nich je i Česká spořitelna. V podstatě nám zaplatili čalounický stroj, Nadace České spořitelny nám přispívá na různé projekty, když je potřeba. Bez partnerů a dobrých lidí, kteří nás obklopují, bychom to měli o mnoho těžší,“ uzavírá Petr Tichý.

Rozhovor

Ať se u nás podíváte na cokoliv, se vším nám pomohla Česká spořitelna nebo Nadace České spořitelny

Obec Neratov leží daleko od velkých měst, v kopcích a lesích Orlických hor. Na počátku 90. let tu stálo jen pár starých chalup a polorozbořený kostel se zborcenou střechou. Pak sem ale přišel jeden tvrdohlavý farář s několika pěstounskými rodinami – a o čtvrt století později vypadá všechno jinak. Sdružení Neratov přináší do zapadlého kouta Česka život.

”

Jsem šťastný, jak šlape naše speciální základní škola.

Jak to vlastně v Neratově začalo?

Na počátku 90. let se můj bratranec, farář Josef Suchár, dostal do oblasti Orlických hor. Zaujala ho v té době prakticky opuštěná vesnice Neratov, v jejímž středu stál ohromný, zanedbaný kostel. Rozhodl se, že s pomocí Boží a několika mladých pěstounských rodin se toto poutní místo pokusí obnovit. V 90. letech se farář a jeho nejbližší rozhodli pomáhat lidem po výkonu trestu, mnohdy závislých na alkoholu nebo na drogách. Postupem času se ale zjistilo, že spojení rodin s dětmi a lidí se závislostí nefunguje dobře, a sdružení se postupně začalo věnovat spíše pomoci lidem s postižením – mentálním i fyzickým. Snažíme se rozvíjet sociální podnikání, stavět se na vlastní nohy, a přitom pořád opravovat a zvelebovat kostel coby poutní místo, kde se člověk může smířit sám se sebou, s ostatními, s Bohem. Myslím, že náš kostel jako jeden z mála v této zemi nikdy nezavírá.

Říkáte, že kromě duchovního rozměru se soustředíte i na podnikání. Můžete to vysvětlit?

Sdružení Neratov se od začátku snaží stát na vlastních nohách. Nechceme s nataženými rukama čekat, co nám kdo dá. Od začátku vidíme velký potenciál ve službách pro poutníky, kteří k nám jezdí v celkem vysokých počtech. Postupně jsme vybudovali kuchyň, ubytování, prádelnu, obchod s našimi produkty a hospodu. Velkým zlomem pro

nás byl rok 1998, kdy jsme vyjeli na zkušenou do Francie a viděli jsme, jak takové podnikání vypadá a jak může fungovat, když se dělá skutečně profesionálně. Dokázali jsme přesvědčit i úředníky, kteří v té době často ještě měli tu představu, že postižení lidé patří do ústavu. S podporou Ministerstva zemědělství jsme rozjeli vlastní zahradnictví, sady a chráněné dílny. Další lekci nám dala finanční krize po roce 2008, kdy jsme zjistili, že musíme umět víc počítat, že se nemůžeme spoléhat na donátory, že skutečně musíme být maximálně soběstační. Krizi jsme ustáli, poučili jsme se, a dnes zaměstnáváme 250 lidí, z toho 200 postižených. Víceméně se užívíme a v posledních letech tvoříme i lehký zisk, který vracíme zase do našich aktivit a péče o zaměstnance.

Čtyři pětiny Vašich zaměstnanců mají středně těžké až těžké postižení. Co to znamená a jak se to odráží v každodenní činnosti sdružení?

Naši zaměstnanci skutečně mají celou škálu potíží. Někteří třeba prodělali boreliózu a nedokážou garantovat, že budou mít každý den sílu dostavit se do práce a podávat výkon. Někteří zase prošli onkologickou léčbou a špatně snášejí stres v klasickém zaměstnání. Máme lidi na vozíčku, s mentální retardací různého stupně. Někdy je to trochu náročné pro naši personalistku, neboť musí ladit možnosti těchto lidí s našimi potřebami. Ne každý se prostě hodí na jakoukoliv práci a je s tím třeba počítat. Na pracovní místa ale pořádáme klasická výběrová řízení. Je nutné se také snažit o rovnováhu mezi podnikáním a sociální stránkou. Musíme být k našim zaměstnancům vstřícní a chápaví, má to ale své limity. Když třeba máme větší objednávku na hrníčky, musíme je dodat v termínu, bez ohledu na to, že někoho zrovna bolí hlava. Nesmíme tlačit na výkon, ale musíme fungovat. Není pro nás problém, když někdo třeba místo stání u práce sedí na míči nebo chce mít na klíně psa. Bereme v úvahu i fakt, jak k nám jezdí spoje. Někteří naši zaměstnanci by našli práci i jinde v okolí, ale drží je u nás dobré zacházení a komunitní duch.

To zní téměř idylicky. Vládne u Vás opravdu taková pohoda?

Neratov má určitě duši. Tohle místo má moc měnit životy. Zároveň jsme ale všichni jen lidé, nejsme svatí a určitě se občas všelijak dohadujeme. Dřív jsem si také myslel, že

postižení lidé jsou v nějakém ohledu moudřejší, vděčnější než ti zdraví. To ale také není vždy pravda. Postižení z nikoho automaticky lepšího člověka nedělá. Ti lidé ale kolikrát zažili neuvěřitelné příběhy, těžké, smutné, jaké ani ve filmech nevidíte.

Podnikatelské aktivity se v Neratově neustále rozšiřují. Co teď u Vás všechno najdeme?

V Neratově máme kuchyň, ubytování, prádelnu, zahradnictví, obchod, hospodu a nově i minipivovar. V nedalekých Bartošovicích máme chráněné dílny a speciální základní školu pro těžce postižené děti z okolí. V Králíkách jsme otevřeli montážní dílny a v Žamberku máme zahradnictví, montážní dílnu a občerstvení, které provozujeme v místní plicní léčebně. Tam máme ještě jeden projekt – naši zaměstnanci nosí pacientům nákupy z našeho obchodu. Pro nás to má řadu výhod a pacienti zase oceňují, že naši lidé na ně mají čas, a rádi si s nimi posedí a popovídají si. Teď se v Neratově chystáme na stavbu společenského domu. Míváme totiž v kostele ročně kolem padesáti svateb, ale svatebčané často po obřadu a malém občerstvení odjíždějí pryč. My jim chceme nabídnout širší a lepší služby, aby u nás zůstávali. Nejde však jen o zisk. Věřím, že společenský dům nám umožní zaměstnat další handicapované.

Z čeho máte největší radost?

Jsem šťastný, jak šlape naše speciální základní škola. Našlo u nás útočiště dvacet dětí s těžkými zdravotními problémy. Mají k dispozici velkou zahradu, chápavé a trpělivé zaměstnance, a ty děti nám kvetou před očima. Zároveň

jsme ulehčili život jejich rodičům, kteří v tomto odlehlém koutě jen těžce hledali pro postižené děti možnost vzdělávání. Také jsme v kostele obnovili věže a bání a osadili jsme nové zvony. Od května 1945 byl náš kostel beze zvonů, až do loňského roku. Když je slyším zvonit, mívám husí kůži.

Jak Vám v činnosti pomáhá Nadace České spořitelny?

Vztahy s Českou spořitelnou vznikaly organicky, napřed přes jednotlivce, kteří k nám jezdili pomáhat, potom přes koordinované dobrovolnické dny, až k dnešní velmi těsné spolupráci. Česká spořitelna nám jako firmě věří a v podstatě všechny větší stavby nebo akce nám pomáhá úvěrovat. Nadace České spořitelny nám například loni věnovala peníze na stavbu společenského domu. V podstatě ať se u nás podíváte na cokoli, se vším nám pomohla právě Česká spořitelna, a my jsme za tohoto partnera velmi vděční.

Ing. Antonín Nekvinda

Od roku 2010 působí v neziskové organizaci Sdružení Neratov, o.s. Je jedním ze strůjců transformace Sdružení Neratov do sociálního podnikání a zemědělství. Vystudoval VUT Brno, obor technická kybernetika, a po studiu nastoupil v roce 1991 do České pojišťovny Brno na pozici pracovníka IT. V roce 1998 se stal členem představenstva České pojišťovny Slovensko v Bratislavě a od roku 2000 ji řídil jako předseda představenstva a generální ředitel. V roce 2010 z pojišťovny odešel a založil vlastní makléřskou společnost. Ve stejném roce začal pracovat i pro Sdružení Neratov. Od roku 2011 je výkonným předsedou občanského sdružení PONS 21, o.s., jež si klade za cíl pomáhat chudým a handicapovaným lidem. Nyní dokončuje projekt výstavby školy pro chudé děti v Indii pro cca 500 dětí. V roce 2011 založil nový sociální podnik Anpora, s.r.o., v Brně, jehož hlavním předmětem činnosti je půjčování zdravotních pomůcek, servisní a poradenské služby.

09

Ceny Floccus

Ceny Nadace České spořitelny

Ceny Floccus

Nadace České spořitelny se mění a s ní i Cena Floccus. Nově se jmenuje Cena Nadace České spořitelny. V lednu se jejími laureáty stali profesor Milan Hejný, spoluautor Hejného metody výuky matematice, docentka Jana Straková, akademička, která ve své práci vytrvale upozorňuje na téma nerovností ve vzdělávacím systému, a MUDr. Zdeněk Kalvach, z jehož iniciativy vzešel výjimečný projekt SIPS: systém integrovaných podpůrných služeb pro seniory a další lidi, kteří propadají systémem.

Nedlouhá tradice Cen Floccus započala v roce 2015. Ceny byly udělovány organizacím a osobnostem, které dosahovaly výjimečných výsledků v oblastech, jimž se Nadace České spořitelny v uplynulých letech věnovala – péči o seniory, prevenci a léčbě drogové závislosti a péči o lidi s mentálním postižením. V roce 2018 byly, v souladu se změnou směřování Nadace, oceněny organizace a osobnosti, které se svou prací zasazují o systémovou změnu v těchto oblastech. Cenu Floccus, s níž je spojena i finanční odměna ve výši 100 tisíc korun pro organizace a 50 tisíc korun pro jednotlivce, v loňském roce získali:

ANIMA – TERAPIE

Anima pomáhá lidem ohroženým závislostí. Vytvořila program Závislí na závislých, který pomáhá dětem s jedním nebo oběma rodiči závislými na drogách. Podporuje jejich sebevědomí a pocit možnosti ovlivňovat život kolem sebe.

INSTITUT DŮSTOJNÉHO STÁRNUTÍ DIAKONIE ČCE

Diakonie ČCE vytvořila Institut důstojného stárnutí, který připravuje obce na demografické změny: na seniory, z nichž si většina přeje s určitou mírou podpory stárnout ve svém domově. Institut působí jednak jako metodické vzdělávací centrum v oblasti stárnutí a péče o seniory, ale také vydává publikace, pořádá konference a semináře.

ZŠ A PRAKTICKÁ ŠKOLA SVÍTÁNÍ

Už 25 let pečuje o děti a mladé lidi se zdravotním postižením z celého Pardubického kraje. Ze školičky s 26 žáky vyrostla: dnes pečuje zhruba o 200 žáků a v terénu o 700 klientů. Organizace od svého vzniku prosazuje změny v systému péče o zdravotně postižené. Vytvořila učební materiály pro žáky s mentálním a kombinovaným postižením, podle nichž se dnes učí na většině speciálních škol v ČR.

ŽIVOT 90

Život 90 již 27 let soustavně bojuje za zlepšení kvality života seniorů a jeho působení ovlivnilo celou seniorskou populaci v ČR. Vytváří jedinečný prostor, kde se senioři mohou nejen vzdělávat, ale i získat profesionální pomoc, podporu, kulturní vyžití a přátele.

V RŮŽOVÉM SADU

Organizace přispívá ke zvyšování kvality života lidí s postižením s využitím pracovní sociální terapie a stará se o větší informovanost veřejnosti.

HOSPIC SV. JANA N. NEUMANNA

Neziskové zařízení sdružuje hospic, sociální poradny, vzdělávací centrum a domov se zvláštním režimem. Domov Matky Vojtěchy reprezentuje významné ukázkové pracoviště pro poskytování služeb osobám s demencí.

MGR. PAVLA BAXOVÁ, ŘEDITELKA OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ RYTMUS PRAHA

Díky odvaze a vizi občanství lidí s mentálním postižením se jí podařilo udržet klíčové principy a vybudovat silnou organizaci, poskytující služby výhradně zaměřené na podporu sociálního začleňování a ochranu práv lidí s postižením.

MUDR. JÁN CABADAJ, VEDOUcí LÉKAŘ CHEBSKÉHO HOSPICE SV. JIŘÍ

Je odborným garantem péče o umírající v hospici, díky jeho empatii a individuálnímu jednání s nemocnými a jejich rodinami byly služby mobilního hospice poskytnuty více než 200 nemocným na Chebsku.

MUDR. JIŘÍ DVOŘÁČEK, PRIMÁŘ A ŘEDITEL PSYCHIATRICKÉ NEMOCNICE ČERVENÝ DVŮR, ČESKÝ KRUMLOV

Jeho hlavním přínosem pro obor návykových nemocí jsou inovace, které zavádí do ústavní léčby – jejich hlavním jmenovatelem je respekt ke klientovi. Proslul svou odvahou prosazovat změny v již mnoho let zaběhlé ústavní léčbě závislosti i trvalou angažovaností v reformním hnutí ve sféře psychiatrické péče.

10

A large, abstract red shape, resembling a stylized heart or a series of overlapping circles, is positioned in the bottom-left corner of the image.

Sdílíme
vize České
spořitelny
a míříme
k prosperitě

Spolupracujeme na společných CSR projektech a zapojujeme zaměstnance do nadačních aktivit

Nadace navazuje na původní poslání České spořitelny. Na jejím počátku totiž stála myšlenka naučit lidi hospodařit, vést je k prosperitě a tím napomoci celé společnosti. O to se Nadace snaží i v dnešní době. Rozvíjí oblasti, jež mají zásadní vliv na budoucí prosperitu české společnosti – vzdělávání a podnikavost. Proto je pro nás spolupráce s bankou a jejími zaměstnanci velmi důležitá.

Grantový program pro zaměstnance České spořitelny

Již desátým rokem jsme vyhlásili interní program pro zaměstnance banky, kteří mohli žádat o grant do výše 50.000 Kč pro neziskovou organizaci nebo školu ve svém okolí. Program se zaměřoval na podnikavost v občanském sektoru a granty byly určeny organizacím působícím v oblastech, jímž se Nadace v loňském roce věnovala: v sociální oblasti na aktivní a důstojný život seniorů, péči o dospělé lidi s mentálním, příp. kombinovaným postižením a prevenci a léčbu drogové závislosti. Sešlo se celkem 65 žádostí a Nadace rozdělila téměř 1,6 milionu korun mezi 31 projektů neziskových organizací a škol po celé republice. Mezi úspěšnými granty byla například vzdělávací akademie Náruč, připravující lidi s postižením na vybrané profese, nebo projekt, jenž pomáhá seniorům trpícím demencí zvládat samostatně řadu činností a rozvíjet kognitivní funkce. Protože chceme, aby se každé dítě učilo naplno a s radostí, ve vzdělávací oblasti jsme při hodnocení kladli důraz na spolupráci rodičů a škol i na zaměření na děti ze znevýhodněného prostředí. Grant získal například projekt doučování dětí z pěstounských rodin, dětí z rodin cizinců nebo hospitalizovaných na dětské psychiatrii. Speciální prémii, o níž se hlasovalo mezi zaměstnanci ČS na intranetu a kterou jsme v roce 2018 udělovali poprvé, si odnesl Hospic sv. Zdislavy. V grantu organizace získala 50 tisíc Kč a díky premii k nim přibýlo 100 tisíc Kč, určené na mzdy sester domácího hospice.

Projekt Senioři komunikují: skupinové kurzy a individuální poradenství pro seniory na pobočkách

Česká spořitelna spolu s nadací a dalšími partnery spustila už 12. ročník projektu, nazvaného Senioři komunikují. Externí školitelé seniorům bezplatně radili jak zacházet s tablety a chytrými telefony. Učili je zásadám bezpečnosti v moderním digitálním světě, včetně rozpoznání falešných či manipulativních informací a hoaxů, jak komunikovat svižně na internetu a tím si zjednodušit každodenní život. Projekt nabízel výuku formou intenzivního skupinového kurzu a individuálního poradenství, pro obě poskytla Česká spořitelna prostory na osmi vybraných pobočkách po celé ČR. Poradenství měli možnost využít klienti i neklienti ČS ve věku 55+ a v roce 2018 jimi prošlo 550 seniorů.

Alej svobody

Česká spořitelna a Nadace České spořitelny podpořily výsadbu lipové aleje pod horou Říp, již vyvrcholila kampaň Stromy svobody 1918–2018. Kampaň i akci pořádala Nadace Partnerství ke stému výročí vzniku republiky. Výsadby se aktivně účastnili zaměstnanci i manažeři banky a zástupci Nadace. Pro ty, kteří se výsadby nemohli účastnit, Nadace Partnerství připravila mobilní aplikaci, která interaktivní formou motivuje k výletům za jednotlivými stromy.

Dárcovské výzvy a sbírky

Jako novinku v druhé polovině roku spustila Nadace pro zaměstnance možnost osobních charitativních výzev prostřednictvím portálu www.darujme.cz. Zaměstnanci mohou vytvořit svou dárcovskou výzvu a získat pro projekt na dobrou věc peníze. Vybrané prostředky navíc Nadace násobí. V šesti individuálních dárcovských výzvách se na podzim roku 2018 díky tomu vybralo celkem 307 598 Kč.

Například během **Giving Tuesday**, celosvětového svátku dárcovství, jenž má podněcovat chuť pomáhat a dělat dobré skutky a který letos připadl na 27. listopad, banka a Nadace vybraly dva projekty, k jejichž podpoře vyzvaly zaměstnance i klienty České spořitelny. Nadace jejich dary navíc zdvojnásobila. Společně tím podpořili projekt **Tišňové péče Života 90**, který umožňuje osamělým seniorům žít s pocitem bezpečí a jistoty v jejich vlastním prostředí – doma, a projekt **Učitel naživo** celkovou částkou 70 000 Kč.

Česká spořitelna se také přidala ke kampani **Doma na podporu mobilních hospiců**. Tzv. Papučovým dnem byl prohlášen 8. říjen a bačkory ten den nazulo 3 777 zaměstnanců České spořitelny. Za každého z nich přispěla Spořitelna mobilnímu hospici Ondrášek, hlavnímu organizátorovi kampaně, symbolickou desetikorunou. 241 zaměstnanců banky se zapojilo do sbírky ve prospěch Ondráška, poslali téměř 43 tisíc korun. Nadace jejich dary zdvojnásobila.

Tříkrálová sbírka

Jsme partnery jedné z největších sbírek v Česku už od jejího startu v roce 2000. Za tu dobu koledníci po celém Česku vykoledovali více než 1,3 miliardy Kč, které pomohly tisícům lidí v nouzi. V roce 2018 byla sbírka opět rekordní a vynesla 120 mil. Kč. Kolegové na pobočkách České spořitelny každoročně zdarma výtěžky sbírky zpracovávají. Dále se během tříkrálové dárcovské výzvy na darujme.cz vybralo 35 tis. Kč, jež Nadace zdvojnásobila.

Zaměstnanci v tíživé životní situaci

Nadace pomáhá zaměstnancům České spořitelny v tíživé životní nebo sociální situaci, způsobené nepředvídatelnou událostí. V roce 2018 přispěla šesti zaměstnancům celkovým příspěvkem 420 000 Kč. Nadace společně se zaměstnanci ČS a odbory například přispěla kolegyni z Klientského centra v Prostějově, která na podzim přišla kvůli cizí nedbalosti o střechu nad hlavou, více než 385 tisíce korun. Její kolegové založili transparentní účet a vyzvali ostatní, aby se přidali. Zaměstnanci také v rámci Dne pro charitu pomohli při demolicí jejího zničeného domu.

Dva dny pro charitu

Každý zaměstnanec České spořitelny může využít až dva dny pro charitu, během kterých mu zůstává mzda v plné výši. V roce 2018 tuto možnost využilo 943 lidí, banka díky tomu věnovala 1150 dnů na dobrou věc, taktéž i pro nadační partnery. Dobrovolníci doprovázejí seniory k lékařům a na úřady, čtou jim, organizují akce pro děti z dětských domovů, pomáhají v útulcích pro zvířata, natírají lavičky v parku. A také věnují neziskovkám své know how – učí je fundraisingu, programují jejich databáze klientů, předávají jim své manažerské zkušenosti.

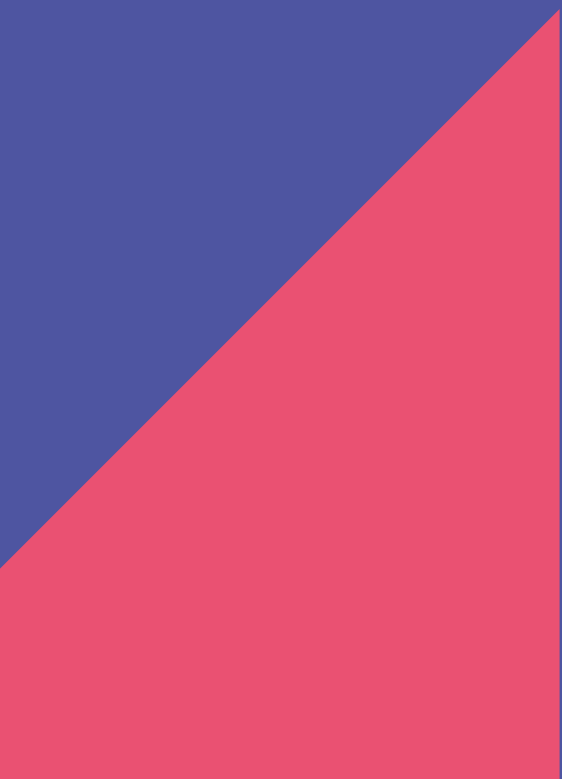
Cafeterie

Zaměstnanci ČS mají benefiční body, které mohou proměnit nejenom za zážitky z oblasti cestování a sportu, ale také s nimi mohou pomáhat druhým. V roce 2018 darovali celkem 36 000 Kč na nadační projekty na pořízení chodítka pro seniory (Palata – domov pro zrakově postižené), na vybavení centra prevence pro mladé lidi ohrožené drogou (Renarkon) a na provoz internetového rádia Tloskov, jehož obsah vytvářejí lidé s mentálním a kombinovaným postižením.

11

Co čeká Nadaci v roce 2019

Nadace České spořitelny v posledních letech mění svůj směr. Letos uplynulo padesát let od prvního přistání člověka na Měsíci. Podle údajů NASA to představovalo cíl, na jehož dosažení se podílelo 400 000 lidí ze všech společenských sektorů – politiků, inženýrů a vědců, podnikatelů, úředníků, novinářů a dalších. Tohoto cíle se podařilo dosáhnout relativně rychle: během deseti let. Stalo se tak díky tomu, že všichni, každý ve své úloze, pracovali na jednom cíli. My si v Nadaci České spořitelny uvědomujeme, že cílů, které se týkají zlepšení učení dětí na českých školách nebo lepší dostupnosti sociálních služeb, lze dosáhnout jedině skrze rozsáhlou spolupráci napříč soukromým, veřejným a neziskovým sektorem a na základě shody na společné agendě a prioritách. K tomu jako nadace chceme přispívat: aby rostla shoda na potřebných změnách, aby se zvyšovala spolupráce a interakce mezi jednotlivými aktéry v oblasti institucionálního vzdělávání i v sociální oblasti. Jsme teď nadací s ještě většími cíli a ambicemi, chceme se stát podporovatelem hybatelů systémových změn ve vzdělávání a v sociální oblasti. Chceme propojovat rozhodující hráče v obou oblastech a podporovat větší spolupráci, jež povede ke změnám. Rok 2019 bude v mnoha ohledech zásadní a určí trajektorii naší nadace minimálně na dalších pět let.

Pokud o spolupráci říkáme, chceme ji i žít a jít příkladem. Spolu s Nadačním fondem Avast, Nadací OSF a Nadací Karla Janečka jsme založili Nadační fond Eduzměna. V české historii je ojedinělé, aby čtyři takto významní donátoři spojili své síly na jednom projektu, s jedním společným cílem. Chceme na základě intenzivní spolupráce a zapojení odborníků, škol, regionálních politiků a dalších aktérů na zhruba dvacítce konkrétních škol v konkrétním regionu vytvořit model práce s žáky, učiteli, řediteli škol, zřizovateli a rodiči, který během pěti let povede ke zlepšení učení všech žáků ve sledovaných oblastech a ke snížení rozdílů mezi školami. Získali jsme přední odborníky, akademiky a zástupce veřejné správy

do odborné rady. Za úspěch budeme považovat, pokud zkušenosti z regionálního pilotu povedou ke zlepšování vzdělávání v celé České republice.

Rok 2018 byl pro Nadaci České spořitelny nesmírně důležitý. Úspěšně jsme dokončili proces propojení dvou sesterských nadací: Nadace Depositum Bonum a Nadace České spořitelny. Na začátku roku 2018 vznikly dvě nové samostatné organizace, které inkubovala Nadace Depositum Bonum – Učitel naživo a Elixír do škol – a po více než roce činnosti vidíme skvělé výsledky, rostoucí podporu od dalších donátorů a především dopady na učení dětí skrze skvělé učitele.

Učitel naživo v roce 2019 spouští nový, velmi důležitý program, nazvaný Ředitel naživo. Ten bude podporovat ředitele v úsilí zlepšovat kvalitu učení dětí ve svých školách. Pomůže jim formulovat vizi školy, budovat ve škole kulturu, v jejímž centru jsou děti. Jsme velmi hrdí, že jsme opět u toho, když vzniká něco mimořádného.

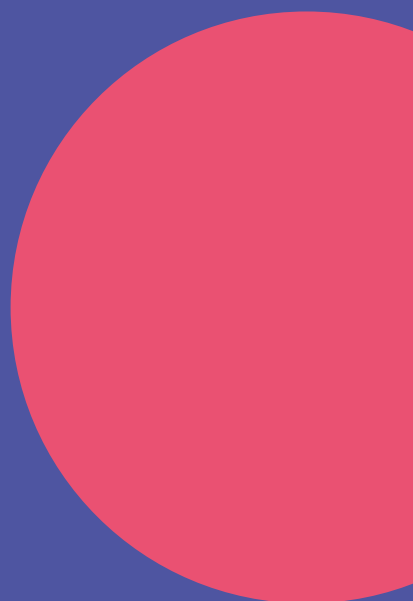
I nadále chceme posilovat trend víceleté, tradičně tříleté podpory, který jsme započali u nově vzniklých organizací Učitel naživo a Elixír do škol, a nastavovat tříleté horizonty i s dalšími partnerskými organizacemi na základě principů leadershipu, udržitelnosti a spolupráce s dalšími aktéry na dosahování společných cílů na úrovni systému.

Díky partnerům, jež dlouhodobě podporujeme, se podařilo dosáhnout neuvěřitelných výsledků. Zůstává za námi kus práce, máme být na co hrdí.

Úspěchy Nadace jsou veskrze úspěchy spolupráce a podpory vynikajících organizací a lidí, jejichž partnery máme tu čest být. Těším se na další rok v této jedinečné společnosti.

Ondřej Zapletal, ředitel Nadace České spořitelny

12

Tým Nadace

Tým Nadace České spořitelny v roce 2019

Ondřej Zapletal
ředitel

Od jara 2017 je ředitelem Nadace České spořitelny a Nadace Depositum Bonum. Do té doby pomáhal vystavět sociální bankovníctví České spořitelny a pracoval jako stratég akceleračních programů Nadace Karla Janečka. Přes čtyři roky stál v čele Nadace Vodafone, kde založil akceleraátor pro sociální start-upy Laboratoř Nadace Vodafone, a rozvíjel program Rok jinak. První zkušenosti z neziskového sektoru získal ve společnosti Člověk v tísni, vedl zahraniční humanitární a rozvojové mise v Afghánistánu, Barmě nebo na Srí Lance. Absolvoval Filosofickou fakultu Univerzity Karlovy, studoval rovněž v USA, Kanadě a v Irsku.

Karel Valo
finanční a provozní ředitel

Vystudoval ekonomii na VŠE v Praze a na Univerzitě v Kolíně nad Rýnem. Pracoval ve společnostech Accenture, Daimler, GE Money a posledních devět let v největší evropské bance HSBC Bank, z toho většinou ve Velké Británii, Francii a v dalších zemích. Po celou kariéru se věnuje oblasti financí, auditu řízení rizik, provozu a technologickým projektům.

Lucie Stybliková
ekonomka

Prošla celou řadou pozic v České spořitelně. Začínala v pobočkové síti, podílela se na startu, rozvoji i pozdějším provozu Nadace ČS i Nadace Depositum Bonum. Sbírala zkušenosti v oblasti CSR i PR České spořitelny. V obou nadacích se dlouhodobě věnuje sestavování rozpočtů a správě finančních toků, účetnictví, nastavování procesů a smluvnímu zabezpečení externích obchodních vztahů.

Jakub Mareš
projektový manažer

Pomáhá partnerům Nadace České spořitelny s projekty, které vedou k udržitelným a systémovým řešením problémů. Usiluje o to, aby pozitivní společenský dopad těchto projektů znásobovaly tři hlavní nástroje – sociální podnikání, advokační činnost a fundraising ze soukromých zdrojů. Pracoval v oblasti finančního řízení a strategického plánování v poradenských firmách.

Klára Rundová

manažerka vzdělávacího programu

V letech 2005–2018 pracovala na různých pozicích v Evropské komisi v Bruselu, Praze a v Bratislavě. Na Zastoupení Evropské komise v České republice vedla sedm let politické oddělení, poté byla čtyři roky na Zastoupení na Slovensku zodpovědná za oblast komunikace.

Vladimír Srb

vedoucí vzdělávacího programu

V letech 2010 až 2017 zastával funkci ředitele projektu Pomáháme školám k úspěchu. V letech 2002 až 2010 působil ve vedení sdružení Projekt Odyssea a věnoval se osobnostní a sociální výchově dětí na ZŠ. Vystudoval Filozofickou fakultu UK, obor pedagogika.

Michal Prokeš

manažer komunikace

Pracoval v developerské společnosti Ekospol, v agentuře Native PR, v roce 2012 rozšířil tým komunikace České televize, kde se zprvu zabýval podporou projektů vlastní tvorby, později řídil také interní komunikaci a Divácké centrum ČT. Vystudoval Pedagogickou fakultu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

Kateřina Šimonová

PR a marketing

Do Nadace nastoupila po mateřské dovolené z jihlavského Bosche Diesel, kde zastávala funkci tiskové mluvčí a vedoucí oddělení komunikace. Předtím působila na tiskovém oddělení ve vládní agentuře CzechInvest. Studovala na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a na španělské Universidad de Granada. Absolvovala stáže a kurzy např. v Bruselu, v Německu či v Turecku.

Správní rada Nadace České spořitelny v roce 2019

Ondřej Pohanka
předseda správní rady

Vystudoval Sociální práci na Univerzitě Karlově, pět let pracoval na dětských linkách v Náchodě a v Praze. Od mládí je členem sdružení Duha a v oblasti práce s mládeží působil dvacet let jako dobrovolník a osm let jako profesionál. Tři roky učil na Gymnáziu Budánka, čtyři roky řídil mezinárodní organizaci IYNF, která spojovala a inspirovala Mladé přátele přírody z celé Evropy. Od roku 2010 pracuje v České spořitelně, většinu doby jako šéf strategického týmu, s týmem Tomáše Salomona a Dany Peškové připravil strategii Banka zdravých financí. Nyní se v ČS věnuje digitálnímu prodeji.

Monika Hovorková
místopředsedkyně a členka správní rady

Je členkou správní rady od září 2017 a její místopředsedkyní od jara 2019. Zároveň byla šéfkou marketingu České spořitelny od září 2016 a od podzimu 2018 řídí Engagement Retail Banking. Předtím zakládala firmu Elevations.CZ, poskytující konzultace v oblastech leadershipu, budování značky a změn firemní kultury. Do roku 2013 působila na různých vedoucích pozicích ve společnostech Vodafone, Gallup Organization, Citibank či DHL.

Viktor Kotlán

člen správní rady

V České spořitelně zodpovídá za řízení bilance finanční skupiny. Před tím měl na starosti investice velkých klientů včetně řady nadací a působil také v roli hlavního ekonoma České spořitelny, kam přišel z České národní banky. Absolvoval na Masarykově univerzitě a VŠB-TU Ostrava, získal doktorát z ekonomie. Je členem předsednictva České společnosti ekonomické a přednáší na Karlově univerzitě.

Ondřej Liška

člen správní rady

Je analytik, autor, aktivní občan, bývalý politik, v současné době regionální ředitel nadace Porticus, do léta 2017 řídil mezinárodní organizaci Ashoka v České republice. V letech 2007 až 2009 ministr školství České republiky, 2009–2014 předseda Strany zelených. Absolvoval Filozofickou fakultu a Fakultu sociálních studií Masarykovy univerzity v oborech politologie a religionistika.

Petr Vítek

člen správní rady

Je spoluzakladatelem sítě Impact Hub v ČR. Dříve působil téměř devět let v poradenské společnosti Deloitte, kde se věnoval především zvyšování výkonnosti a oblasti Human Capital. Vystudoval anglický jazyk a literaturu, Geografii a kartografii a Finance. Od března 2017 je členem správní rady Nadace České spořitelny a Nadace Depositum Bonum. Působil také jako člen správních rad Nadace Vodafone ČR a Amnesty International ČR.

Dozorčí rada

Tomáš Salomon
předseda dozorčí rady

Absolvoval Fakultu ekonomiky služeb a cestovního ruchu Vysoké školy ekonomické v Bratislavě. Bankovní kariéru zahájil v roce 1997 v GE Capital Multiservis, kde v závěru působil jako předseda představenstva a generální ředitel. V roce 2000 byl jmenován ředitelem retailového bankovníctví a členem představenstva GE Capital Bank s odpovědností za obchod a marketing. V letech 2004–2007 byl generálním ředitelem a předsedou představenstva Poštové banky a. s. na Slovensku. V období 2008 až 2012 se věnoval privátním investičním projektům a inicioval projekt pro vznik platformy na realizaci mobilních plateb v České republice, podílel se na založení společnosti Mopet CZ. Zde působil jako člen představenstva a generální ředitel. V roce 2013 začal pracovat ve Slovenskej sporiteľni, kde byl později jmenován členem představenstva zodpovědným za retail. Dne 1. ledna 2015 byl dozorčí radou České spořitelny zvolen členem představenstva a od 1. ledna 2016 vykonává funkci předsedy představenstva České spořitelny. Od března 2017 je předsedou dozorčí rady Nadace Depositum Bonum a Nadace České spořitelny.

Wolfgang Schopf
místopředseda dozorčí rady

Po ukončení gymnázia a absolvování obchodní akademie začal v roce 1980 svoji profesní dráhu v Girocentrale a Bank der Österreichische Sparkassen, kde byl zodpovědný za účetnictví a reporting. Od roku 1997 pracoval v Erste Bank jako vedoucí účetnictví. V r. 2004 se v Erste Group Bank stal ředitelem divize Controllingu, později řídil Performance Management program. Tyto pozice zastával do konce svého působení v Erste Group Bank do července 2013. Od srpna 2013 je místopředsedou představenstva České spořitelny, a. s. V březnu 2017 byl zvolen členem dozorčí rady Nadace České spořitelny.

Boris Marte

člen dozorčí rady

Výkonný člen správní rady nadace Erste (hlavní akcionář Erste Group) a od března 2017 je členem dozorčí rady Nadace České spořitelny a Nadace Depositum Bonum. V roce 2005 založil Kontakt – sbírku umění Erste Group, a v roce 2006 Die Zweite Sparkasse (Druhá spořitelna), banku pro to, co není bankami běžně dostupné (zabývající se mikrofinancováním a sociálním podnikáním). Od října 2012 vede Erste Hub, nezávislý akcelerační pro digitální inovace Erste Group. Před působením v Erste Group zastával různé politické pozice, byl členem kabinetů vicekancléře a federálního ministra pro vědu a výzkum a členem kulturní komise města Vídeň.

Maximilian Hardegg

člen dozorčí rady

Vystudoval inženýrství na zemědělských vědách na Univerzitě ve Weißenstephanu v Německu. Dva roky získával zkušenosti v oblasti finančních analýz ve společnosti AWT Trade and Finance ve Vídni. Poté spravoval rodinný majetek: pozemky, ornou půdu, vinice a školicí středisko pro majitele pozemků. Je členem Německého sdružení zemědělců, Evropské organizace vlastníků půdy a od roku 2012 je prezidentem evropského sdružení Přátelé venkova. Je členem dozorčí rady Nadace Erste, dále členem dozorčí rady České spořitelny.

Jack Stack

člen dozorčí rady

Vystudoval matematiku a ekonomii na Iona College a Harvard Graduate School of Business Administration se specializací na finance a management. V letech 1977–1999 působil v Chemical Bank, sloučené později s Chase Manhattan Bank, kde zastával řadu významných pozic včetně funkce výkonného viceprezidenta. V letech 2000–2007 byl předsedou představenstva a generálním ředitelem České spořitelny. V současné době je členem dozorčí rady Erste Group Bank a v USA působí ve správních radách společností Mutual of America, Ally Bank a Ally Financial Inc. Od roku 2013 je předsedou dozorčí rady České spořitelny. V dozorčí radě Nadace České spořitelny působí od března 2017.

13

Finanční zpráva za rok 2018

Finanční zpráva za rok 2018

VÝNOSY Kč

Tržby z prodeje služeb	945 325,00
Úroky z účtů	981 357,34
Výnosy z cenných papírů	5 958 300,13
Prodej cenných papírů	158 421 527,08
Celkem	166 306 509,55

NÁKLADY Kč

Propagace, reprezentace, web	140 278,58
Náklady na služby, nájemné, telefonní poplatky	169 089,32
Vedení účetní a daňové agendy, právní poradenství	173 102,50
Ostatní služby, odpisy, materiál	926 898,90
Osobní náklady	8 231 123,50
Bankovní poplatky, správa cenných papírů (ČS a. s.)	314 499,77
Kurzové rozdíly, finanční náklady	8 678 628,22
Prodané cenné papíry	171 847 293,78
Celkem	196 131 846,57

Dosažený zisk **-29 825 337,02 Kč**

AKTIVA NADACE K 31. 12. 2018**Kč**

Portfolio 1	423 119 308,91
Portfolio 2	10 651 328,46
Běžné účty v portfoliu	87 381 970,80

Portfolia celkem**521 152 608,17**

Běžný účet výnosy, projekty 82978319	5 151 032,79
Běžný účet FS zaměstnanci 82979389	145 337,35
Běžný účet 6034922	134,85
Běžný účet 82511399	3 941,67
Běžný účet provoz 83686369	1360 360,25
Běžný účet 2001-82978319 darujme.cz	184 269,37
Běžný účet 7669882	915 123,60
Běžný účet PF č. 17514362	4 266 903,42
Běžný účet PF č. 27514362	9 109 395,71

Běžné účty celkem**21 136 499,01**

Pokladna, ceniny	3 111,00
Nezapsaný vklad	102 900,00
Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek	162 269,05
Náklady příštích období	3 667,00

Celkem**542 561 054,68 Kč**

Finanční příspěvky poskytnuté Nadací České spořitelny

A) FINANČNÍ PŘÍSPĚVKY POSKYTNUTÉ FYZICKÝM OSOBÁM

zaměstnancům ČS a jejich pozůstalým jako podpora v jejich tíživé životní situaci a třem oceněným osobám Cenou Floccus.

Příspěvky byly poskytnuty v celkové výši 570 000 Kč.

Celkem byly poskytnuty příspěvky fyzickým osobám ve výši 570 000 Kč

B) FINANČNÍ PŘÍSPĚVKY POSKYTNUTÉ PRÁVNICKÝM OSOBÁM	Kč
Ad Hominem	40 000
Amalthea Audit	30 000
Anděl strážný	50 000
Anima-terapie	150 000
Apropos Jičín	50 000
ARTISTS 4 CHILDREN	50 000
Bétel CZ	45 610
Borůvka	50 000
Centrum pěstounských rodin	50 000

Centrum pro rodinu PSS a klinické adiktologie	50 000
Centrum Seřorina	50 000
České centrum fundraisingu	810 040
Charita ČR	3 527 709
CHARITA NOVÝ HROZENKOV	50 000
Diakonie ČČE	372 624
Díky, že můžem	50 000
Domov Sue Ryder	26 000
Drop In	212 500
Fosa	121 368
Hospic sv. Jana Neumanna	100 000
Hospic sv. Zdislavy	180 000
Hub for Change	2 684 360
InBáze	50 000
Institut aktivního občanství	48 000
Institut důstojného stárnutí DČCE	26 675
Ledovec	30 000
Lemniskáta–Život bez bariér	50 000

Mezi námi	50 000
MIKASA	17 000
Mobilní hospic Ondrášek	158 097
Montessori ZŠ Archa	50 000
Nadace Partnerství	50 000
Nadace pro ment. post. os Neveklov	31 500
Nadace VIA – zdvojnásobení daru Papučový den	42 868
Naděje pro děti úplňku	650 000
NF manželů Klausových	250 000
NF Via Clarita	25 000
PALATA-domov pro zrak. postižené	558 792
Platforma pro soc. bydlení	50 000
Pomocné tlapky	122 836
Progressive	50 000
PROSTOR PRO	43 040
Renarkon	34 000
SANANIM	1 709 873
Sdružení Neratov	1 807 359

Spol. rodičů a přátel školy při gym. prof. J. Patočky	40 000
Společnost Podané ruce	820 609
Startujeme o. p. s. ŘF škálování řetězce kaváren	50 000
V růžovém sadu	100 000
Vítej... o. p. s.	50 000
Vrátka	42 932
Život 90	2 097 657
ZŠ a MŠ A. Štěpánka, Dolany	30 000
ZŠ a MŠ Chotýšany	45 000
ZŠ a MŠ Hvozdčany	50 000
ZŠ a MŠ při Thomayerově nemocnici	50 000
ZŠ a Prakt. Š SVÍTÁNÍ	231 028
ZŠ Dědina	50 000
ZŠ Kunratice	50 000
ZŠ Velké Popovice	50 000

Celkem

byly poskytnuty příspěvky právnickým osobám ve výši

18 412 841 Kč

Dary přijaté Nadací České spořitelny od právnických a fyzických osob

a) Fyzické osoby

Fyzické osoby	188 029
Celkem	188 852 Kč

b) Právnické osoby

Česká spořitelna a. s.	10 368 053
Celkem	10 368 088 Kč

c) Nepeněžní dary

Česká spořitelna a. s.	41 500
Celkem	41 500 Kč

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Příjemce: zakladatel a dozorčí rada Nadace České spořitelny

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Nadace České spořitelny („Nadace“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. prosinci 2018, výkazu zisku a ztráty za účetní období od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2018 a přílohy této účetní závěrky (dále jen „účetní závěrka“), která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Nadaci jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasív Nadace České spořitelny k 31. prosinci 2018 a nákladů, výnosů a výsledku jeho hospodaření za účetní období od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2018 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Nadaci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá správní rada Nadace.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace uvedené ve výroční zprávě nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Nadaci, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti.

V rámci uvedených postupů jsme v obdržení ostatních informací žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost správní rady Nadace za účetní závěrku

Správní rada Nadace je odpovědná za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je správní rada Nadace povinna posoudit, zda je Nadace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy správní rada plánuje zrušení Nadace nebo ukončení jeho činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti správní rada Nadace uvedla v příloze účetní závěrky.

- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky správní radou a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Nadace nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Nadace nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Nadace ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat správní radu a dozorčí radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

V Praze dne 13. června 2019

Auditorská firma:

AUDIT SERVIS, spol. s r. o.
Oprávnění č. 10 Komory auditorů České republiky
150 00 Praha 5, Nádražní 61/116

Auditor:

Ing. Jana Procházková
Oprávnění č. 2094 Komory auditorů České republiky

Rozvaha

ke dni 31. 12. 2018

v celých tisících Kč

AKTIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A.	Dlouhodobý majetek celkem Součet A. I. až A. IV.	1	241 359	432 941
A. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem Součet A. I. 1. až A. I. 7.	2	240	240
A. I. 2.	Software (013)	4	240	240
A. II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem Součet A. II. 1. až A. II. 10.	10		165
A. II. 4.	Hmotné movité věci a jejich soubory (022)	14		165
A. III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem Součet A. III. 1. až A. III. 6.	21	241 293	432 779
A. III. 6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek (069)	27	241 293	432 779
A. IV.	Oprávky k dlouhodobému majetku celkem Součet A. IV. 1. až A. IV. 11.	29	-174	-243
A. IV. 2.	Oprávky k softwaru (073)	31	-174	-224
A. IV. 7.	Oprávky k samostatným hmotným movitým věcem a souborům hmotných movitých věcí (082)	36		-19

v celých tisících Kč

AKTIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
B.	Krátkodobý majetek celkem Součet B. I. až B. IV.	41	446 741	109 620
B. II.	Pohledávky celkem Součet B. II. 1. až B. II. 19.	52	28	1 095
B. II. 15.	Pohledávky z pevných termínových operací a opcí (373)	67	28	992
B. II. 17.	Jiné pohledávky (378)	69		103
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem Součet B. III. 1. až B. III. 7.	72	446 713	108 521
B. III. 2.	Ceniny (213)	74		3
B. III. 3.	Peněžní prostředky na účtech (221)	75	423 529	108 518
B. III. 6.	Ostatní cenné papíry (256)	78	23 184	
B. IV.	Jiná aktiva celkem Součet B. IV. 1. až B. IV. 2.	81		4
B. IV. 1.	Náklady příštích období (381)	83		4
Aktiva celkem Součet A. až B.		85	688 100	542 561

PASIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A.	Vlastní zdroje celkem Součet A. I. až A. II.	86	548 487	520 600
A. I.	Jmění celkem Součet A. I. 1. až A. I. 3.	87	528 362	530 300
A. I. 1.	Vlastní jmění (901)	88	501 000	501 146
A. I. 2.	Fondy (911)	89	27 077	18 654
A. I. 3.	Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků (921)	90	285	10 500
A. II.	Výsledek hospodaření celkem Součet A. II. 1 až A. II. 3.	91	20 125	-9 700
A. II. 1.	Účet výsledku hospodaření (963)	92		-29 825
A. II. 2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení (931)	93	22 671	
A. II. 3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let (932)	94	-2 546	20 125
B.	Cizí zdroje celkem Součet B. I. až B. IV.	95	139 613	21 961
B. II.	Dlouhodobé závazky celkem Součet B. II. 1. až B. II. 7.	98	137 832	17 931
B. II. 7.	Ostatní dlouhodobé závazky (959)	105	137 832	17 931
B. III.	Krátkodobé závazky celkem Součet B. III. 1. až B. III. 23.	106	779	1 090

PASIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
B. III. 1.	Dodavatelé (321)	107	112	25
B. III. 4.	Ostatní závazky (325)	110	8	2
B. III. 5.	Zaměstnanci (331)	111	40	471
B. III. 7.	Závazky k institucím soc. zabezpečení a veřejného zdrav. pojištění (336)	113	25	161
B. III. 9.	Ostatní přímé daně (342)	115	9	87
B. III. 17.	Jiné závazky (379)	123	500	
B. III. 22.	Dohadné účty pasivní (389)	128	85	344
B. IV.	Jiná pasiva celkem Součet B. IV. 1. až B. IV. 2.	130	1002	2940
B. IV. 1.	Výdaje příštích období (383)	131	1002	2940
Pasiva celkem Součet A. až B.		134	688100	542561

Výkaz zisku a ztráty

NÁKLADY		Číslo řádku	Hlavní	Činnosti Hospodářská	Celkem
A.	Náklady	1			
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby Součet A.I. 1. až A. I. 6.	2	4 156		4 156
A. I. 1.	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	3	136		136
A. I. 3.	Opravy a udržování	5	6		6
A. I. 4.	Náklady na cestovné	6	390		390
A. I. 5.	Náklady na reprezentaci	7	148		148
A. I. 6.	Ostatní služby	8	3 476		3 476
A. III.	Osobní náklady Součet A. III. 10. až A. III. 14.	13	8 231		8 231
A. III. 10.	Mzdové náklady	14	6 150		6 150
A. III. 11.	Zákonné sociální pojištění	15	1 823		1 823
A. III. 13.	Zákonné sociální náklady	17	151		151
A. III. 14.	Ostatní sociální náklady	18	107		107

NÁKLADY		Číslo řádku	Hlavní	Činnosti Hospodářská	Celkem
A. V.	Ostatní náklady Součet A. V. 16. až A. V. 22.	21	4 080		4 080
A. V. 19.	Kurové ztráty	25	930		930
A. V. 20.	Dary	26	5		5
A. V. 22.	Jiné ostatní náklady	28	3 145		3 145
A. VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek. Součet A. VI. 23. až A. VI. 27.	29	179 665		179 665
A. VI. 23.	Odpisy dlouhodobého majetku	30	69		69
A. VI. 25.	Prodané cenné papíry a podíly	32	179 596		179 596
Náklady celkem		39	196 132		196 132

		Číslo řádku	Hlavní	Činnosti Hospodářská	Celkem
B.	Výnosy				
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	47	946		946
B. IV.	Ostatní výnosy Součet B. IV. 5. až B. IV. 10.	48	1 146		1 146
B. IV. 7.	Výnosové úroky	51	981		981
B. IV. 8.	Kursově zisky	52	104		104
B. IV. 10.	Jiné ostatní výnosy	54	61		61
B. V.	Tržby z prodeje majetku Součet B. V. 11. až B. V. 15.	55	164 215		164 215
B. V. 12.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	57	158 421		158 421
B. V. 14.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	59	3 638		3 638
B. V. 15.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	60	2 156		2 156
	Výnosy celkem Součet B. I. až B. V.	61	166 307		166 307
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním ř. 61 – (ř. 39 – ř.37)	62	-29 825		-29 825
D.	Výsledek hospodaření po zdanění ř. 62 – ř. 37	63	-29 825		-29 825

Zpráva dozorčí rady

V souladu se zákonem č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech přezkoumala dozorčí rada Nadace České spořitelny roční účetní závěrku k 31. prosinci 2018 a výroční zprávu o činnosti a hospodaření Nadace za rok 2018 a dospěla k závěru, že účetní záznamy a účetní evidence byly vedeny průkazným způsobem v souladu s předpisy o účetnictví a že roční účetní závěrka správně zobrazuje finanční situaci Nadace České spořitelny.

Ing. Tomáš Salomon,
předseda dozorčí rady Nadace České spořitelny

Účetní závěrka a zpráva auditora k 31. prosinci 2018

název: Nadace České spořitelny
sidlo: Praha 4, Olbrachtova 62 čp. 1929, PSČ 140 00
právní forma: nadace
IČ: 265 069802

129	1. OBECNÉ ÚDAJE	132	4. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE K ROZVAZE A VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY
129	1. 1 Založení a charakteristika nadace	132	4. 1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek
129	1. 2 Organizační struktura nadace	132	4. 2. Dlouhodobý finanční majetek
129	1. 3 Správní rada a dozorčí rada nadace k 31. 12. 2018	133	4. 3. Krátkodobý finanční majetek
129	1. 4. Založení ustavů	134	4. 3. 3. Ceniny
130	2. ÚČETNÍ METODY A OBECNÉ ÚČETNÍ ZÁSADY	134	4. 4. Přidružené fondy
130	3. PŘEHLED VÝZNAMNÝCH ÚČETNÍCH PRAVIDEL A POSTUPŮ	134	4. 5. Vlastní zdroje
130	3. 1. Cenné papíry	140	4. 6. Krátkodobé závazky
131	3. 2. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	140	4. 7. Dohadné účty pasivní
131	3. 3. Výnosy	140	4. 8. Daň z příjmů právnických osob
131	3. 4. Přepočtení cizích měn	140	4. 9. Výdaje příštích období
132	3. 5. Fondy	140	4. 10. Náklady
132	3. 6. Daň z příjmů	141	4. 11. Výnosy
132	3. 7. Použití odhadů		
132	3. 8. Následné události	142	5. DODATEČNÉ INFORMACE

1. OBECNÉ ÚDAJE

1. 1. Založení a charakteristika nadace

Nadace České spořitelny (dále jen „nadace“) byla zřízena společností Česká spořitelna, a.s., IČ: 452 44 782, se sídlem v Praze 4, Olbrachtova 62 čp. 1929. Nadace byla zapsána do nadačního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze v oddíle N, vložka 433 dne 30. ledna 2002, IČ 265 06 980. Nadace má sídlo Olbrachtova 62 čp. 1929, Praha 4, PSČ 140 00.

Hlavním účelem nadace je:

- podpora projektů v oblasti kultury, vzdělání a vědy, veřejných a sociálních záležitostí, zdravotní péče, charity, komunálních aktivit, sportu a ekologie;
- podpora jednotlivců v jejich tíživých životních nebo sociálních situacích způsobených nepředvídatelnými událostmi.

Nadace má nadační kapitál ve výši 501000 tis. Kč. Nadační kapitál tvoří cenné papíry, spravované Českou spořitelnou, a.s. podle Smlouvy o správě cenných papírů a obstarání a vypořádání obchodů s nimi mezi Českou spořitelnou, a.s. a Nadací České spořitelny ze dne 4. 5. 2004, státní spořicí dluhopisy a peněžní prostředky na účtu u České spořitelny, a.s. Nadační kapitál tvořil ke dni vzniku nadace vklad zřizovatele ve výši 500 tis. Kč.

Celkový nadační kapitál nesmí být nižší než 500 tis. Kč a po dobu trvání nadace se nesmí snížit pod tuto hodnotu. Nadační kapitál může být tvořen pouze peněžními prostředky, cennými papíry, nemovitými a movitými věcmi, jakož i jinými majetkovými právy a jinými majetkovými hodnotami, které splňují předpoklad trvalého výnosu a nevážnou na nich zástavní práva.

1. 2. Organizační struktura nadace

Činnost nadace je řízena správní a dozorčí radou.

1. 3. Správní rada a dozorčí rada nadace k 31. 12. 2018

Správní rada

Předseda správní rady

Ondřej Pohanka

Místopředseda správní rady

Anna Dvořáková

Člen správní rady

Petr Vítek

Ondřej Liška

Monika Hovorková

Počet členů správní rady: 5

Dozorčí rada

Předseda dozorčí rady

Tomáš Salomon

Člen dozorčí rady

John James Stack

Boris Marte

Maximilian Hardegg

Wolfgang Schopf

Počet členů dozorčí rady: 5

V průběhu účetního období nedošlo ke změnám ve složení správní ani dozorčí rady.

Způsob jednání:

Nadaci zastupuje předseda správní rady, kromě právních jednání v hodnotě nad 500 tis. Kč, kdy zastupují Nadaci vždy 2 členové správní rady společně, přičemž 1 z nich musí být předseda správní rady. Za Nadaci se podepisují členové správní rady tak, že k názvu Nadace připojí svůj podpis.

1. 4. Založení ústavů

V roce 2017 rozhodly správní a dozorčí rady sesterské nadace Nadace Depositum Bonum, že od 1. 1. 2018 již

nebude svými zaměstnanci realizovat činnosti týkající se projektů Učitel naživo a Elixír do škol. Tyto projekty se zaměřují zejména na vývoj a šíření inovativních programů pro učitele a zřizování center pro setkávání učitelů. Obě aktivity byly tímto rozhodnutím převedeny do samostatných ústavů. Správní a dozorčí rady obou nadací, tedy Nadace České spořitelny a Nadace Depositum Bonum rozhodly, že zakladatelem ústavů bude Nadace České spořitelny. Ústav Učitel naživo z. ú. byl zapsán do rejstříku ústavů dne 24. listopadu 2017 pod spisovou značkou U 636 a vklad Nadace České spořitelny to tohoto ústavu byl ve výši 300 tis. Kč. Ústav Elixír do škol z. ú. byl zapsán do rejstříku ústavů dne 24. listopadu 2017 pod spisovou zn. U 637 a vklad Nadace České spořitelny činil 200 tis. Kč.

2. ÚČETNÍ METODY A OBECNÉ ÚČETNÍ ZÁSADY

Účetnictví nadace je vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších změn a doplnění a vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, opatřením MF ČR, kterým se stanoví účtová osnova, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro nevýdělečné organizace a Českými účetními standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

Účetnictví bylo zpracováno v účetním programu Pohoda SQL firmy Stormware s. r. o. Veškeré účetní záznamy a doklady jsou uschovány v příruční spisovně účetní jednotky.

Účetnictví respektuje obecné účetní zásady, především zásadu o oceňování majetku historickými cenami, zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatrnosti a předpoklad o schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách.

Údaje v této účetní závěrce jsou vyjádřeny v tisících korun českých (Kč) a účetním obdobím je kalendářní rok.

3. PŘEHLED VÝZNAMNÝCH ÚČETNÍCH PRAVIDEL A POSTUPŮ

3. 1. Cenné papíry

Cenné papíry v držení nadace jsou klasifikovány v souladu se strategií hospodaření s cennými papíry. Při prvotním zachycení jsou oceněny pořizovací cenou. Její součástí jsou přímé transakční náklady spojené s pořízením cenných papírů.

Ostatní dlouhodobý finanční majetek

Ostatní dlouhodobý finanční majetek zahrnuje dvě portfolia – portfolio Realizovatelných cenných papírů a portfolio Cenných papírů oceňovaných proti účtům výnosů a nákladů.

Realizovatelné cenné papíry

Realizovatelné cenné papíry jsou cenné papíry držené nadací s úmyslem držet je po neurčitou dobu, během níž mohou být prodány z důvodu likvidity nebo změny tržních podmínek.

Realizovatelné cenné papíry jsou oceněny pořizovací cenou a následně přeceněny na reálnou hodnotu. Reálná hodnota je stanovena na základě kvalifikovaného ocenění a představuje částku, za níž by mohlo být v transakci mezi stranami aktivum směřeno. Účetní hodnota realizovatelných cenných papírů je vykázána v položce „Ostatní dlouhodobý finanční majetek“. Změny reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů jsou vykázány ve vlastním kapitálu v položce „Oceňovací rozdíly a přecenění majetku a závazků“ s výjimkou jejich znehodnocení a vyjma úrokových výnosů.

Úrokové výnosy z kupónů, amortizace diskontu nebo prémie a dividendy jsou účtovány jako „Výnosy z dlouhodobého finančního majetku“. Úrokové náklady a znehodnocení realizovatelných cenných papírů jsou účtovány do nákladů.

Cenné papíry oceňované proti účtům výnosů a nákladů

Cenné papíry oceňované proti účtům výnosů a nákladů jsou oceněny pořizovací cenou a následně přeceněny na reálnou hodnotu. Reálná hodnota je stanovena na základě

kvalifikovaného ocenění a představuje částku, za níž by mohlo být v transakci mezi stranami aktivum směřeno. Účetní hodnota těchto cenných papírů je vykázána v položce „Ostatní dlouhodobý finanční majetek“. Změny reálné hodnoty těchto cenných papírů jsou účtovány výsledkově. Náklady, respektive výnosy z přecenění jsou ve výkazech vykazovány v řádcích 33 – Náklady na prodané cenné papíry, respektive 57 – Výnosy z dlouhodobého finančního majetku.

Úrokové výnosy z kupónů a dividendy jsou účtovány jako „Výnosy z dlouhodobého finančního majetku“.

Deriváty

Nadace uzavírá měnové swapy ke snížení měnového rizika, vyplývajícího z cenných papírů denominovaných v cizích měnách. Tyto deriváty jsou definovány jako deriváty určené k obchodování. Vypořádání těchto finančních operací je účtováno do výkazu zisku a ztráty.

Ocenění

K datu pořízení jsou deriváty oceněny pořizovací cenou. Součástí pořizovací ceny derivátů jsou přímé náklady související s pořízením, např. poplatky a provize makléřům, poradcům a burzám.

K datu účetní závěrky jsou deriváty účtovány v reálné hodnotě. Reálná hodnota je stanovena na základě kvalifikovaného ocenění. Náklady resp. výnosy z přecenění jsou ve výkazech vykazovány v řádcích 32 – Náklady na prodané cenné papíry, resp. v řádku 59 Výnosy z krátkodobého finančního majetku a v řádku 60 – Výnosy z dlouhodobého finančního majetku.

3. 2. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se oceňuje v pořizovacích cenách, které obsahují cenu pořízení a náklady související s pořízením. Jako dlouhodobý hmotný majetek je zařazován majetek s pořizovací cenou vyšší než 40 tis. Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok. Jako dlouhodobý nehmotný majetek je zařazován majetek s pořizovací cenou vyšší než 60 tis. Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok.

Odpisy

Odpisy jsou vypočítávány na základě pořizovací ceny a předpokládané doby životnosti příslušného majetku. Předpokládaná životnost je stanovena takto:

Druh majetku	Počet let
Software	3
Ocenitelná práva	6
Dopravní prostředky	5
Stroje a zařízení	5

3. 3. Výnosy

Finanční výnosy:

- a) u dluhových cenných papírů s úrokovou sazbou je úrokovým výnosem výnos stanovený touto sazbou,
- b) u diskontovaných dluhových cenných papírů je úrokovým výnosem rozdíl mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a pořizovací cenou.

Výnosy z prodeje cenných papírů jsou zachyceny k datu vypořádání obchodu.

3. 4. Přepočet cizích měn

Pro přepočet cizích měn je v průběhu účetního období používán denní kurz vyhlášený ČNB. Ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka, se použije kurz ČNB vyhlášený k tomuto okamžiku.

Kurzové rozdíly zjištěné ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, ke kterému nadace sestavuje účetní závěrku, se uvádějí podle povahy ve výkazu zisků a ztrát v položce „A. V. 19 Kurzové ztráty“, nebo v položce „B. IV. 8. Kurzové zisky“.

U cenných papírů, které jsou oceněny reálnou hodnotou a denominovány v cizí měně, je kurzový rozdíl součástí ocenění reálnou hodnotou a není samostatně vykazován.

3. 5. Fondy

O poskytnutých a přijatých příspěvcích (darech) účtuje nadace prostřednictvím fondů ve vlastním kapitálu v položce „Fondy“.

3. 6. Daň z příjmů

Náklad na daň z příjmů se počítá za pomoci platné daňové sazby z účetního zisku zvýšeného nebo sníženého o trvale nebo dočasně daňově neuznatelné náklady a nezdaňované výnosy nepodléhající dani z příjmu a o výnosy od daně z příjmu osvobozené s využitím úlevy pro poplatníky, kteří nebyli založeni za účelem podnikání.

3. 7. Použití odhadů

Sestavení účetní závěrky vyžaduje, aby vedení nadace používalo odhady a předpoklady, jež mají vliv na vykazované hodnoty majetku a závazků k datu účetní závěrky a na vykazovanou výši výnosů a nákladů za sledované období. Vedení nadace stanovilo tyto odhady a předpoklady na základě všech jemu dostupných relevantních informací. Nicméně, jak vyplývá z podstaty odhadu, skutečné hodnoty v budoucnu se mohou od těchto odhadů odlišovat.

3. 8. Následné události

Dopad událostí, které nastaly mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky, je zachycen v účetních výkazech v případě, že tyto události poskytly doplňující informace o skutečnostech, které existovaly k rozvahovému dni.

V případě, že mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky došlo k významným událostem zohledňujícím skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni, jsou důsledky těchto událostí popsány v příloze účetní závěrky, ale nejsou zaúčtovány v účetních výkazech.

4. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE K ROZVAZE A VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

4. 1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

V roce 2018 nadace nepořídila žádný dlouhodobý nehmotný investiční majetek (2017: 0 tis. Kč). Dlouhodobý nehmotný majetek (webové stránky nadace) je ve výši 240 tis. Kč a oprávky činí 224 tis. Kč.

V roce 2018 nadace získala darem od České spořitelny a.s. osobní automobil Škoda Octavia v hodnotě 165 tis. Kč. Výše opravek k 31. 12. 2018 činí 19 tis. Kč.

4. 2. Dlouhodobý finanční majetek

Dlouhodobý finanční majetek k 31. prosinci 2018, resp. 31. prosinci 2017, tvoří cenné papíry (podílové listy dluhopisových fondů, akciových fondů, fondů peněžního trhu a akcií) v celkové výši 432 779 tis. Kč, resp. 241 293 tis. Kč.

Cenné papíry jsou spravovány Českou spořitelnou, a.s. na základě Smlouvy o obhospodařování cenných papírů. Cenné papíry jsou součástí nadačního kapitálu s výjimkou cenných papírů vedených samostatně v portfoliu č. 2, ty jsou ve výši 10 650 tis. Kč (2017: 3 198 tis. Kč).

Složky portfolia	Stav k 31. 12. 2018		Stav k 31. 12. 2017	
	Dlouhodobý majetek	Krátkodobý majetek	Dlouhodobý majetek	Krátkodobý majetek
akciová složka (Fondy – Akcie)	175 785	0	65 598	0
úroková složka (Fond – dluhopisy)	142 043	0	75 235	23 184
ostatní (realitní fondy)	104 301	0	97 262	0
Portfolio č. 1 CELKEM	422 129	0	238 095	23 184
akciová složka (Fondy – Akcie)	1 752	0	1 399	0
úroková složka (Fond – dluhopisy)	7 198	0	0	0
ostatní (realitní fondy)	1 700	0	1 799	0
Portfolio č. 2 CELKEM	10 650	0	3 198	0
Státní spořicí dluhopisy	0	0	0	0
Celkem	432 779	0	241 293	23 184

4. 3. Krátkodobý finanční majetek

4. 3. 1. Cenné papíry

Nadace k 31. 12. 2018 nevlastní žádné krátkodobé cenné papíry (2017: 23 184 tis. Kč), neboť ty, které měla v držení, byly v roce 2018 byly splatné.

4. 3. 2. Účty v bankách

	údaje v tis. Kč	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Bankovní účty portfolia	87 382	279 707
Běžné účty	7 760	5 976
Běžné účty přidružené fondy Nadace Depositum Bonum	13 376	137 846
Celkem	108 518	423 529

4. 3. 3. Ceniny

Nadace vlastní k 31. 12. 2018 stravenky v hodnotě 3 tis. Kč (2017: 0 tis. Kč).

4. 4. Přidružené fondy

Nadace České spořitelny uzavřela dne 26. 9. 2017 Nadací Depositum Bonum tzv. Orchestrační smlouvu, která upravuje svěřeni finančních prostředků Nadace Depositum Bonum do správy Nadace České spořitelny formou zřízení přidružených fondů. Tato smlouva upravuje i administrativní pravidla při rozdělování nadačních příspěvků z výnosů a ostatního majetku Nadace Depositum Bonum. Příspěvky poskytované Nadací Depositum Bonum jsou rozdělovány prostřednictvím Nadace České spořitelny, a to z prostředků vložených do 2 přidružených fondů. Tímto je dosaženo efektivnější fungování a hospodaření obou nadací.

Takto svěřené prostředky byly investovány do Portfolia 3, které je evidováno v majetku Nadace Depositum Bonum a u Nadace České spořitelny na podrozvahových účtech, jejichž výše k 31. prosinci 2018 činí 113 408 tis. Kč.

Zbýlé prostředky, které nebyly investovány, jsou vedeny jako Závazek z titulu svěřeného majetku na ř. B. II. 7 Ostatní dlouhodobé závazky a činí 17 931 tis. Kč (rok 2017: 137 832 tis. Kč).

4. 5. Vlastní zdroje

Přehled o změnách ve vlastních zdrojích

údaje v tis. Kč

Složky portfolia	Registrovaný nadační kapitál	Vlastní jmění darovaný majetek	Fondy organizace	Oceňovací rozdíly	HV běžného roku	Nerozdělený zisk	Celkem
Zůstatek k 1. 1. 2018	501 000	0	27 077	285	22 671	-2 546	548 487
Rozdělení hospodářského výsledku	-	-	-	-	-22 671	22 671	0
Poskytnuté, přijaté dary	-	165	-8 423	-	-	-	-8 258
Zúčtování odpisů darovaného majetku	-	-19	-	-	-	-	-19
Změny oceňovacích rozdílů	-	-	-	10 215	-	-	10 215
HV běžného účetního období	-	-	-	-	-29 825		-29 825
Zůstatek k 31. 12. 2018	501 000	146	18 654	10 500	-29 825	20 125	520 600

Složky portfolia	Registrovaný nadační kapitál	Vlastní jmění darovaný majetek	Fondy organizace	Oceňovací rozdíly	HV běžného roku	Nerozdělený zisk	Celkem
Zůstatek k 1. 1. 2017	501 000	0	36 111	13 213	3 548	-6 094	547 778
Rozdělení hospodářského výsledku	-	-	-	-	-3 548	3 548	-
Poskytnuté, přijaté dary	-	-	-9 034	-	-	-	-9 034
Změny oceňovacích rozdílů	-	-	-	-12 928	-	-	-12 928
HV běžného účetního období	-	-	-	-	22 671	-	22 671
Zůstatek k 31. 12. 2017	501 000	0	27 077	285	22 671	-2 546	548 487

Nadační kapitál

Nadace má zapsaný nadační kapitál ve výši 501 000 tis. Kč. Nadační kapitál tvoří cenné papíry, spravované Českou spořitelnou, a. s. podle Smlouvy o správě cenných papírů a obstarání a vypořádání obchodů s nimi mezi Českou spořitelnou, a. s. a Nadací České spořitelny.

Vlastní jmění – darovaný majetek

V roce 2018 získala nadace darem osobní automobil, který má zůstatkovou hodnotu ve výši 146 tis. Kč.

Fondy

Fondy Nadace představují účelové zdroje používané k poskytování příspěvků. Fondy jsou tvořeny zdroji od třetích osob a dále ze zisku po zdanění dosaženého nadací.

Účet hospodářského výsledku / hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení

Dosažený zisk za rok 2017 ve výši 22 671 tis. Kč byl na základě rozhodnutí Správní rady nadace převeden na účet nerozděleného zisku a ztráty z předchozích let. Za rok 2018 byla realizována ztráta ve výši 29 825 tis. Kč.

Přijaté dary

V běžném účetním období byly přijaty finanční dary od právnických osob ve výši 10 368 tis. Kč, a to od České spořitelny a. s. (2017: 5 462 tis. Kč). Od fyzických osob byly v roce 2018 přijaty finanční dary prostřednictvím Nadace VIA, a to ve výši 188 tis. Kč (2017: 0 tis. Kč).

Poskytnuté příspěvky

Celková výše příspěvků poskytnutých právnickým osobám dosáhla v roce 2018 a 2017 18 413 tis. Kč a 14 137 tis. Kč.

Přehled příspěvků poskytnutých právnickým osobám (v tis. Kč):

	2018	2017
Ad Hominem, o. s.	40	80
Amalthea Audit, provozní a osobní náklady	30	-
Anděl strážný	50	-
Anima – terapie, z. ú.	150	100
Apropos Jičín	50	-
ARTISTS 4 CHILDREN	50	-
Asistence, o. p. s.	-	70
BÉTEL CZ, z. s.	46	116
Borůvka, Borovany spolek	50	-
Centrum pěstounských rodin	50	-
Centrum pro rodinu PSS a klinické adiktologie	50	-
Centrum Seňorina	50	-
České centrum fundraisingu	810	-
Diakonie Českobratrské církve evangelické	373	565
Díky, že můžem	50	-
Domov Sue Ryder, o. p. s.	26	152
Drop In, o. p. s.	212	525
Elpida, o. p. s.	-	70
FOKUS Vysočina	-	70
Fosa, o. p. s	121	45
Handicap Zlín, z. s.	-	100

Přehled příspěvků poskytnutých právnickým osobám (v tis. Kč):

	2018	2017
Hospic sv. Jana Neumanna	100	-
Hospic sv. Štěpána	-	50
Hospic sv. Zdislavy, o.p.s.	180	60
Hospicová péče sv. Kleofáše	-	100
Hub for Change, spolek	2 685	214
Charita Česká republika	3 528	3 000
CHARITA NOVÝ HROZENKOV	50	-
InBáze	50	-
Institut aktivního občanství	48	-
Institut důstojného stárnutí DČCE	27	-
Kunštát pro Futuro o.p.s.	-	45
Ledovec, z.s.	30	60
Lékořice, z.s.	-	100
Lemniskáta – život bez bariér, o.p.s.	50	70
MAREVA, spolek	-	15
Mezi námi, o.p.s.	50	70
MIKASA, z.s.	17	35
Mobilní hospic Ondrášek	158	-
Modrý klíč o.p.s.	-	100
Montessori ZŠ Archa	50	-
Nadace partnerství	50	-

Přehled příspěvků poskytnutých právnickým osobám (v tis. Kč):

	2018	2017
Nadace pro ment. post. os. Neveklov	31	-
Nadace pro mentálně postižené Tloskov	-	83
Nadace VIA – zdvojnásobení daru papučový den	43	-
Naděje pro děti úplňku	650	350
Náruč, z. s.	-	70
Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových	250	500
NF Via Clarita ředitelský fond	25	-
NF Seňorina	-	90
OD6K10, z. s.	-	36
Palata - Domov pro zrakově postižené	559	900
P-centrum, spolek	-	70
Pferda z. ú.	-	70
Platforma pro sociální bydlení, z. s.	50	-
Pomocné tlapky o. p. s.	123	-
Portus Praha, z. ú.	-	100
PROGRESSIVE, o. p. s.	50	-
PROSTOR PRO, o. p. s.	43	-
Renarkon, o. p. s.	34	68
SANANIM, z. ú.	1710	2980
Sdílení o. p. s.	-	53
Sdružení Neratov, o. s.	1807	160

Přehled příspěvků poskytnutých právnickým osobám (v tis. Kč):	2018	2017
Slunečnice, z. s.		70
Spol. rodičů a přátel školy při gym. prof. J. Patočky	40	
Společnost Podané ruce, o. p. s.	820	950
Spolek Počteníčko		50
Startujeme o. p. s. ŘF škálování řetězce kaváren	50	
V růžovém sadu z. ú.	100	70
Venkovská škola Bludička, z. s.		100
Vítej... o. p. s.	50	47
Vrátko, z. s.	43	21
Základní škola a Mateřská škola Aloise Štěpánka, Dolany, příspěvková organizace	30	
Základní škola a Mateřská škola Hvoždany, okres Příbram, příspěvková organizace	50	
Základní škola a Mateřská škola při Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800	50	
Základní škola a Mateřská škola, Chotýšany, okres Benešov	45	
Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o. p. s.	231	117
Základní škola Dědina, Praha 6, Žukovského 6	50	
Základní škola Kunratice, Praha 4, Předškolní 420	50	
Základní škola Velké Popovice příspěvková organizace	50	
Život 90, spolek	2 098	1 370
Celkem	18 413	14 137

V roce 2018 dosáhla celková výše příspěvků poskytnutých fyzickým osobám 570 tis. Kč, příspěvky byly určeny na podporu osob v jejich tíživých životních situacích a vítězům ceny Floccus. V roce 2017 činila výše příspěvků poskytnutých fyzickým osobám 360 tis. Kč.

4. 6. Krátkodobé závazky

Krátkodobé závazky z obchodního styku představují především neuhrazené faktury za služby poskytované Českou spořitelnou pro zajištění chodu nadace a poradenské služby. Závazky ve výši 18 tis. Kč jsou ve lhůtě splatnosti.

Dluhy ze sociálního zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a zdravotního pojištění činily k 31. 12. 2018 161 tis. Kč (2017: 25 tis. Kč), ze kterých 100 tis. Kč (2017: 17 tis. Kč) představují dluhy ze sociálního zabezpečení a 61 tis. Kč (2017: 8 tis. Kč) představují dluhy ze zdravotního pojištění. Splatnost těchto dluhů je k 20. 1. 2019. Daňové nedoplatky k 31. 12. 2018 jsou ve výši 87 tis. Kč (2017: 9 tis. Kč). Na dani ze závislé činnosti je nedoplatek ve výši 86 tis. Kč a jeho splatnost je k 15. 1. 2019 (rok 2017: 9 tis. Kč).

Žádné z těchto závazků nebyly k 31. 12. 2018 po datu splatnosti.

4. 7. Dohadné účty pasivní

Dohadné účty pasivní jsou tvořeny odhadem nákladů na služby spojené s účetními a auditními pracemi za rok 2018.

4. 8. Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2018 a 2017 není žádná. V roce 2018 byla dosažena celková ztráta ve výši 29 825 tis. Kč, z toho ztráta z prostředků nevložených do nadačního kapitálu činí 4 368 tis. Kč. V roce 2017 nadace vykázala zisk ve výši 22 671 tis. Kč a základ daně činil 1297 tis. Kč. Nadace využila pro snížení základu daně část daňové ztráty z předchozích období a jako veřejně prospěšný poplatník využila možnost snížit základ daně z příjmu ve smyslu zákona o daních z příjmů § 19b bod 7, a tedy daňová povinnost nebyla žádná. Daňová úspora roku 2017 ve výši 57 tis. Kč byla v plné výši v roce 2018 využita.

4. 9. Výdaje příštích období

Výdaje příštích období zahrnují náklady na správu portfolií.

4. 10. Náklady

	údaje v tis. Kč	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Propagace, reprezentace, materiály	1 539	824
Náklady na služby, nájemné, telefonní poplatky	891	212
Vedení účetní a daňové agendy, právní poradenství	1 731	266
Odpisy	69	95
Přefakturované mzdové náklady (Česká spořitelna, a. s.)	-	759
Osobní náklady	8 231	1 048
Bankovní poplatky, správa cenných papírů (Česká spořitelna, a. s.), pojištění	3 145	1 052
Vklady do ústavů Elixír do škol a Učitel naživo	-	500
Kurzové ztráty, finanční náklady	8 679	737
Prodané cenné papíry	171 847	273 192
Celkem	196 132	278 685

Rozpis osobních nákladů

Rozpis osobních nákladů (v tis. Kč)

	2018		2017	
	Počet zaměstnanců	Z toho členové řídicích orgánů	Počet zaměstnanců	Z toho členové řídicích orgánů
Prům. počet zaměstnanců	6	0	1	0
Mzdy	6 150	35	796	0
Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	1 823	12	207	-
Sociální náklady	258	-	45	-
Osobní náklady celkem	8 231	47	1 048	0

Odměny statutárním orgánům v roce 2018 činily 35 tis. Kč (rok 2017: 0 tis. Kč.).

Žádné úvěry ani půjčky statutárním orgánům nebyly poskytnuty.

Členové správní a dozorčí rady a jejich rodinní příslušníci rovněž nejsou účastni v osobách, s nimiž nadace uzavřela za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy.

4. 11. Výnosy

	údaje v tis. Kč	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Tržby z prodeje služeb	945	-
Výnosové úroky	982	235
Tržby z prodeje cenných papírů	158 422	296 876
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	-	2 430
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (dividendy a kuponové výnosy)	5 958	1 815
Celkem	166 307	301 356

Výnosové úroky jsou tvořeny úroky z běžných účtů.

Tržby z prodeje cenných papírů jsou tvořeny prodejní cenou cenných papírů, které nadace v průběhu účetního období prodala.

Výnosy z krátkodobého finančního majetku tvoří výnosy ze swapových operací, kurzové rozdíly a přijaté nepeněžní dary.

Výnosy z dlouhodobého finančního majetku představují výnosy z dividend a výnosy z kuponů z cenných papírů vlastněných nadací.

5. DODATEČNÉ INFORMACE

Celkové náklady Nadace související se správou Nadace v roce 2018 dosáhly výše 15 606 tis. Kč (2017: 4 756 tis. Kč).

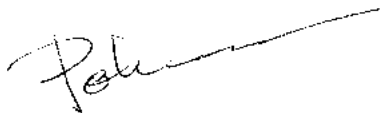
Nadace i v následujícím účetním období předpokládá pokračovat v činnosti v souladu se statutem.

Za povinný audit roční účetní závěrky za rok 2018 náleží auditorské společnosti odměna ve výši 96 tis. Kč (včetně DPH). Za jiné ověřovací služby či poradenskou činnost nebylo auditorskou společností v roce 2018 nic fakturováno.

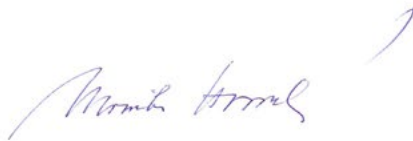
V roce 2019 dne 13. června rozhodly správní rady Nadace Depositum Bonum a Nadace České spořitelny o sloučení obou nadací k datu 1. 1. 2019, kdy zanikající nadace je Nadace Depositum Bonum a nástupnická nadace je Nadace České spořitelny.

Účetní závěrka byla sestavena dne: 13. června 2019

Podpis statutárního orgánu:

Ondřej Pohanka
předseda správní rady

Monika Hovorková
místopředsedkyně správní rady

Olga Tesařová
osoba odpovědná za účetnictví

Výroční zpráva Nadace České spořitelny za rok 2018

Autoři textů výroční zprávy: tým Nadace České spořitelny ve spolupráci s Lucií Kocurovou (Rodiče vítání)

Fotografie: Archiv Nadace České spořitelny, archiv organizace Učitel naživo, Mikuláš Křepelka, Roman Biričkai

Grafika a sazba: Roman Biričkai

© Nadace České spořitelny, 2019

www.nadacecs.cz

